

ဝိဘတိုဏ်

သားသမီးတို့အပေါ် ကျေးဇူးကြီးမြတ်ပုံကို
ဖော်ပြရာဖြစ်သော

မိဘမြတ်ကျေးဇူး

အရှင်ကေလာသ မွှာစရိယ, ဂဏဝါစက
B. A. Hons ဝိဇ္ဇာဂုဏ်ထူး(သီရိလင်္ကာ)
စုဆောင်းရေးသားသည်

ပြည်ထောင်စု ဆိရုယ်လစ်သမ္မတ မြန်မာနိုင်ငံတော်
သာသနာရေးဦးစီးဌာန

သာသနာ-၂၅၂၄

ကောဇာ-၁၃၄၂

ဇူလိုင်လ-၁၉၈၀

သမီးများ ဖြစ်ကြသော မသန်းကြည်၊ မအုံးမိုတို့ကလည်း
မိမိကို ခင်ကြသည်။

ဆုံစီးယင်း စာကျက်ခဲ့။ ။ လေးတန်းပညာ သင်ကြားပြီး
နောက် ကျောင်းဆက်လက်မနေ
ရတော့ချေ။ ဒုတိယကမ္ဘာစစ်အတွင်း ဖြစ်သည်။ မိဘတို့ကား
နှား ခုနှစ်ကောင်၊ လှည်း သုံးစီးနှင့် မြေပဲတထောင်ခန့် ထွက်
အောင် အလုပ်လုပ်သည့် တောင်သူများ ဖြစ်ကြရာ အိမ်ရှိ
လူကုန် အလုပ်လုပ်ကြရသည်။ ထိုစဉ်က အသက် ၁၂ နှစ်၊
၁၃ နှစ်ခန့်ရှိသော မိမိသည် ဆုံစီးရသည်။ “အဖေ၊ ဆုံစီးယင်း
အလကား မနေချင်ဘူး၊ ကမ္ဘာဈေးက ဘုရားရှိခိုးစာအုပ်တအုပ်
ဝယ်ခဲ့ပါ၊ ဆုံစီးယင်း ကျုပ် စာကျက်ချင်ပါတယ်” ဆိုလို့
ဖခင်ကြီးက ဘုရားရှိခိုးစာအုပ် ဝယ်ပေးပါသည်။ သို့ဖြစ်၍
ဘုရားရှိခိုးမျိုးစုံကို ဆုံစီးယင်း ကျက်ခဲ့သည်။

ရှင် ရဟန်းပြု ပညာသင်။ ။ အသက် ၁၄ နှစ်သားအရွယ်
ရှိရာ ၁၃၀၆ ခုနှစ်တွင် မိဘ
တို့က ရှင်ပြုပေးသဖြင့် သာမဏေဝတ် သာသနာ့ဝန်ကို
ထမ်းဆောင်ခဲ့သည်။ ဥပဇ္ဈာယ်ဆရာတော် အရှင်သာဂရမဟာ
ထေရ်က ‘ရှင်ကေလာသ’ ဟု ဘွဲ့ပေးတော်မူပါသည်။ ကိုရှင်
်၍ ပထမတဝါတွင် ပရိတ်၊ လောကနီတိ စသည်တို့ကို
တော် ဦးပရမထံတွင် သင်ယူရသည်။

လူထွက်ခဲ့ရခြင်း။ ။ ကိုရင်ဝတ်၍ တဝါရဝါကျွတ်လျှင် ဖခင်ကြီးက “ကိုရင် အိမ်မှာ အလုပ်တွေများတယ် လူထွက်ရမယ်” ဟု အတန်တန် ပြောပါသည်။ “ဒကာကြီး၊ မထွက်ချင်ဘူး၊ ကိုရင်ဝတ်နဲ့ပဲ နေတော့မယ်” ဟု ပြောရာ ဖခင်သည် အလွန်စိတ်ဆိုးသည်။ သို့နှင့် မိမိသည် ရံခါ ဒကာကြီးနှင့် အတွေ့မခံပဲ နေခဲ့သည်။ ကျောင်းက ဘုန်းကြီးများက “ကိုဘရှန်၊ ကိုရင်ကမှ မထွက်ချင်ပဲ၊ ဇာတ်အထွက်မခိုင်းပါနဲ့” ဟု ပြောကြသည်။ ဖခင်သည် မိခင်ကိုနှိုင်းသည်။ “လှပို၊ နှင့်သားကို လူထွက်အောင် မလုပ်နိုင်လျှင် ထမ်းပိုးကျစ် ကြည့်ပေတော့” ဟု ကြိမ်းမောင်းတော့သည်။ သို့ဖြစ်၍ မိခင်သည် တနေ့တွင် နေ့လယ်နေပူကြီးမှာ မိမိနေရာ ကန်တိမ်ရွာသုံးထပ်ကျောင်း ရောက်လာ၍ “ကိုရင် ထွက်ရမယ်၊ ဟောဒီမယ် ပိုးထော့ချည်ပါ ပုဆိုး၊ ဟောဒီမယ် ဇာပေါက်စုပ်ကျယ်” စသည်ဖြင့် ပြောပါသည်။ “ဒကာမကြီး ကိုရင်မထွက်ဘူး” ဟု မိမိကပြောရာ မိခင်က “ကိုရင်၊ ကိုရင်မထွက်ယင် ကိုရင်အဖေက တပည့်တော်မကို ထမ်းပိုးကျစ်နဲ့ ရိုက်မှာ သေချာတယ်၊ မထွက်လို့မဖြစ်ဘူး” ဟု ဆိုသဖြင့် မိမိသည် မိခင်ကို သနားပါသဖြင့် လူထွက်လိုက်ရသည်။

ကိုရင်ပြန်ဝတ် သဒ္ဒါတက်။ ။ လူထွက်ပြီး နောက်တနေ့ ကန်တော်ရွာ အရှေ့မြောက်ဘက် မလှမ်းမကန်းမှာ ရှိသော ယာတောသို့ သံဓားဖတ်ကောက်၊ မြေပဲကောက်ရန် လိုက်သွားပါသည်။ ထိုအခါ မိမိအသက်

၁၅ နှစ်ခန့် ရှိပါပြီ။ မိခင်ဆင်ပေးသည့် ပိုးရောချည်ပါ ပုဆိုး၊
 ဇာပေါက်စုပ်ကျယ် ဝတ်ဆင်ပြီး ယာတောလိုက်သွားခြင်း
 ဖြစ်သည်။ ထိုနေ့ညနေတွင် ဇီးကုန်းတောရ ကျောင်းမှ
 ဘုန်းတော်ကြီး ဦးဇောတ ယာတော ကြွလာတော်မူသည်။
 ရောက်မီဆိုက် ကိုရင်လူထွက်ကို မြင်လျှင်မြင်ချင်း “သည်သင်
 ဝတ်ကောင်းစားလှနဲ့ ဘယ်နှယ် ယာတောလိုက်လာတာလဲ” ဟု
 မေးသဖြင့် “ဘုန်းကြီး၊ တပည့်တော် ကိုရင်လူထွက်ပါ။ မနေ့
 ကပဲ ဖေဖေက အတင်းခိုင်းတာနဲ့ ထွက်လိုက်ပါတယ်။ တကယ်
 တော့ မထွက်ချင်ပါဘူးဘုရား” ဟု လျှောက်ရာ ဘုန်းတော်ကြီး
 ဦးဇောတက “ကိုရင်လူထွက်၊ မင်းသည်လိုဆို ပြန်ဝတ်မလား” ။
 “ဖေဖေကသာ ခွင့်ပြုလျှင် ဝတ်ပါမည်” ဟု လျှောက်ထားရာ
 ဘုန်းတော်ကြီး ဦးဇောတက “အို ကိုရင်လူထွက်၊ မင်းအဖေ ငါ
 နိုင်တယ်၊ ယခုအိမ်သွားကြစို့” ဟုဆိုပြီး ဘုန်းတော်ကြီးဦးဇောတ
 အိမ်ကြွလာသည်။ မိမိ(ကိုရင်လူထွက်) မှာ နောက်ကလိုက်သွား
 ပါသည်။ အိမ်ရောက်တော့ ဘုန်းတော်ကြီးဦးဇောတက “ကိုဘ
 ရှန်၊ ကိုရင်သင်္ကန်းပြန်ဝတ်စေမလို့ သဘောတူပါ” ဟု မိန့်ဆိုရာ
 ဒကာကြီးက “ဘုန်းကြီး၊ မဖြစ်ဘူး။ အိမ်မှာ အလုပ်တွေလုပ်
 တယ်။ နွားသုံးရှဉ့်နဲ့ တောင်သလုပ်နေတာ၊ ကိုရင်လူထွက်ရဲ့မ
 စခန်းစေ့မယ် ဘုရား” ။ “ကိုဘရှန်၊ စခန်းစေ့သော မစေ့သော

၁။ ဘုန်းတော်ကြီး ဦးဇောတမှာ ယခု ဇီးကုန်း ကံကျောင်း၌
 သီတင်းသုံးလျက်ရှိသည်။ သက်တော် ၈၈ နှစ်ခန့် ရှိပြီ။ မိမိ
 မကြာမကြာသွား၍ ကန်တော့ပါသည်။

ပြောမနေနဲ့၊ သူဝတ်ချင်တာဖြင့် ဝတ်ပေးရမယ်” ဟု ပြောရာ “ကိုယ်တော်တယ်ခက်တာပဲ၊ ဒါဖြင့် ဘုန်းကြီးသဘော” ဟု ဆိုသဖြင့် ထိုနေ့ ညနေမှစ၍ ကန်တိမ်ရွာ သုံးထပ်ကျောင်း ဆရာတော် ဦးသာဂရကို ဥပဇ္ဈာယ်ပြု၍ သင်္ကန်းပြန်ဝတ်ခဲ့သည်။ သင်္ကန်းဝတ်ပြီး သုံးထပ်ကျောင်း၌ စာပေ ချပို့၍ သီတင်းသုံးတော်မူသော ဦးဥက္ကံသထံသဒ္ဓါကြီးတက်ရာ သုံးလလောက် အကြာတွင် သဒ္ဓါကြီးရှစ်စောင်သုတ်ပြီး ရုပ်ပြီးအနက် ဆို ခပ်ကြမ်းကြမ်းပြီးဆုံးပါသည်။

အဘိဓာန်ကျက်၊ ပုဒ်စစ်၊ သဒ္ဓါစစ် စသည်ကျက်၊ မိလိန္ဒပဉ္စာဆို။ ။ ၁၃၀၇ ခုနှစ် ဝါတွင်းမှာ မိမိ၏ ဇာတိရွာ ကန်ရပ်ရွာမှ အရှေ့ဘက် ၅ ရာထွင်းကျော်ကျော် ကွာလှမ်းသည့် ကျီး(ကျစ်)ချောင်းသောင်ခုံအလယ်မှာ တည်ဆောက်သည့် တောရကျောင်း၌ ဦးဥက္ကံသ၊ ဦးကုမာရတို့နှင့် အတူ တောဝါဆိုရသည်။ တောကျောင်းအနေ သွားခါနီးတွင် မိခင်ကြီးဒေါ်လှပိုက ငိုယို၍ တားလေသည်။ တောထဲ မနေရန် အကြိမ်ကြိမ်တားပါသည်။ သို့ရာတွင်နောက်ဆုံးခွင့်ပြုပါတော့သည်။ မိမိသည်တောမှာနေယင်း အဘိဓာန် ကျက်ရသည်။ ပုဒ်စစ်၊ သဒ္ဓါစစ် စသည်ကို ကျက်ရသည်။ ည-ဦးဥက္ကံသက စာပြန်ခိုင်းပါသည်။ စာမရလျှင် ထန်းပတ်ပြားတုတ်ဖြင့် ရိုက်လေ့ရှိသည်။ ဦးဥက္ကံသက မကြာမကြာ ရိုက်တတ်သည်။ တခါဟာရိုက်လိုက်တာ အချက်ပေါင်း ၃၀ ကျော်တယ်။ ခြေထောက်ကနေ စရိုက်တာ ဂုတ်ရောက်မှ နားတော့သည်။

ထန်းပတ်ပြားလည်း ကျိုးသည်။ မိလိန္ဒပဉ္စာ ပါဠိတော်ကိုလည်း
နေ့စဉ် အနက်ဆိုရသည်။ ဆရာက မရိုက်လျှင်ထား စာကျက်
စာတက်ရသည်မှာ အလွန် ပျော်ပါသည်။

ကန်တိမ်ရွာသုံးထပ်ကျောင်းခေတ္တနေ့ စာတက်စာကျက်။ ▣

တန်ဆောင်မုန်း လပြည့်ကျော် ၁ ရက်နေ့တော့ဝါကျွတ်သဖြင့်
မူလနေရင်းစွဲ ကန်တိမ်ရွာ သုံးထပ်ကျောင်းသို့ ပြောင်းရွှေ့
နေထိုင်ပါသည်။ သုံးထပ်ကျောင်း ရောက်တော့ ဆိုလက်စ
မိလိန္ဒပဉ္စာ ကုန်သဖြင့် ပါရာဒိကဏ် ပါဠိတော်ကို ဆက်လက်
ဆိုပါသည်။ ပါရာဒိကဏ်ပါဠိတော် ကုန်ပြန်သဖြင့် ပါစိတီ
ပါဠိတော် ဆက်လက်ဆိုရပါသည်။

ကံကောင်းလို့ခွေးရှူးကိုက် မခံရ။ ။ မိမိသည် ထိုစဉ်က ကျက်
လက်စ အဘိဓာန် ပါဠိ
ကို ကျော်အောင်စံထားမှု နိဿယနှင့်တကွ ကျက်ရပါသည်။
နံနက်စောစောထ၍ ဆရာတော်များ ဘုဉ်းပေးရန်ဆံ့ပြုတ်ကျိရ
ပါသည်။ ထိုစဉ်က ကိုရင်ဇောတိကဆိုသော ကိုရင်လဲ ရှိပါ
သည်။ ယင်းသို့နေ့စဉ် ဆံ့ပြုတ်ကျိရာမှ ဘုန်းကြီး ဦးဥက္ကံသ
ဘာစိတ်ကူးရမှုန်းမသိ။ အိပ်ခါနီးတော့ “ကေလာသ၊ လာခဲ”
ဆိုလို့ သွားပါသည်။ “နက်ဖြန်မနက်စောစော မင်း ဆံ့ပြုတ်

၁။ ပခုက္ကူအဘိဓာန်နိဿယသစ်နိဒါန်းလည်း ကြည့်။

မကျိနဲ့တော့။ မင်းကျိတဲ့ဆံပြုတ် ငါမသောက်ချင်ဘူး” မိန့်ပါသည်။ သည်တော့ မိမိက “ဦးပဉ္စင်း၊ ဖြစ်ပါတယ်၊ အိပ်ရေး ၀၀ အိပ်ရတာပေါ့” ဟု လျှောက်ထားလိုက်ပါသည်။ နံနက် ထကျတော့ ကိုရင်ဇောတိက ဆံပြုတ်ထကျိပါသည်။ ထိုအခါ မီးတင်းကုတ်တဲထဲမှာ ရောက်ရှိနေသော ခွေးရှူးက ကိုရင်ဇောတိကကို လှိုမ့်ကုန်ပါသည်။ ကိုရင်ဇောတိက တော်တော် ဆေးကုယူရသည်။ နောက် ကိုရင်ဇောတိက လူထွက်သွားသည်။

ပခုက္ကူမြို့ မဟာဝိသုတာရာမတိုက် ရောက်ရှိပညာသင်။ ။

၁၃၀၈ ခုနှစ် ဝါဆိုဦးတွင် ဦးဥက္ကံသနှင့်အတူပခုက္ကူမြို့ မဟာဝိသုတာရာမတိုက်သို့ ပညာသင်ရန် ရောက်ရှိခဲ့သည်။ ဖခင် ဒါယကာကြီး ဦးဘရှန်နှင့် မိခင် ဒါယိကာမကြီးဒေါ်လှပို့တို့လဲ လိုက်ပါလာကြ၍ ပခုက္ကူမြို့ ကုက္ကိုတန်းရပ်ရှိသာသနာ့နဂ္ဂဟ ဆွမ်းလောင်း အသင်းမှ ကြွလာသမျှ သံဃာတော်တို့အား ဟင်းလျာ ၄ ခွက်ဖြင့် ဆွမ်းလောင်းလှူပြီး အဂ္ဂ မဟာပဏ္ဍိတ ဆရာတော်ဘုရားကြီး အရှင်ပညာထံ ရေစက်ချ အမျှအတမ်း ပေးဝေပြီး ဒကာကြီးဒကာမကြီးတို့က “တပည့်တော်များသား ကိုရင် သည်တိုက်ထဲ ဓမ္မောဒယကျောင်းမှာ နေရန် အပ်နှံပါ သည်” စသည်ဖြင့် လျှောက်ထားကြသည်။ ထိုအခါ ဆရာတော်ကြီးက “အေး-အေး၊ ကိုရင် စာကြိုးစားရမယ်” စသည် ဖြင့် မိန့်ကြားတော်မူပါသည်။

ဦးဥက္ကံသ ကန်သစ်ကျောင်းထိုင်ကြ မိမိ ပခုက္ကူနေရစ်။ ။

ယင်းသို့ဖြင့် ပခုက္ကူရောက်၍ ဦးဥက္ကံသ ထံမှာပင် ဆိုလက်စ ပါစိတ်ပါဠိတော် ကုန်အောင်ဆိုရသည်။ ၎င်းနောက် မဟာဝါ ပါဠိတော် ကုန်အောင် ဆိုပါသည်။ စူဠဝါ ပါဠိတော်ကို မဆို တော့ပဲ ထိုစဉ်က အဂ္ဂမဟာပဏ္ဍိတ ဆရာတော် အရှင်နန္ဒဝံသ၏ စူဠဝါချေခိုက်နှင့် ကြုံ၍ လိုက်ရပါသည်။ ဦးဥက္ကံသ ထံတွင် သဒ္ဒါနိတိ သုံးကျမ်း၊ ဋီကာကျော်၊ သဒ္ဒါငယ်ကျမ်းများကို ဆို လိုက်ရပါသည်။ နောက် ဦးဥက္ကံသမှာ ကန်သစ် ကျောင်းထိုင် ကြသဖြင့် မိမိသည် ပခုက္ကူမှာနေရစ်၍ တိုက်အုပ်ဆရာတော် အရှင်နန္ဒိယနှင့် ပထမကျော် ဦးပဏ္ဍိတထံတွင် နေ့ဝါညဝါ ကျမ်းစာ အများအပြားကို ဆိုဝါဖြင့် သင်ယူရပါသည်။

ရဟန်းအဖြစ်သို့ရောက်ခြင်း။ ။ ၁၃၁၂ ခုနှစ်၊ တပို့တွဲလဆုတ် ၁၂ ရက်နေ့တွင် ကန်တိမ်ရွာ ဒါယိကာမကြီး ဒေါ်စိန်ခ သားသမီးတူတို့၏ ပစ္စယာနဂ္ဂဟာ ဖြင့် ညောင်ပင်လှ ထန်းစုကျောင်း ဆရာတော် ဦးညာဏကို ဥပဇ္ဈာယ်ပြု၍ ရန်ဟန်းအဖြစ်သို့ ရောက်ပါသည်။

စာမေးပွဲ ငယ်လတ်၊ ကြီး၊ စာချတန်း အောင်မြင်ခြင်း။ ။

စာမေးပွဲများကိုလည်း ဝင်ရောက်ဖြေဆိုရာ ၁၃၁၂ ခုနှစ်တွင် ပထမငယ်၊ ၁၃၁၃ ခုနှစ်တွင် ပထမလတ်၊ ၁၃၁၄ ခုနှစ်

တွင် ပထမကြီး၊ ၁၃၁၅ ခုနှစ်တွင် စာချတန်းကို ဂုဏ်ထူး ဆောင်ကျမ်းများနှင့်တကွ ဖြေဆိုအောင်မြင်ခဲ့ပါသည်။

မိဘများ ဒြပ်တိုက် ပြန်ပေးဆွဲခံရ၊ ခက်ခဲစွာ စရိတ် ထောက်ရှု။ ။ ခေတ်ဆိုး အခါဆိုး အမျိုးမျိုးနှင့် ကြုံရရာ မိဘများမှာ ဒြပ်တိုက်ခံရ သဖြင့် ငွေဒင်္ဂါး ၅၀၀၊ ရှေ့ ၁၀ သားခန့် စသည်နှင့် ငွေစက္ကူများစွာ ဒြပ်လက် ပါသွားခဲ့သည်။ ၎င်းပြင် မိခင် ဒကာမကြီး ပြန်ပေးအခေါ် ခံရသဖြင့် ယာပေါင်၊ ကြေးယူပြီး ခက်ခဲစွာ ရှေးယူရသည်။ ဒကာမကြီး ပြန်ပေးလက်မှာ ၁၇ ရက်ကြာသည်။ ထိုစဉ်က မိမိမှာ စာမေးပွဲဖြေရန် ရန်ကုန်သွားရန် ရှိလေရာ မိမိ၏ ဖခင်ကြီးနှင့် မိခင်တို့သည် မိမိအား စရိတ် ထောက်စရာပင် မရှိ သဖြင့် ယာတခင်း ထပ်မံပေါင်၍ စရိတ် စီစဉ် ရပါသည်။ နောက်တွင် ‘တမိုးကောင်း တချောင်းစီး’ ဆိုသည့်အတိုင်း မိုးလေဝသကလည်း အဆင်ပြေသဖြင့် ပဲ ပြောင်း နှမ်းတို့ရလေ ရာ မိဘများမှာ စီးပွားရေး ကောင်းလာပါသည်။

မိဘများနှင့် ဘုရားဖူး လှည့်လည်ခြင်း။ ။ မိဘနှစ်ဦးတို့သည် အလွန်လျှင် ကျေးဇူး များလှ၏။ ပညာသင်ရာ၌ လိုလေသည်မရှိအောင်ထောက်ပံ့ ကြသည်။ ရွာရောက်လျှင်လည်း မကောင်း ကောင်းကြောင်း ချက်ပြုတ် ကပ်လှ ကြသည်။ တခါ တခါ ဒကာကြီးက “ဦးပဉ္စင်း၊ ဦးပဉ္စင်းအဘွက် ကုန်ကျတဲ့ ငွေတွေ ရာ ထောင်

တော် တော် များပြီ” ဟု မြည်တုန် တတ်သည်။ ထိုအခါ ဒကာမကြီးက ဒကာကြီးကို “သည်လူနယ်၊ ဦးပဉ္စင်း အတွက် ကုန်လို့များတော့ ကျုပ်တို့ စေားရစေားရ ကုန်ပေစေ၊ ဦးပဉ္စင်း စိတ် ဆင်းရဲအောင် ဘာလို့ လျှောက်ထားလဲ” စသည်ဖြင့် တာဆီး ကံဆီး လုပ်တတ်သည်။ မိမိသည် ဒကာကြီး ဒကာမကြီးတို့နှင့်အတူ မန္တလေး၊ စစ်ကိုင်း ဘုရားများ၊ ပုဂံ-ညောင်ဦး ဘုရားများ၊ ရန်ကုန်၊ ပဲခူး ဘုရားများ၊ ရှေ့စက်တော် စသည်တို့ကို ဖူးမြော် ခဲ့ပါသည်။ ဤသို့ စသည်ဖြင့် မိမိအား မိဘတို့သည် အလွန်လျှင် ကျေးဇူးများလှ ပါသည်။

မန္တလေး ပညာ သင်ကြားခဲ့ခြင်း။ ။ မိမိသည် မန္တလေးမြို့ အနောက်ပြင် မဟာဝေယံ ဘုံသာတိုက် အဂ္ဂမဟာပဏ္ဍိတ အရှင် ကလျာဏာဘိဝံသ အထံ၌ လည်းကောင်း၊ မန္တလေးမြို့ အနောက်ပြင် ချမ်းသာကြီးတိုက် အဂ္ဂမဟာပဏ္ဍိတ အရှင်နန္ဒမဉ္ဇူ ထံ၌ လည်းကောင်း၊ မန္တလေးမြို့ တောင်ပြင် ဒက္ခိဏာရာမ ဘုရားကြီးကျောင်းတိုက် အရှင် ဥက္ကံသာဘိဝံသ ထံ၌ လည်းကောင်း နေထိုင်၍ ပညာ သင်ကြားခဲ့ပါသည်။ ထိုစဉ်ကလည်း မိဘတို့ မိမိ အတွက် ကြေးငွေ ကုန်ကျကြသည်။

ဆဋ္ဌ သံဂါ ယနာတွင် အ လုပ် လုပ် ခြင်း။ ။ မိမိသည်
၁၃၁၆ -
 ခုနှစ်မှစ၍ ၁၃၂၃ ခုနှစ်အထိ ကျင်းပ ပြု လုပ် အပ် သော

ဆဋ္ဌ သံဂါယနာ မဟာ ဓမ္မသဘင်ကြီး တွင်လည်း ဆဋ္ဌ
 သံဂီတိ ကာရက၊ ဆဋ္ဌ သံဂီတိ ဘာဏက၊ ပဋိဝိသောဓက၊
 ဩသာန သောဓက၊ ကျမ်းညွှန်း ဩသာနသောဓက ဖြစ်၍
 ရန်ကုန်မြို့ ဇမ္ဗုဒီပ ကျောင်းဆောင်၌ ၅ နှစ်တိုင် ဝါဆို
 နေထိုင်၍ ဆောင်ရွက်ခဲ့သည်။ ထိုစဉ်ကလည်း မိဘတို့ ရန်ကုန်
 ရောက်ရှိပြီး ဆဋ္ဌသံဂါယနာ သဘင်ကြီး၌ ကြည်ညို ခွင့်ကို
 ရရှိကြသည်။

ယိုးဒယား၊ အိန္ဒိယ၊ သီဟိုဠ်တို့၌ လည်ပတ် နေထိုင် ပညာ
 သင်။ ။ ဘဝနတ်ထံ ပျံလွန်တော်မူကြပြီးဖြစ်သော အဂ္ဂမဟာ
 ပဏ္ဍိတ၊ အဘိဓမ္မမဟာရဋ္ဌဂုရု ပခုက္ကူ ဆရာတော်
 ဘုရားကြီးအရှင်သုန္ဒရမဟာထေရ်၊ အဂ္ဂမဟာပဏ္ဍိတ မန္တလေးမြို့
 ဘုရားကြီးတိုက် ဟံသာဝတီဆရာတော်ဘုရားကြီး အရှင်ဣန္ဒာ-
 သဘ၊ ဆဋ္ဌသံဂါယနာ အကျိုးဆောင် အဂ္ဂမဟာပဏ္ဍိတ ဝိဇ္ဇာ
 လင်္ကာရ ဆရာတော် အရှင်ဝိသုဒ္ဓတို့နှင့် အတူ ယိုးဒယား နိုင်ငံ
 သို့လည်း ရောက်ရှိ လှည့်လည် ဗဟုသုတ ဆည်းပူးခဲ့ပါသည်။
 ဆဋ္ဌသံဂါယနာ အပြီးတွင် အိန္ဒိယနိုင်ငံ၊ သီဟိုဠ်နိုင်ငံ တို့သို့
 သွားရောက်လှည့်လည် ပါသည်။ သီဟိုဠ်၌မူ ၅နှစ် နေထိုင်၍
 သက္ကတ၊ ပရာကရိတ်၊ အင်္ဂလိပ်၊ သီဟိုဠ် စသည့် ဘာသာရပ်
 များကို သင်ယူခဲ့သည့်ပြင် ပါဠိဘာသာကိုလည်း သမိုင်းနှင့်
 တကွ အချောသပ် လေ့လာခဲ့ပါသည်။

ဘိ- အေ ဂုဏ်ထူး အောင်မြင်ခြင်း။ ။ သီဟိုဠ်ကျွန်း၌ နေစဉ်
 မဏ္ဍာဝလရွာ သီရိနန္ဒာ
 ရာမပရိဝေဏ၊ ကိုလံဘိမြို့ ခန္ဓဒွာအသမ ပရိဝေဏ တို့၌
 ပဏ္ဍိတ်ဘွဲ့ရ ပညာရှင်များထံ ပညာသင်ကြားခဲ့ပြီး ဝိဇ္ဇာဘေယ
 တက္ကသိုလ်၌ သီဟိုဠ် အစိုးရ အထောက်အပံ့ဖြင့် ပညာ သင်
 ကြားခွင့်ကို ရခဲ့သည်။ ၁၉၆၆ ခုနှစ်တွင် ဘိ-အေ ဂုဏ်ထူး
 တန်းတွင် အဆင့် အဘန်း အမြင့်ဆုံးဖြင့် အောင်မြင်ခဲ့၍
 အမ်-အေ (မဘာဝိဇ္ဇာ) တန်းအတွက် ဆက်လက် ပညာ
 ဆည်းပူးခွင့်ကို ရရှိခဲ့ပါသည်။

ပခုက္ကူပြန်၍ ကျမ်းပြု စာချခြင်း။ ။ မိမိသည် မြင်းမိုရ်ဆယ်
 ပြန်မက ကျေးဇူးများလှ
 သော အဘိဓဇ မဟာ ရဋ္ဌဂုရု ဆရာတော်ဘုရားကြီး အရှင်
 သုဒ္ဓရ မဟာထေရ်၏ အကြိမ်ကြိမ် မှာယူချက်အရ မဟာ
 ဝိဇ္ဇာတန်းကို ပြီးဆုံးအောင် မဆည်းပူးခဲ့ရပဲ ၁၉၂၈ ခုနှစ်
 ဒုတိယဝါအခါ ပခုက္ကူမြို့ မဟာဝိသုတာရာမ တိုက်ကြီးသို့
 ပြန်ရောက်၍ ဆရာတော် ဘုရားကြီး အမိန့်အရ တင့်တယ်
 သာမော ကျော် စော ထင်ရှား လှသော သာသန ဇော
 တိပါလ ကျောင်း ကြီး ၌ နေ ထိုင် ၍ သဒ္ဓါ၊ သင်္ဂြိုဟ်၊
 ပါတိမောက်၊ ဋီကာကျော်၊ ရူပသိဒ္ဓိ၊ ကင်္ခါ၊ ဝိသုဒ္ဓိမဂ်၊
 ဒီဃနိကာယ်ပါဠိအဋ္ဌကထာ၊ မဇ္ဈိမနိကာယ် ပါဠိအဋ္ဌကထာ၊
 သံယုတ္တနိကာယ် ပါဠိ အဋ္ဌကထာ၊ အင်္ဂုတ္တရနိကာယ် ပါဠိ
 အဋ္ဌကထာ၊ ခုဒ္ဒကနိကာယ်အပါအဝင် နေ့စဉ်ပါဠိအဋ္ဌကထာ

စသော မာဝဇနနှင့် မုဒ္ဒဗောဓေ၊ အမရကောသ၊ စာဏ၊ ကုနီတိ
 အစရှိသော သက္ကတဘာသာ သေဉ္စည် ဘာသာ အမျိုးမျိုး၊
 ကျန်းဂန် အမျိုးမျိုးတို့ကို ချုပ်ခွဲသည်။ ၎င်းပြင် ပခုက္ကူ
 သာသနာဝင်၊ မဟာဝိသုတာရာမ နိကာယ သာသနာဝင်၊
 စစ်ကိုင်း သာသနာဝင်၊ မန္တလေး သာသနာဝင်၊ ပခုက္ကူ စာချ
 နည်း၊ ပခုက္ကူ အဘိဓာန် နိဿယသစ် အစရှိသော ကျမ်းဂန်
 ပေါင်း ၉၀ ကျော် တို့ကိုလည်း ရေးသား စီရင်ခဲ့သည်။

တိပိဋက ပါဠိမြန်မာအဘိဓာန်ကျမ်းညွှန်းများဦးဆောင်ရေး။

၎င်းပြင် သာသနာရေး ဦးစီးဌာန၏ တာဝန် ပေးချက်အရ
 တ-ဝင် အဘိဓာန် ကျမ်းကြီးများ၊ တ-ဝင်ပါဠိပဒ ပိဋက ကျမ်း
 ညွှန်းကျမ်းများကိုလည်း ဦးဆောင်၍ ရေးသားပြုစုခဲ့လေသည်။

မိဘတို့ ဒါနပြုကြ။ ။ မြင်းမိုရ်ဆယ်ပြန်မကလွန်သည့် ချစ်ဝှန်
 ကဲထ အမိအဘတို့သည် ပခုက္ကူမြို့ မဟာ
 ဝိသုတာရာမ တိုက်ကြီးထဲ၌ လာရောက်ကြ၍ အကြိမ်ပေါင်း
 များစွာ သံဃာတော် အရှင်မြတ်တို့အား ဆွမ်းကပ် လှူဒါန်း
 ကြသည်။

သိမ်ထပ် ဒါနပြုကြခြင်း။ ။ မိမိအား ပခုက္ကူမြို့ ကန်ရပ်ရွာ
 နေ ဦးပျော်ပါး-ဒေါ်သောင်း
 သားသမီး တစ်တို့ကလည်းကောင်း၊ ညောင်တုန်းမြို့ ကျုံတမာ

ရွာ ဦးကျော်ထင်—ဒေါ်စိန်ချစ် သားသမီးတို့ကလည်းကောင်း
ပရိက္ခရာရှစ်ပါး စသည် လူဒါန်းကာ သိမ်ထပ်၍ ဒါနပြုကြ
ကုန်၏။

မိဘများကွယ်လွန်ခြင်း။ ။ ဖခင်ကြီး ဦးဘရွှန်မှာ ၁၃၃၆
ခုနှစ်၊ တန်ဆောင်မုန်း လဆန်း
၅ ရက်နေ့ နေ့လယ် ၁၁ နာရီခွဲခန့်တွင် ကွယ်လွန်ခဲ့လေသည်။
မိမိနောင်တော်ကြီး ဦးအေးကန်မှာ ဖခင် ဒါယကာကြီး
မကွယ်လွန်မီ ၉ ရက်က ကွယ်လွန်ခဲ့လေသည်။ မိခင်ကြီး
ဒေါ်လှပိုမှာ ၁၃၄၂ ခုနှစ် နယုန်လဆန်း ၁၀ ရက်နေ့
၂ နာရီ အချိန်တွင် ကွယ်လွန်ခဲ့သည်။ မိခင် ဒါယိကာမကြီး
မကွယ်လွန်မီ ၇ ရက်အကွာ ၁၃၄၂ ခုနှစ် နယုန်လဆန်း
၃ ရက်နေ့တွင် အဂ္ဂမဟာပဏ္ဍိတ ဘွဲ့တံဆိပ်တော်ရ ကျေးဇူးရှင်
ပခုက္ကူမြို့ မဟာဝိသုတာရာမတိုက် ဆရာတော်ဘုရားကြီး အရှင်
ဂန္ဓမာ မဟာထေရ် ပျံလွန်တော်မူခဲ့လေသည်။

သံဝေဂများ ဖြစ်ခဲ့ရ။ ။ ဒါယိကာမကြီး ကွယ်လွန်ချိန်တွင်
မိမိသည် ပခုက္ကူ၌ မရှိပါချေ။

၁၃၄၂ ခုနှစ် နယုန်လဆန်း ၇ ရက်နေ့က သာသနာ သန့်ရှင်း
တည်တံ့ ပြန့်ပွားရေး ဂိုဏ်းပေါင်းစုံ သံဃာအစည်းအဝေး၏
သံဃာ့ကိုယ်စားလှယ် တပါးအနေဖြင့် ရန်ကုန်သို့ သွားပါ
သည်။ နယုန်လဆန်း ၈ ရက်နေ့ ညနေ ၆ နာရီခန့်တွင်
မိဘမြတ်ကျေးဇူး—၂

ရန်ကုန်မြို့ သီရိမင်္ဂလာ ကမ္ဘာအေးကုန်းခြေရှိ တည်းခိုရာ
ဥတ္တရကုရု ကျောင်းဆောင်သို့ ရောက်ရှိပါသည်။

တိုင်းဆက်သွယ်ရေး အကျိုးဆောင်အဖြစ် ဆောင်ရွက်။ ။

မိမိ ရောက်လျှင် ရောက်ချင်း သံဃာ့ဝန်ဆောင် ဆရာတော်
များနှင့် တွေ့ပါသည်။ ဆရာတော်များက ဦးကောလာသကို
မကွေးတိုင်း ဆက်သွယ်ရေး အကျိုးတော်ဆောင် အဖြစ်ဖြင့်
ဆောင်ရွက်ရန် တာဝန် အပ်နှင်းထားပါသည်။

ဆောင်ရွက်ဖွယ် ကိစ္စများ ဆောင်ရွက်ပါဟု မိန့်ဆိုသဖြင့်
ဆောင်ရွက်ဖွယ် ကိစ္စများကို ဆောင်ရွက်ရ၏။ ယင်းသို့ တိုင်း
ဆက်သွယ်ရေးအကျိုးတော်ဆောင် ဆရာတော်တပါးအနေဖြင့်
ကမကထပြု၍ မကွေးတိုင်း သံဃာ့ကိုယ်စားလှယ် အသင်း
စည်းဝေးနေ့စဉ် ယင်းသည့် နယုန်လဆန်း ၁၀ ရက်နေ့
၆ နာရီခန့် အချိန်တွင် ဒကာမကြီးဆုံးကြောင်း ပခုက္ကူမှ
တယ်လီဖုန်း လာပါသည်။ သို့ဖြစ်၍ မိမိသည် ပခုက္ကူသို့
ဦးပဉ္စင်းလာမှ သင်္ဂြိုဟ်ရမည်၊ နယုန်လဆုတ် ၂ ရက်နေ့ ပခုက္ကူ
ရောက်မည်ဟု တယ်လီဖုန်း ပြန်လိုက်ပါသည်။

ရန်ကုန်လုပ်ငန်းတွေ အများအပြား ပြုလုပ်ခဲ့။ ။မိမိသည်
ရန်ကုန်သို့
ရောက်ရှိသည့် နယုန်လဆန်း ၈ ရက်နေ့မှ နယုန်လဆုတ် ၁
ရက်နေ့အတွင်း အလုပ်ကိစ္စတွေ အများကြီး လုပ်ခဲ့ပါသည်။

ဆရာတော် အရှင်ဂန္ဓမာ မဟာထေရ်၏ မဟာထေရဝိက္ခိဋ္ဌိတ ကျမ်းနှင့် ပခုက္ကူ အဖိုးတန် စာပေများ ကျမ်းကို အလျှင် အမြန်စာအုပ်အဖြစ် ရောက်အောင် သာသနာရေး ဦးစီးဌာန ညွှန်ကြားရေးမှူးချုပ် ဦးကြည်ညွန့်၊ နည်းသစ် ဦးသောင်းလွင် စသတို့၏ အကူအညီဖြင့် ဆောင်ရွက်ခဲ့သည်။

ဥတ္တရကုရုကျောင်းဆောင် အစည်းအဝေးခန်းမ၌ အခမ်း အနားမှူးဖြစ်၍ အကြိမ်ကြိမ်သော သံဃာ့ အစည်းအဝေး တွင် ဆောင်ရွက်ခြင်း၊ ဇမ္ဗုဒီပကျောင်းဆောင်၌ ကျင်းပသည့် တိုင်းဆက်သွယ်ရေး အကျိုးဆောင်များ အစည်း အဝေးသို့ တက်ရောက်၍ ဆောင် ရွက် ခြင်း၊ ဆဋ္ဌသံဂါယနာ မဟာ ပါသာဏ လိုဏ်ဂူကြီး အတွင်း ကျင်းပ ပြုလုပ်သည့် ဂိုဏ်း ပေါင်းစုံ သံဃာ့အစည်းအဝေးကြီးတွင် ပါဝင် ဆောင်ရွက် ခြင်းများအပြင်၊ အထူးသဖြင့် နယုန်လဆန်း ၁၄ ရက် နေ့ နံနက်ပိုင်း ဂိုဏ်း ပေါင်း စုံ သံဃာ့ အစည်း အဝေးကြီးတွင် ‘ဝိနည်းဓမ္မကံ’ အဓိကရုဏ်း မှုခင်းများ ဖြေရှင်း ဆုံးဖြတ်ရေး ဆိုင်ရာ လုပ်ထုံး လုပ်နည်းများ မူကြမ်းကို ထောက်ခံဆွေးနွေး ခဲ့သည်။

ပခုက္ကူပြန်လာ မိခင်အလောင်းသင်္ဂြိုဟ်ခြင်း။ ။ နယုန်လဆုတ် ၁ ရက် နေ့ ည နေ့တွင် ရန်ကုန်မှ အစိုးရပို့သည့် အစီအစဉ်ဖြင့် ပခုက္ကူသို့ ပြန် ခဲ့ရာ၊ နယုန်လဆုတ် ၂ ရက်နေ့ ည ၈ နာရီခန့်တွင် မိမိနေရာ ပခုက္ကူမြို့ မဟာဝိသုတာရာမ တိုက် သာသနာ့ ဇောတိပါလ

ကျောင်းသို့ ရောက်ပါသည်။ ကျောင်းမှာ မိမိ၏ နဝကမ္မ
ကပ္ပိယ ဒါယကာဦးမိုင်ကင်းနှင့် မိဘသဖွယ် စောင့်ရှောက်လေ့
ရှိသော ဒါယကာကြီး ဦးဘညွန့်၊ ဒါယကာမကြီး ဒေါ်ပု
မိသားစုတို့ ထောက်ရှိနေပါသည်။ မိမိချက်ကြွရာ ကန်ရပ်ရွာသို့
သွားရန် ကားစီစဉ်နှင့်ပြီး ဖြစ်ရာ၊ ရောက်ရှိ၍ ၁၅ မိနစ်ခန့်
အကြာတွင် ကန်ရပ်ရွာသို့ ဆရာတော် ဦးဇဝန၊ ဒကာကြီး
ဦးမိုင်ကင်းတို့နှင့်အတူ ဆက်သွားပါသည်။ ည ၉ နာရီခန့်တွင်
ရွာရောက်၍ မိခင်ကြီး ရုပ်ကလောင်ရှိသော သေတ္တာကို ကိုင်
ကြည့်ပြီး မဏ္ဍပ်တွင်းရှိ ရပ်ရွာခေါင်းဆောင်များနှင့် တိုင်ပင်
နှိုးနှော၍ နယုန်လဆုတ် ၄ ရက်နေ့တွင် ပင့်သံသာ ၁၃၇ ပါး
တို့အား သင်္ကန်း၊ စာအုပ်၊ ကမ္မဝါလူဒါနိုး၍ ကြီးကျယ်လှသော
မြို့ပရိသတ်၊ တေးပရိသတ်ဖြင့် မိခင် အလောင်းကို နောက်
ဆုံးပိတ် သင်္ဂြိုဟ်လိုက်ပါသည်။ သင်္ဂြိုဟ်ပွဲ အခမ်းအနားတွင်
တိပိဋကဓရ မေတ္တာဏ္ဍာန်ရိက္ခာ ဆရာတော် အရှင်နေမိန္ဒ က
ငါးပါးသီလပေး၊ ရေစက်ချ၊ တရားဟော၍ ချီးမြှောက်တော်
မူသည်။ သံသာတော်အားလုံးက အနိစ္စဝတ သင်္ခါရာ ဂါထာ
၃ ခေါက်ရွတ်ဆို၍ သံဂေဂ ပွားများတော်မူကြသည်။

ဒါယကာကြီး ကွယ်လွန်စဉ်ကလည်း ဦးနေမိန္ဒ က တရား
ဟော၍ ချီးမြှောက်တော် မူသည်။ ထိုစဉ်က မိမိ ကိုယ်တိုင်
ရေစက်ချပါသည်။

လလည်ဆွမ်းသွတ် ကုသိုလ်ပြုခြင်း။ ။ ပထမ ဝါဆို လဆန်း
 ၁၀ ရက်နေ့ကား ဒါ
 ယိကာမကြီး ကွယ်လွန်၍ တလ ပြည့်မြောက်ရာနေ့ ဖြစ်သည်။
 ယင်းတလပြည့်မြောက်သည့် ပထမဝါဆိုလဆန်း ၁၀ ရက်နေ့
 နံနက် ၉ နာရီခန့်တွင် နိုင်ငံတော် သံဃာနာယက ဆရာတော်
 ဦးဝေပုလ္လသမာ၊ နိုင်ငံတော် ဗဟိုသံဃာ့ဝန်ဆောင်ဆရာတော်
 ဦးကုသလတို့ အပါအဝင် သံဃာတော် ၈ ပါးအား ဆွမ်း
 အုပ်များ၊ သင်္ကန်းဒိုစုံ စသည်များ လှူဒါန်း၍ ဆွမ်းသွတ်
 ကုသိုလ် ပြုပါသည်။ ဥပါသကာ-ဥပါသိကာမ ၁၀၀ ကျော်တို့
 ကုသိုလ် ပါဝင် အမျှအတမ်း ပေးဝေကြသည်။ နိုင်ငံတော်
 ဗဟို သံဃာ့ဝန်ဆောင် ဆရာတော် ဦးကုသလက သီလပေး၊
 ရေစက်ချ၊ တရားဓမ္မ ချီးမြှင့်တော်မူသည်။

မိဘမြတ် ကျေးဇူးကျမ်း ရေးသား စီရင်ခြင်း။ ။ မိမိသည်
 မိဘတို့အား

အတတ်နိုင်ဆုံး စောင့်ရှောက် ခဲ့ပါသည်။ နို့ဆီ၊ သကြား၊
 သရက်သီး၊ ပန်းသီး၊ ငှက်ပျောသီး၊ မုန့်မျိုးစုံ၊ ငါးကြော်
 စသည်တို့ မပြတ်ပေး၍ ပြုစုခဲ့သည်။ မိဘများအိမ် ၂ ကြိမ်
 မီးလောင်ရာ ချက်ချင်း အိမ်ဆောက်ပေးစေခဲ့သည်။ မိဘများ
 အသက်ရှင်စဉ်က ကထိန် ခင်းစေခြင်း၊ သင်္ကန်းကပ်စေခြင်း၊
 ဆွမ်းကပ်လှူစေခြင်း စသည် ကုသိုလ်ကောင်းမှုများကိုလည်း
 ပြုစေခဲ့သည်။ မိမိ၏ မွေးချင်းများကလည်း စိတ်ဝင်တစား
 ပြုစုကြ၏။ သို့နှင့် မိဘကျေးဇူး ဆပ်ရသည်ကို အားမရသေးပဲ

ဤမည်သော မိဘမြတ်ကျေးဇူးကျမ်း ၁၀ ရက်ခန့် လုပ်အား
ပေး ရေးသားပြုစုခဲ့ရာ မနေ့ကပြီးစီးရာ ယနေ့ နိဒါန်း ပြီး
ဆုံးပါသည်။

တိုက်တွန်းချက်။ ။အို...စာရှုသူတို့။ အသင်တို့ကို မိဘတို့
သည် ကလလ ရေကြည် တည်ဦးစကစ၍
မိခင် ဖခင်တို့သည် ဥယျာဉ်ပျိုးသလို အမျိုးမျိုးစောင့်ရှောက်
ခဲ့ကြသဖြင့် အသင်တို့သည် ယခုလို လူလားမြောက်၍ ကြီးပွား
ခြင်းသို့ ရောက်ခဲ့ကြကုန်၏။ သို့ဖြစ်၍ မိဘတို့ကို အစစအရာရာ
ငြိုငြင်မှုမရှိအောင် ယုယု ယယ စောင့်ရှောက် ပြုစု လုပ်ကျွေး
ပါဟု တိုက်တွန်းယင်း နိဒါန်းကို လက်စသတ်လိုက်ပါပြီ။

မိခင်ဖခင် ကျေးဇူးရှင် နေ့စဉ်လုပ်ကျွေးပါ။
အမိ အဘ ယင်းနှစ်ဝ ယုယုယယ ပြုစုပါ။
မိဘနှစ်အင် ပြုစုလျှင် ပျော်ရွှင်ထက်နာခံရွာ။

အရှင်ကေလာသ

ဓမ္မာစရိယ ဂဏဝါစက၊ ဘီ-အေ(ဂုဏ်ထူး)၊
သာသနာဇောတိပါလကျောင်း၊
မဟာဝိသုတာရာမတိုက်၊

-ပခုက္ကူမြို့။

၁၃၄၂ ခုနှစ်၊ ဇထမ ဝါဆိုလဆန်း ၁၁_ရက်။

ကျမ်းဦးအမှာ

မပြစ်မှားအပ်သော ပုဂ္ဂိုလ်ဆယ်ယောက်။ ။ တေမိယဇာတ်
ပေါ် ဦး တော်
ကျေးဇူးဥပကာရ မမေ့အပ်။ မပြစ်မှားအပ်သော ပုဂ္ဂိုလ်
ဆယ်ယောက် လာရှိ၏။ ယင်း ဆယ်ယောက်ကို 'ခင်ပွန်းကြီး
ဆယ်ပါး' ဟုလည်း ခေါ်သည်။ ။ ၎င်းတို့ကား—

- (၁) သဗ္ဗညုတ ဘုရားရှင်၊
- (၂) ပစ္စေကဗုဒ္ဓါ ဘုရားရှင်၊
- (၃) ရဟန္တာပုဂ္ဂိုလ်၊
- (၄) ဘုရားမြတ်စွာ၏လက်ယာရံ၊ လက်ဝဲရံတပည့်များ၊
- (၅) အမိ၊
- (၆) အဘ၊
- (၇) မိမိထက် အသက် သိက္ခာ ဂုဏ်ဝါ ကြီးမြတ်၍
ရိုသေအပ်သူ၊
- (၈) ဆရာသမား၊

(၉) အစားအဝတ် ပေး၍ ကျေးဇူးပြုခဲ့ဘူးသူ၊

(၁၀) ပစ္စုပ္ပန် တမလွန် ကောင်းစားရေး အတွက်
တရားဟောပြုသူ-

အားဖြင့် ဆယ်ယောက်ဖြစ်၏။

ကျေးဇူးရှင် ပုဂ္ဂိုလ်နှစ်ဦး။ ။ ခင်ပွန်းကြီး ဆယ်ပါးအနက်
အမိအဘ နှစ်ပါးတို့သည်လည်း
သားသမီးများအဖို့ရာ ထိပ်တန်း ကျေးဇူးရှင်ပုဂ္ဂိုလ်များ ဖြစ်
ကြသည်။ ဘုရားသဗ္ဗညုကိုယ်တော်တိုင် “ဗဟုပကာရာ ဘိက္ခုဝေ-
မာတာပိတရော ပုတ္တာနံ” (ရဟန်းတို့၊ မိဘနှစ်ပါးတို့ကား
သားသမီးများအား ကျေးဇူးများလှသည်) ဟု အစချီတော်
မူ၍ ကျေးဇူးများပုံကို အကျယ်ဟောပြုတော်မူခဲ့လေသည်။
ဤကျမ်း၌လည်း ပါပြီးဖြစ်သည်။

မိဘကျေးဇူးကန်းသူနှင့် ကျေးဇူးဆပ်သူ။ ။ လောက၌ မိဘ
ကျေးဇူး ကန်း
သူလည်းအများအပြားရှိခဲ့သည်။ ကျေးဇူးဆပ်သူလည်း အများ
အပြား ရှိခဲ့သည်။ အဇာတသတ်မင်း၊ ဗြဟ္မဒတ်မင်း စသည့်တို့ကား
ထိပ်တန်း ကျေးဇူးကန်းသူတို့ ဖြစ်ကုန်၏။ ၎င်းပုဂ္ဂိုလ်များ
မိဘကျေးဇူး ကန်းသဖြင့် အဝီစိ ငရဲသို့ သွားကြကုန်၏။

(ဆောင်) မာတာ ပိတ၊ မိဘတို့အား၊ တရားယှဉ်းချွတ်၊
ဇာတသတ်နှင့်၊ ဗြဟ္မဒတ်မင်း၊ ဝိစိဆင်း၏။

(မဃဒေဝလင်္ကာ။ ၁၇၃-အပိုဒ်)

မိဘကို ရိုရိုသေသေ လေးလေးမြတ်မြတ် ပြုစုလုပ်ကျွေး
သူတို့၏ စံရာဌာနီကား ထက်ခွင်ထက်ရပ် နတ်ပြည်ဖြစ်၏။

မိဘ ကျေးဇူးဆပ်သည့်အနေ ဤကျမ်းပြု။ ။ ဆရာတော်
အရှင် ကေ
လာသသည် မိဘ နှစ်ပါးအား လွန်စွာ စောင့်ရှောက်ခဲ့သည်။
ချီးမြှောက်ခဲ့သည်။ စာချ၊ စာရေးအလုပ်တွေ လွန်စွာ များ
နေသည့်ကြားမှပင် ရံခါ မိဘတို့ထံ ရုတ်တရက် ကားဖြင့်ကြွ၍
စားစရာပို့၍ နှစ်သိမ့်ရာ နှစ်သိမ့်ကြောင်း စကားကောင်းများ
ကို ပြောလေ့ရှိသည်။ မိဘ နှစ်ပါး ကွယ်လွန်စဉ်လည်း ခမ်း
နားစွာ သင်္ဂြိုဟ်ခဲ့သည်။ ကွယ်လွန်ပြီးနောက် မိဘ နှစ်ပါး
တို့ကို ရည်စူး၍ ကုသိုလ်ကောင်းမှု ပြုခဲ့သည်။ ဤမည်သော
မိဘမြတ် ကျေးဇူးကျမ်းကိုလည်း မိဘ နှစ်ပါးကို ကျေးဇူး
ဆပ်သည့်အနေဖြင့် အချားလူရှင်တို့အကျိုး စီရင် ရေးသားခဲ့
လေသည်။

လေ့လာဖတ်ရှု အတုယူကြ။ ။ ဤကျမ်းစာကို သေချာစေ့
လေ့လာ ဖတ်ရှုကြပြီးလျှင်
အဟိုရှေးက အမိအဘကို လုပ်ကျွေးပြုစုခဲ့ကြသော အလောင်း

အလျှာ သူတော်စွာတို့ထံး နှလုံးမ အတုယူကြ၍ မိဘနှစ်ပါး
ကို အတတ်နိုင်ဆုံး ပြုစု လုပ်ကျွေးကြကုန်ရာသည်။

မိကို ဘကို ချစ်ကြည်ညို ရိုသေလုပ်ကျွေးပါ။
ကျွေးမွေးပြုလျှင် ထက်နုတ်ခွင် ခိုဝင်ရောက်ရမှာ။

ဦးဇဝန (တိုက်ကြပ်၊ ဂဏဝါစက)
မဟာဝိသုတာရာမတိုက်၊
ပခုက္ကူမြို့။

၁၃၄၂-ခု ပထမ ဝါဆိုလဆန်း ၁၂-ရက်။

မိဘမြတ်ကျေးဇူး မာတိကာ

အမှတ်စဉ်	အကြောင်းအရာ	စာမျက်နှာ
၁။	ပဏာမပဋိညာဉ်	၃၃
၂။	အနန္တဂုဏ်အင် ကျေးဇူးရှင်	၃၄
၃။	စောင့်ရှောက်ထားစဉ် မာတာမိခင်	၃၄
၄။	ပင်ပန်းကြီးစွာ ရှာဖွေယူယ မွေးသဖခင် ကျေးဇူးရှင်	၃၅
၅။	အနီးစပ်ဆုံး အရင်းနှီးဆုံး အခင်မင်ဆုံး	၃၅
၆။	လက်ဦးဆရာ မည်ထိုက်စွာ မာတာပပိတ မိနှုတ်ဘ	၃၆
၇။	အသက်သခင် မွေးသမိခင်	၃၇
၈။	မိခင်ဝမ်းဝယ် သန္ဓေတုယ်ပုံ	၃၉
၉။	ဖခင်က ကူညီစောင့်ရှောက်ပုံ	၄၂
၁၀။	ဖွားမြင်ပြီးနောက် စောင့်ရှောက်ပုံ	၄၃

မာတိကာ

အမှတ်စဉ်	အကြောင်းအရာ	စာမျက်နှာ
၁၁။	ရင်သွေးဟူက ချစ်မဝတည့်	၄၅
၁၂။	သားသမီးအသံကြားသနား မျက်နှာမြင် လွန်ချစ်ခင်	၄၆
၁၃။	ပညာဇာတ် လူလားမြောက်အောင် စောင့်ရှောက်ကြခြင်း	၄၇
၁၄။	မိဘကျင့်ဝတ် ငါးပါး	၄၉
၁၅။	ထောင်းစုတ် ပလုံးစုတ် ပစ်နိုင်၊ သားသမီးဆိုး မပစ်နိုင်	၅၀
၁၆။	လှသော သားသမီးချစ်၊ အရုပ်ဆိုးသော သားသမီး ချစ်သနား	၅၁
၁၇။	မည်မျှဆဲရေး ဆဲရေး ဖရုဿဝါစာ မဖြစ်	၅၁
၁၈။	ကျေးဇူးကျေအောင် မဆပ်နိုင်သော ပုဂ္ဂိုလ်နှစ်ဦး	၅၂
၁၉။	အမိအဘတို့၏ ကျေးဇူးကျေအောင် ဆပ်နည်း	၅၄
၂၀။	အနန္တ ငါးပါး	၅၅
၂၁။	မိဘကောင်းသော ဒုဠဂါမဏိနှင့် သဒ္ဓါတိဿ	၅၇
၂၂။	လူကလေးတို့ ဦးဦးဖျားဖျား မစားကြနဲ့	၅၈
၂၃။	သံဃာမလှပဲ စားမိ၍ စေတီဘည် ကျေးဇူးဆပ်	၅၉

မာတိကာ

အမှတ်စဉ်	အကြောင်းအရာ	စာမျက်နှာ
၂၄။	မိဘကျေးဇူးကို သိသော ပရက္ကမဗာဟုမင်း	၆၁
၂၅။	မိခင်အရိုး မြေကျရာ၌ စေတီတည်သည့် ဗားထရာ သာသနာပိုင် ဆရာတော်	၆၂
၂၆။	မိဘနှစ်ဖော် မျှော်လင့်ချက်	၆၃
၂၇။	အမိကျေးဇူး အဘကျေးဇူး	၆၅
၂၈။	မွေးသမိခင် ကျေးဇူးရှင်ကို လုပ်ကျွေးသော ကွမ်းဆော်မင်း	၆၈
၂၉။	မိဘကို ပြုစုလုပ်ကျွေးခြင်း	၇၁
၃၀။	မိဘနှစ်ပါးအား လေးစား ရှိသေ့နည်း	၇၃
၃၁။	မိဘ ကျွေးမွေးပြုစုသူ ယခုဘဝ ချီးမွမ်းခံရ နောက်ဘဝ နတ်ပြည်၌ ဖြစ်ရ	၇၄
၃၂။	မိခင်မေတ္တာ ကြီးလှစွာ	၇၆
၃၃။	လိုဏ်ဂူအပြင်ဘက် ထွက်ထိုင်နေကြ	၇၈
၃၄။	သားအဘနှစ်ယောက် ထွက်ပြေးကြခြင်း	၇၉
၃၅။	အလောင်းတော်၏ လိမ္မာပါးနပ်မှု	၈၁
၃၆။	မိခင်နှင့်သား ပင်ကိုစိတ်ထား	၈၂
၃၇။	မိခင်အလောင်း သင်္ဂြိုဟ်ခြင်း ဘုရင်ဖြစ်ခြင်း	၈၅
၃၈။	မိဘစကား နားထောင်ကြ	၈၆

မာတိကာ

အမှတ်စဉ်	အကြောင်းအရာ	စာမျက်နှာ
၃၉။	မိဘစကားကို နားထောင်သော ရာမမင်းသား	၈၇
၄၀။	မှတ်သားဖွယ် အတုယူဖွယ်များ	၉၅
၄၁။	မိဘစကား နားမထောင်သော မိတ္ထဝိန္ဒက	၉၇
၄၂။	မိဘလုပ်ကျွေးသူ နတ်များကယ်	၁၀၀
၄၃။	မိဘစကား နားမထောင်လျှင် အမွေမခံထိုက်	၁၀၁
၄၄။	မိဘမလုပ်ကျွေးက ပျက်စီးကြောင်း	၁၀၂
၄၅။	ပညာရင်းမြှီး ဥစ္စာတိုးနိုင်	၁၀၃
၄၆။	မိဘလုပ်ကျွေးသော ဂုဏ်ကြောင့် ဘီလူးဖား မခံရသော သုတနု	၁၀၄
၄၇။	မိဘလုပ်ကျွေး သိကြားမင်းဖြစ်	၁၀၆
၄၈။	မိခင်ကို မရွံ့မရှာ လုပ်ကျွေးသော ဒိသာပါမောက္ခဆရာကြီး	၁၀၈
၄၉။	မိခင်ကို လုပ်ကျွေးသော အလောင်းတော် ဆင်မင်း	၁၁၀
၅၀။	ဖခင်ကို အသက်ပေး၍ လုပ်ကျွေးသော အလီနသတ္တုမင်းသား	၁၁၅
၅၁။	မိဘလုပ်ကျွေး အသက်ဘေးမှ ချမ်းသာသော ရာမလုလင်	၁၁၉

မာတိကာ

အမှတ်စဉ်	အကြောင်းအရာ	စာမျက်နှာ
၅၂။	မိဘနှစ်ပါးအား လုပ်ကျွေးသော အလောင်းတော် သမင်မင်းအကြောင်း	၁၂၁
၅၃။	မိခင်ကို အသက်နှင့် လဲလှယ် ကာကွယ်ကြသော မျောက်များ	၁၂၅
၅၄။	မိဘလုပ်ကျွေးသဖြင့် ရှေ့သမင် အံ့သက် ချမ်းသာရ	၁၂၆
၅၅။	ကြေးနှစ်မျိုး	၁၂၈
၅၆။	မိဘတို့ကြေး ကျေအောင်ဆပ်ကြ	၁၂၉
၅၇။	သာလိကေဒါရဇာတ်	၁၃၀
၅၈။	ကြေးဟောင်းဆပ်ကြ ကြေးသစ်တည်ကြ ရှေ့အိုးမြှုပ်ကြ	၁၃၇
၅၉။	ဗြဟ္မာအမည် ရရှိကြခြင်း	၁၃၉
၆၀။	မေတ္တာဖြစ်ပွားကြပုံ	၁၃၉
၆၁။	ကရုဏာဖြစ်ပွားကြပုံ	၁၄၀
၆၂။	မုဒိတာဖြစ်ပွားကြပုံ	၁၄၀
၆၃။	ဥပေက္ခာဖြစ်ပွားကြပုံ	၁၄၁
၆၄။	ပုဗ္ဗာစရိယ လက်ဦးဆရာ မည်ကြခြင်း	၁၄၂
၆၅။	အာဟုဏေယျ ဟူသော အမည်ကို ရရှိကြခြင်း	၁၄၃

မာတိကာ

အမှတ်စဉ်	အကြောင်းအရာ	စာမျက်နှာ
၆၆။	ပုဗ္ဗဒေဝတာ=လက်ဦးနတ်	၁၄၆
၆၇။	အမိ အာဘုနှင့် ဝိသုဒ္ဓိနတ်	၁၄၇
၆၈။	နတ်များ စာရင်းကောက်ယူခြင်း	၁၄၈
၆၉။	မိဘနှစ်ပါးအား မေတ္တာပွားများရန်	၁၅၀
၇၀။	မိဘလုပ်ကျွေးက အကျိုးဆယ်ပါး ရရှိနိုင်	၁၅၂
၇၁။	သုဝဏ္ဏသာမဇာတ်	၁၅၄
၇၂။	အရှေ့ အရပ်မျက်နှာအလား မိဘနှစ်ပါး	၁၅၆
၇၃။	သားသုံးမျိုး	၁၅၈
၇၄။	မိဘတို့ အလိုရှိသည့် သားဖြစ်အောင်	
	ကြိုးပမ်းကြ	၁၅၉
၇၅။	ရွှေလမင်းသဖွယ် တင့်တယ်ထွန်းလင်းသည့်	
	သားဖြစ်အောင် ကြိုးပမ်းကြ	၁၆၀
၇၆။	မိဘကျေးဇူးကို ဆပ်တော်မူသော ဘုရားရှင်	၁၆၂
၇၇။	မိခင်ကျေးဇူး ဆပ်တော်မူသော	
	အရှင်သာရိပုတ္တရာ	၁၆၃
၇၈။	သားကောင်း သမီးကောင်း ဖြစ်အောင်	
	ကြိုးစားကြပါ	၁၆၄
၇၉။	သားသမီးတို့ ဤသို့ စိတ်ထားသင့်	၁၆၅
၈၀။	မိဘမြတ်ကျေးဇူးကျမ်း လက်စသတ်ခြင်း	၁၆၇
၈၁။	မိဘမြတ်ကျေးဇူးကျမ်း နိဂုံး	၁၆၈
၈၂။	အရှင်ထေရ်သာသ ပြုစုသော ကျမ်းစာများ	၁၇၀

မိဘမြတ်ကျေးဇူး

နမော တဿ ဘဂဝတော အရဟတော သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓဿ

ပဏာမ ပဋိညာဉ်

ရတနာသုံးပါး ဆရာအား ညွတ်တွား ဝန္တနာ။

မိဘကျေးဇူး ဂုဏ်အထူး ကြည်နူး အောက်မေ့ကာ။

မိဘကျေးဇူး ကျမ်းစာထူး ရှင်မြူး ရေးပိမ့်ငါ။

မိမိသည် မိဘကျေးဇူးအမည်ရှိသော ကျမ်းငယ်တကျမ်းကို ရေးသား စီရင်မည်ဖြစ်သဖြင့် ‘ရတနာသုံးပါး ဆရာအား ညွတ်တွားဝန္တနာ’ အစရှိသော သံပေါက်ကဗျာ သုံးပုဒ်ဖြင့် ရတနာသုံးပါးအား ရှိခိုးခြင်းနှင့် ပဋိညာဉ်ကိုပြုပါသည်။ မိမိ၏ ကျေးဇူးရှင် မိဘ နှစ်ပါးကို ကျေးဇူးဆပ်သည့် အနေ ဖြင့် ဤကျမ်းစာကို ရေးသား ပြုစု စီရင်ပါသည်။

မိဘမြတ်ကျေးဇူး-၃

အနန္တဂုဏ်အင် ကျေးဇူးရှင်

အမိ၊ အဘ ဟူသော ပုဂ္ဂိုလ် နှစ်ဦးတို့သည် လောက၌ ထိပ်တန်း အနန္တဂုဏ်အင်ကျေးဇူးရှင်ပုဂ္ဂိုလ်များ ဖြစ်ကြသည်။ လောက၌ ပညာရှိပုဂ္ဂိုလ်များဟု ကျော်စော ထင်ရှားကြကုန်သော ပုဂ္ဂိုလ်အပေါင်းတို့သည် မိဘတို့၏ အမျိုးမျိုး အဖုံဖုံ စုံလင်စွာ ထောက်ပံ့မှုကြောင့် ပညာရှိကဝိပုဂ္ဂိုလ်များအဖြစ်သို့ ရောက်ကြသည်။

၎င်းပြင် ပစ္စည်းဂုဏ်သိန်နှင့် ပြည့်စုံကြကုန်သော ပုဂ္ဂိုလ်တို့ သည်လည်း အမိအဘလျှင် အမွန်အစ ပဘာဝ ရှိကြကုန်၏။

(ဆောင်) ပညာရှိသူ၊ ဟူဟူသမျှ၊ ယေဘုယျအား၊ နှစ်ပါးမိဘ၊ မွန်အစတည်း၊ ခနစည်းစိမ်၊ ဂုဏ်သိန်ပြည့်ပို၊ များ ပုဂ္ဂိုလ်လည်း၊ ထိုထိုမိဘ၊ အစအမွန်၊ ကော်ရို၏။

စောင့်ရှောက် ထာဝစဉ် မာတာမိခင်

ယင်း အမိအဘ နှစ်ဦးအနက် မိခင်သည် သားသမီးများကို နို့ချိုတိုက် ကျွေးမွေး၍ မွေးမြူလာရုံမျှမက အချိန်အခါ ကာလ သမယရှိသမျှ လွန်ကဲလှသော မေတ္တာဓာတ် ရေစင်ဖြင့် ထာဝစဉ် နိစ္စ ခင်မင်ယုယပြီး ထာဝရ သနား ကရုဏာတရားဖြင့် စောင့်ရှောက် မြတ်နိုးတတ်သည် ဖြစ်ရကား ‘မာနေတီတိ မာတာ’ ဟူသော ဝိဂ္ဂိုဟ်ဝစနတ် ဗျုပ္ပတ်ကြောင့် “မာတာ= အမိမည်၏” ဟူ၍ သိရာ၏။

(ဆောင်) မေတ္တာရေစင်၊ နေ့စဉ်သွင်၍၊ ထိုပြင်တဖြာ၊ ကရု
ဏာမိုး၊ ရှာဖွေဖွိုးလျက်၊ တိုးတက်စေကြောင်း၊
ဆုမန်တောင်းကာ၊ သားပုတ္တဘုရား၊ ကြင်နာမငြီး၊
ချစ်သမီးကို၊ နည်းနည်း ဖုံဖုံ၊ စုံစုံချစ်ခင်၊ မြတ်နိုး
ကြင်သည်၊ ခေါ်တွင်မိခင် မာဘာတည်း။

ပင်ပန်းကြီးစွာ ရှာဖွေယူယူ မွေးသဖခင် ကျေးဇူးရှင်

ဖခင်သည်ကား မိမိကြောင့် မီးရှူးသန့်စင် ဖွားမြင်လာသော
သားသမီးများကို နေရေး၊ ထိုင်ရေး၊ စားရေး၊ သောက်ရေး၊
ဝတ်ရေးကစ အေးအေးချမ်းချမ်းရှိရန် ထက်သန်လှစွာ မေတ္တာ
စေတနာ အဟုန်ဖြင့် တနေကုန် တနေခန်း ပင်ပန်းကြီးစွာ
ရှာဖွေ၍ စောင့်ရှောက် ကျေးမွေးခဲ့လေသည်။ သို့ဖြစ်၍ ‘ပုတ္တ
ပါတိ ရက္ခတီတိ ပိဘာ’ သားသမီးတို့ကို ကြီးပြင်းအောင်
စားဝတ်နေရေးအတွက် အခက်အခဲမရှိအောင် စောင့်ရှောက်
သဖြင့် “ပိတာ=ဖခင်မည်၏” ဟူလို။

(ဆောင်) ပင်ပန်းကြီးစွာ၊ ဥစ္စာထွေထွေ၊ ရှာဖွေပြုစု၊ ယူယူ
ယယ၊ နိစ္စ မဖောက်၊ စောင့်ရှောက် ပေးကျေး၊
မွေးသဖခင် ကျေးဇူးရှင်။

လောကကြီးမှာ ဘုရားမြတ်စွာနှင့် ကင်းသူတွေ ဒုန့်ဒေး
ရှိ၏။ ဘုရားသာသနာ သဒ္ဓါပန္နံ ဖြစ်သူကား အလွန် နည်း

ပါး၏။ တရားတော် ယုံကြည်သူလည်း အပုံကြီးနည်းလှချေ၏။ သံဃာတော် ကိုးစားသူကား ကမ္ဘာတလွှား အလွန်ရှား၏။ ဤ မြန်မာနိုင်ငံ၌ကား ဘုရားမြတ်စွာ သာသနာ့ရောင် တောက် ပြောင်ထိန်ဝင်း လင်းလက်သဖြင့် ဘုရား၊ တရား၊ သံဃာ ကြည်ညိုသူတို့ ပေါများကြသည်။ ကမ္ဘာလူဦးရေနှင့် နှိုင်းစာလျှင် ဘာမျှ မပြောပလောက်ချေ။ ဆရာသမားနှင့် ကင်းသူလည်း ရှိတတ်သည်။ သို့ရာတွင် မိဘနှင့် ကင်းသူဟူ၍ကား မရှိချေ။ သို့ဖြစ်၍ သားသမီးဖြစ်သူတို့သည် မိဘ နှစ်ဦးနှင့် အနီးစပ်ဆုံး အပတ်သက်ဆုံး၊ အရင်းနှီးဆုံး၊ အခင်မင်ဆုံး ဖြစ်ကြကုန်၏။

လက်ဦးဆရာ မည်ထိုက်စွာ မာတာပိတ မိနှင့်ဘ

အမိအဘတို့သည် သားသမီးတို့၏ လက်ဦးအစ ပထမ ဆရာ သမား ဖြစ်ကြသည်။ ‘ပုဗ္ဗာစရိယ’ များ ဖြစ်ကြသည်။ မွေးဖွား လာ၍ ၁ ရက်သား ၁ ရက်သမီး၊ ၂ ရက်သား ၂ ရက်သမီး အရွယ်က စ၍ တန (ကျန) ဖွဲ့ပြင် သွန်သင် ညွှန်ကြား ဆုံးမ တတ်ကြသည်။ ဥယျာဉ်ပျိုးသလို ကြီးပြင်းအောင်၊ လူလား မြောက်အောင် အမျိုးမျိုး အဖုံဖုံ စောင့်ရှောက်ခဲ့ကြသည်။ “ချစ်သား (ချစ်သမီး)၊ အမေ (အဖေ) လို့ ခေါ်လိုက်စမ်း ပါလား၊ အဖေ (အဖေ) လို့ ခေါ်လိုက်စမ်းပါလား။ လူကလေး (သမီးကလေး)၊ အဲဒါကို လက်လို့ခေါ်တယ်။ အဲဒါ ခြေလို့ ခေါ်တယ်၊ အဲဒါ နှာခေါင်းလို့ ခေါ်တယ်၊ အဲဒါကို မျက်စိလို့ ခေါ်တယ်” စသည်ဖြင့်လည်း သင်ပေးကြကုန်၏။ “လူကလေး

(သမီးကလေး)၊ အထက် မော်ကြည့်စမ်းပါလား၊ ဝါဝါ
ဝင်းဝင်း (ဝါဝါဝန်းဝန်း) ထွန်းလင်းနေတာကို တွေ့ရမယ်။
အဲဒါကို ရှေ့လမင်းလို့ ခေါ်တယ်” စသည်ဖြင့် ရှေးဦးစွာ
သွန်သင်တတ်ကြသည်။ သို့ဖြစ်၍ မိဘတို့ကို “ပုဗ္ဗာစရိယ=
ရှေးဦး ဆရာများ” ဟု ခေါ်ကြသည်။

ရင်သွေးဟူက၊ ချစ်မဝတည့်၊ မိဘတံထွာ၊ သား
တကာနှင့်၊ တရာနှစ်ကဲ၊ လည်ချင်းနှံ့လည်း၊ ရောင်ရဲမထင်၊
စုံမက်ကြင်လျက်၊ ဖြုတ်ခြင်ကိုက်နာ၊ မြူရှိမှာမျှ၊ ရံခါ
တဆစ်၊ မဖြစ်စေရက်၊ အသက်ရှည်ကြောင်း၊ ဆုတောင်း
ဆုယူ၊ အလှကောင်းမှု၊ ကိုယ်စားပြုလျက်၊ ဝတ်တုစံပ၊
ဆောင်ရွက်စသား၊ ကုံ့ဖြည့်ဘင်း၊ ဖြန့်ဖြူးခြင်းဖြင့်၊
မကင်းရေမိုး၊ ဥယျာဉ်ပျိုးသို့၊ မညှိုးမခေါင်၊ ကြီးပြင်း
အောင်လျှင်၊ စောင်စောင်ပျတ်ပျတ်၊ ကွပ်ညှပ်ဆုံးမ၊
သင်ပြသသည်၊ ငယ်ကလက်ဦး ဆရာတည်း။

အသက်သခင် မွေးသမိခင်

အမိသည် မိမိဝမ်း၌ စုံပိုက်သန္ဓေတည်နေဖြစ်ပေါ်လာသော
ကိုယ်ဝန်ကို ရရှိလာသောအချိန်ကာလ ခါသမယမှစ၍ အားရ
ရှင်လန်းစွာနှင့် ဘေးမသိရန်မခ ကျန်းမာ ချမ်းသာစွာ ဖြစ်ရ

၁။ စတုခမ္မသာရ ကိုးခန်းပျို့။ ၄၅-ပိုဒ်။

လေအောင် ဆင်းရဲဒုက္ခအမျိုးမျိုးခံစားပြီး စောင့်ရှောက်ခဲ့ရလေသည်။ အကယ်တမူ မိခင်ဖြစ်သူ၏ အစောင့်အရှောက်အဆင်မပြေခဲ့လျှင် ပဋိသန္ဓေ ကိုယ်ဝန်သည် ဝမ်းဗိုက်တွင်း ကိန်းအောင်းနေစဉ်မှာပင် အပြင်လောကမှ အလင်းရောင်ကို မမြင်မတွေ့ရပဲ မိခင်၏ ဝမ်းတွင်းမှာပင်လျှင် ညက်ညက်မှုကြောင့် သေဆုံးခဲ့လေရာ၏။

မိခင်ရဲ့စောင့်ရှောက်မှု ညံ့ဖျင်းလျှင် အချို့ရှေးဦးအဝ ပထမ ခုနစ်ရက်အတွင်း ကလလ ရေကြည်အဖြစ်ကပင်လျှင် တဘဝ ပြောင်းခဲ့ရရှာ၏။ အချို့မှာ ဒုတိယ ခုနစ်ရက်အတွင်းကျရောက် အမြှုပ်နု အမြှုပ်ကျဲဘဝကပင် ပျက်စီးကြရသည်။ အချို့မူ တတိယခုနစ်ရက်အတွင်း အမြှုပ်ရင့် သွေးခဲဘဝ ရောက်ခါမှ အစပျောက် ပျက်စီးကြရသည်။ အချို့မှာလည်း စတုတ္ထ ခုနစ်ရက်အတွင်း အသားတစ် အသားခဲ ဖြစ်ခါမှ ကြမ္မာမှောက်၍ ပျောက်ဆုံးပျက်စီးကြရသည်။ အချို့မှာလည်း ပဉ္စမ ခုနစ်ရက်အတွင်း ခက်မင်းဖြာ စုံလင်ခါမှ လေ့မပ ပျက်စီးကြရလေသည်။ ဤသို့စသည်ဖြင့် ပျက်စီးမှု မှန်သမျှသည် ယေဘုယျအားဖြင့် မိခင်ညံ့ဖျင်းမှုကြောင့် ဖြစ်လေသည်။

(ဆောင်) မာတာမိခင်၊ မစောင့်လျှင်ကား၊ ရွှေတွင်ကလလ၊ ပထမတွင်၊ ကြေမှုပျက်ပြုန်း၊ ဆုံးပါးရာ၏။ တချို့ များမှာ၊ ဒုတိယအဟုတ်၊ အမြှုပ်နုဘဝ၊ ချိန်ကာလ။

၀။ ‘မစောင့်ရှောက်လျှင်ကား’ ဟူ၏။

မ္မာ၊ ပျက်ခဲ့ရာ၏။ ထိုမှတဖြာ၊ တတိယာနဲ့၊ သွေးခဲ
ရောက်မှ၊ မဖောက်မှန်စွာ၊ ပျက်ခဲ့ရှာ၏။ တဖြာ
ထို့ပြင်၊ ပဉ္စမတွင်၊ ငါးအင်ခက်မ၊ စုံလင်ပါမှ၊
ပျက်စီးကျသည်၊ ဤသို့စသား၊ ပျက်မှုများက၊
မှတ်သားမိခင် ကြောင့်သာတည်း။

မိခင်ဝမ်းဝယ် သန္ဓေတွယ်ပုံ

မိခင်ဝမ်းဝယ် သန္ဓေတွယ်ခဲ့ပုံမှာ စဉ်းစား ကြည့်လေလေ
ကြောက်စရာကောင်းလေဖြစ်၏။ ထို့ကြောင့် ဘုရားမုနိတုမရှိက
'ဇာတိပိ ဒုက္ခာ'ဟု ဟောတော်မူခဲ့လေသည်။

သားသမီးဖြစ်သော ပဋိသန္ဓေကိုယ်ဝန်သည် အမိ၏ အစာ
ဟောင်းအိမ်ကိုဖိဆိုင်၍ အစာသစ်အိမ်ကိုခေါင်းပေါ်၌ဘင်ထား
ပြီး မျက်နှာကို နောက်ကျောဘက် ထားလျက်နေသည်။
ဒူးနှစ်လုံးကြားမှာ ခေါင်းထားလို့ မေးအကြားမှာ လက်ကို
ဆုပ်ပြီး နေရ၏။ တကယ်တော့ သစ်ငုတ် သစ်ပင်ခွကြားမှာ
မျောက်သတ္တဝါလုပ်၍ နေသည်နှင့်တူလှချေ၏။ ယင်းသို့ စသည်
ဖြင့် မိခင်ဝမ်းဝယ် သန္ဓေတွယ်ရပုံကို သမ္မောဟဝိနောဒနိအဋ္ဌ
ကထာ၊ ဝိသုဒ္ဓိမဂ် အဋ္ဌကထာကြီးများ၌ ပြဆိုထား၏။ ကျေး
ဇူးရှင် ဝိသုဒ္ဓိရုံ ဆရာတော် ဘုရားကြီးကလည်း—

၁။ အဘိဋ္ဌ၊ ၂။ ၉၀။ ဝိသုဒ္ဓိ၊ ၂။ ၁၃၀။

စာသစ်စာကျက်၊ အောက် ထက် ဝန်းရံ၊ ပုပ်နံ
 ညှိလှောင်း၊ ကျဉ်းမြောင်းမဲမိုက်၊ မိဝမ်းတိုက်ဝယ်၊
 ဘင်ဥှိ လောက်လို့၊ ကျောက်ကဲ့ဝမ်းပြု၊ ဒူးနှစ်ခုကြား၊
 ဦးခေါင်းထားလျက်၊ မေးကြားလက်ဆုပ်၊ သစ်ငုတ်တို့
 မှာ၊ မျောက်အိုလုပ်သည့်နယ်၊ ဇလုပ်မယှက်၊ သေ
 သောက်လက်ဝယ်၊ ဆိတ်သုငယ်လို့၊ အလမ္ပာယ်မိ၊
 မြေငယ်ချိုသို့၊ အမိ စပ် ခါး၊ ပူအေး စားလည်း၊
 ကိုယ်သားဆတ်ဆတ်၊ သက်ပြင်တစေ၊ ဆယ်လနေ၍၊
 လေကမ္မဇ၊ ဦးစောက်ချသား၊ မဂ် ဝ သို့ ရောက်၊
 သံကောက်ပေါက်မှ၊ ဆွဲမြောက်ဆင်ပြောင်၊ သံတောင်
 ကြိတ်ချေ၊ ပုံနေရယိက၊ ပြင်သို့ကျလည်း၊ အပ်ဆွ
 သည့်ဟန်၊ ကြီးပြန်ဒုက္ခ၊ ပြစ်များလှသည့်၊ လက်စ
 ဇာတိ မှုရင်းတည်း ။

ဟူ၍ စပ်ဆိုတော်မူခဲ့လေသည် ။

အဋ္ဌကထာဆရာ မိန့်မှာတော်မူသည့်အတိုင်း မိခင်ဖြစ်သူက
 ငဲ့ကွက်ညှာတာခြင်း အလျဉ်းမရှိပဲ ပူလောင်သော အစားအစာ
 ကို စားလိုက်ပါလျှင် မိခင်ဝမ်း၌ စွဲပိုက်သန္ဓေတည်နေသော
 သားငယ် သမီးငယ်များမှာ မီးကျိုးခဲအစုအပေါင်း ထိပ်ပေါ်
 လောင်းလိုက်သလိုဖြစ်ပြီး လွန်စွာပူလောင်ခြင်းဖြစ်သော ဒုက္ခ
 ဝေဒနာကို ခံစားကြရသည်။

၁။ ပရမတ္ထ သရူပဘေဒနီ။ ၂၉၇-၂၉၈။

မိခင်က မညှာမတော့ အေးသော အစာကို စားလိုက်လျှင်
 လည်း ရေခဲဘုံးဖြင့် ဖိလိုက်သလို အသည်းခိုက်အောင် ဒုက္ခ
 ဝေဒနာကို ခံစားကြရလေသည်။ ဤသို့ စသည်ဖြင့် မိခင်
 ဝမ်းဗိုက်တွင်း ကျဉ်းကျဉ်း ကျပ်ကျပ် ကိန်းနေ ကြရသော
 ကလေးသူငယ် လူမမယ်တို့၏ ဒုက္ခမျိုးစုံကို စဉ်းစား၍ နောက်
 တဖန် ဇာတိ ဒုက္ခနှင့် မကြုံရလေအောင် အပြတ် အသတ်
 ကြိုးစားသင့်လှပေသည်။

အို...လူများတို့၊ အသင်တို့၊ အကျွန်ုပ်တို့၏ မွေးသမိခင်
 ကျေးဇူးရှင်ကြီးမှာ ဖော်ပြပါ ပျက်စီးမှု ဆင်းရဲဒုက္ခ အစစတို့
 တခုတလေမျှ မဖြစ်ချအောင် 'အသင်တို့၊ အကျွန်ုပ်တို့' ဟူသော
 ပဋိသန္ဓေ ကိုယ်ဝန်ကို မရမီကပင် ဘုရားပုထိုး၊ တန်ခိုးကြီး
 သစ်ပင်၊ နတ်စင်၊ နတ်ကုန်း၊ နတ်နန်းသို့ သွားရောက်၍ ပူဇော်
 ပုသုပြီး တောင်းဆုချေ၍ ရလာသည့်အလျောက် ဂရုတစိုက်
 စောင့်ရှောက်လာသည့်အတွက် သည်နေ့အထိ အသက်ဝိညာဉ်
 ရှင်ခွဲကြလေပြီ။

ရှေးရှေးဘဝ၊ သံသာရဉ္စ၊ မောင့်ဘနှင့်ငါ၊ ရေသွန်း
 ပါ၍၊ ဟင်္သာမောင်နှံ၊ ငှက်သဏ္ဍာန်သို့၊ တူစံလှည့်ရာ၊
 စွဲလာသန္ဓေ၊ နေသည်ကစ၊ သားလှချမ်းသာ၊ ရစိမ့်
 ငှာဟု၊ ပူဆာစပ်ခါး၊ မစားတို့ချ၊ ထကြဖြေးဖြေး၊
 ကိုယ်ရေး ကိုယ်ထက်၊ ဆယ်ဆဘက်၍၊ သက်ထက်
 ကြင်နာ၊ မောင့်ကိုသာလျှင်၊ ချမ်းသာမြင်ကြောင်း၊
 လက်ဆယ်ချောင်းကို၊ ခေါင်းမှာရှက်တင်၊ မျက်နှာ

မြင်လည်း၊ ရှောင် အလား၊ သား ယောကျ်ားကို၊
ငါ့အားမြင်လို၊ တောင်းဆုဆို၍၊ ညကိုရေချမ်း၊ နံနက်
ဆွမ်းနှင့်၊ ပြန်မမ်းတုလွတ်၊ သုံးလူ့နတ်ကို၊ မိမြတ်
ပူဇော် ကုန်၏တည်း။ ။

ဖခင်က ကူညီစောင့်ရှောက်ပုံ

ဖခင်သည်လည်း မိမိကိုစွဲ၍ ဖြစ်သော ကိုယ်ဝန်ကို ဘေးမခ
ရန်မသန်း ချမ်းသာစွာ ဖွားမြင်နိုင်ရန် အပြင်မှ လိုအပ်သမျှ
ဆေးဝါးဝတ်စားကို ရှာပေးခြင်း၊ အိမ်သူချောသွယ် ဇနီးသယ်
ကိုယ်ဝန်အရင့်အမာကြောင့် မလုပ်နိုင်သည့် အလုပ်များကို
လုပ်ကိုင်ခြင်းဖြင့် ကိုယ်ဝန်ကို အပြင်မှ စောင့်ရှောက်ခဲ့ရလ
သည်။ သို့ဖြစ်၍ သို့ကလေးက ကျေးဇူးကြီးမားလှသော
မိဘတို့ကို မပြစ်မှားမိအောင် သတိပြုရာ၏။

- (ဆောင်) မိခင် ဖခင် ကျေးဇူးရှင်၊ သင်လျှင် ပြုစုပါ။
- မိခင် ဖခင် ကျေးဇူးရှင်၊ သင်လျှင် ချစ်ခင်ပါ။
- အမိ အဘ ယင်းနှစ်ဝ၊ နိစ္စယုယပါ။
- မိဘနှစ်အင် ပြုစုလျှင်၊ ထက်ခွင်နတ်ရွာ စံရမှာ။

၈။ ပုထွောဝါဒဆုံးမစာ၊ ၆-ပိုဒ်။

ဖွားမြင်ပြီးနောက် စောင့်ရှောက်ပုံ

မိခင်သည် ဆောင်ယူလှယ်ပိုးမှသော ကိုယ်ဝန်ကို သားမှန်း
သမီးမှန်း အတိအကျမသိရခင်ကပင် ကြည့်ချင် မြင်ချင်စေနှင့်
ချစ်စိတ်တွေ မှီလို့ပေါက်ပြီး အလိုအလျောက် ချစ်ခင်ခဲ့ပြီး
သော် ဘယ်ချိန် ဘယ်ကာလ ခါသမယမှာ လှုပ်ဝါ သား
ကလေး၊ သမီးကလေး၏ ချိပြုံးကြည်အေး အသွေးဖြူဖြူ
သီတာဂူမျက်နှာကို မြင်ရပါအံ့နည်းဟု အရေးတကြီး တောင့်တ
ပြီး စောင့်ရှောက်၍ နေလေ၏။

ယင်းသို့ စောင့်ရှောက်၍နေစဉ် အင်္ဂါခြေလက် စုံလင်၍
လှပျိုးစုံစွာ ဖွားမြင်လာသော သားသမီးကို မြင်တွေ့ရလျှင်
ရတနာရွှေအိုးကို ကောက်ရသည့်ပမာ က၊ တော့မလို၊ ခုန်တော့
မလောက် လွန်စွာ ဝမ်းမြောက်ကြကုန်၏။ ဤသို့ မျက်နှာမြင်
သာသည်ကို အကြောင်းပြု၍ 'မျက်နှာမြင်သည်' ဟု ခေါ်သည်။

မိခင်၏ စိတ်ထဲမှာ သားသမီး၏ မျက်နှာကလေးကို မြင်ရ
ရုံနှင့်ပင် ချစ်ခင်နှစ်သက်ခြင်း ဟူသော ပီတိအဟုန်သည်
တကိုယ်လုံးပျံ့ထုံ၍ ရနံ့ဂုဏ်နှင့် ပြည့်စုံသော ပန်းရံ၌ အစွမ်းကုန်
ကျက်စားသော ပျားငိုတုံးအသွင် ပြုံးရှင်ကြည်မြ ရိုးတွင်း
ခြင်ဆီကျအောင် ဖောက်ထွင်းသွားလေတော့သည်။

ကျန်းမာ ချမ်းသာစွာနှင့် မီးရှူးသန့်စင် ဖွားမြင်လာသော
ရတနာမျက်နှာနှုတ်ထွေးထွေး သားကလေး၊ သမီးကလေးအတွက်
ဘဝင်အေး၍ ရှင်ဆေးသောက်ကြရသော အမိအဘ နှစ်ဦး

တို့တွင်မိခင်ဖြစ်သူသည်၌ သားငယ်၊ သမီးငယ်၏အနာဆေးဂါ
 ကင်းစင်ကွာကြောင်း ဆုမွန်ကောင်း တောင်းပြီးလျှင် ပူသော
 အစာ၊ ခါးသောအစာ၊ စပ်သောအစာတို့ကို ရှောင်ရှား၍
 သားငယ်၊ သမီးငယ်များနှင့် သင့်တင့်သည့် အစားအစာများကို
 စား၍ ခဲယဉ်းစွာ မွေးမြူစောင့်ရှောက်ခဲ့လေသည်။

၎င်းပြင် သန်းကြွမ်းပိုးခြင် စသည် မကိုက်ရလေအောင်
 အခြုံအရုံ၊ အထွေး၊ ခြင်ထောင်ငယ် အမျိုးမျိုးဖြင့် ထွေးပတ်
 ကာကွယ် စောင့်ရှောက်ခဲ့လေသည်။ ဘုရားရှင်အား ဆွမ်းတော်
 ပန်းတော်၊ ရေချမ်းတော်၊ ဆီမီးတော် စသည် တင်လှူလျှင်လည်း
 “ဤသို့ပြုရကောင်းမှုပုညကြောင့် တပည့်တော်မသားကလေး၊
 သမီးကလေး ဘေးမခ၊ ရန်မသိ၊ အေးကြည် ချမ်းမြေ့ရပါ
 လိ၏” စသည်ဖြင့် တောင်းဆုချေခဲ့လေသည်။

ဤသို့သန္ဓေ၊ စွဲလာနေ၍၊ ဆယ်လစေ့သော်၊ ကြွ
 ကြွ ဝမ်းသာ၊ မောင်မျက်နှာကို၊ မာတာမိခင်၊ မြင်ရ
 သောခါ၊ ဥပမာမူ၊ ရတနာမျိုး၊ ရွှေအိုးပဒေသာ၊
 ပေါက်ပေလာသည့်၊ ပမာမမျှ၊ မောင့်သားလှကြောင့်၊
 ရသည်ပီတိ၊ ရှိသည်ရိုးတွင်း၊ ခြင်ဆီချင်းမျှ၊ ချစ်မော
 လှလျက်၊ သန်းဖျကြွမ်းပိုး၊ မှက်ခြင်မျိုးက၊ ဟူသမျှ
 လည်း၊ ကိုက်ရမဲ့ပါ၊ မောင့်ကိုသာလျှင်၊ ချမ်းသာစိမ့်
 ကြောင်း၊ သမားကောင်းနှင့်၊ ဆေးကောင်းစားစား၊
 ရှောင်ရှားအစာ၊ ဤသာကျန်းတော၊ ရှိစေသောဟု၊
 စိတ်ဇောကြည်သာ၊ ဆုတောင်းကာနှင့်၊ တဖြာ

ညောင်ရေ၊ မကေနေည၊ သွန်းချယွန်း၊ ဖန်ဖန်
ပွန်းသည်၊ ရှန်းရှန်းနေတိုင်း စို၏တည်း။

ရင်သွေးဟူက ချစ်မဝတည့်

မိခင်သည် သားငယ် သမီးငယ်တို့နှင့် သင့်တင့်လျော်ကန်
မည့် အစားအစာကို ရှာကြံစားသောက်လျက် ဖြစ်ပေါ်လာ
သော မိမိ၏ ချို၊ ဆိမ့်၊ အေး၊ ကြည် နို့ရည်ကို တိုက်ကျေး၍
မွေးမြူခဲ့သည်။ ယင်းသို့ ကျဆင်းလာသော နို့ရည်ကား
ခန္ဓာကိုယ် သုံးဆယ့်နှစ်ကောဠာသ အစုအဝေးတွင် နို့ရည်ဟူ၍
အသီးအခြား မပါရှိချေ။ မိခင်၏ ချစ်ခင်လေးမြတ် မေတ္တာ
ဟုန် အရှိန်ဟပ်သဖြင့် သွေးဓာတ်မှ ယိုဆင်းလျက် ဖြူဝင်း
အေးကြည်စွာ ဖြစ်လာ၏။ ယင်းနို့ရည်ကား မိခင်၏သားမြတ်
နှစ်ခုအလယ် ရင်ချိုင့်အတွင်း၌ တည်သော နှလုံးသွေးပင်
ဖြစ်သည်။ မိခင်၏ ရှေ့မေတ္တာ သီတဂူကြောင့် နှလုံးသွေး
ဖြူ၍လာခြင်းကိုပင် ‘နို့ရည်’ ဟု မှတ်ရာ၏။

အမိသည် မိမိရင်သွေးကို တိုက်ကျေး မွေးမြူခဲ့ရသည့်အတွက်
သားသမီးများကို ‘ရင်သွေး’ ဟု ခေါ်ကြသည်။ သို့ဖြစ်ရာ
မိမိ၏ ရင်သွေးကို အဘယ်မှလျှင် မုန်းနိုင်ပါအံ့နည်း။
ထို့ကြောင့် “ရင်သွေးဟူက၊ ချစ်မဝတည့်၊ လောကအားလုံး၊
သားသမီးမုန်းတယ်လို့ ထုံးကလဲ ရှိပါ” ဟု ဆိုကြသည်။

၁။ ပုစ္ဆောဝါဒဆုံးမစာ။ ၇-ပိုဒ်။

သားသမီးအသံကြားသနား မျက်နှာမြင် လွန်ချစ်ခင်

မိခင် ဖခင်တို့သည် သားငယ် သမီးငယ်များ၏ မျက်နှာကို မြင်ရလျှင် အလွန်လျှင် ရှင်ပျဝမ်းမြောက်ကြသည်။ နေ့စဉ် နေ့တိုင်း ကသိုဏ်းကွက်အသွင် မပြတ်မြင်လိုကြသည်။ သားသမီး တို့ အသက်ရှည်ကြာ အနာမဲ့ကြောင်း မပြတ် တောင်းဆုချေ ကြသည်။ မိမိတို့ ဘယ်လိုနေရ နေရ သားသမီး ချမ်းသာလျှင် ပြီးရော့၊ ထို့ထက်ပင် အသက်ရှည်ပါစေဟု ဆုတောင်းကြ သည်။ အမိအဘ နှစ်ဦးရှိသည့်အနက် အမိက ပို၍ကဲသည်။ တခါတလေ ဖခင်က စိတ်ဆိုး၍ သားသမီးများ ရိုက်လျှင် မိခင်က ဆွဲထားသည်။ သားသမီးအစား ကြားကဝင်၍ အရိုက် ခံလိုက်သည်။ သားသမီးက အမေလို့ ခေါ်လိုက်သောအသံကို ကြားလျှင် ပျားသကာလို နားဝင်ချိုသည်။ ပဉ္စသိခံနတ်သား၏ စောင်းသံအသွင် အလွန်လျှင် နားချမ်းသာသည်။ တခါထပ်ပြီး “ဖေဖေလို့ ခေါ်စမ်းပါလား၊ မေမေလို့ ခေါ်လိုက်စမ်းပါ လား” စသည်ဖြင့် အခေါ်ခိုင်းတတ်ကြသည်။ မိဘတို့သည် သားသမီးမျက်နှာကိုမြင်လျှင်မိုးဝကောင်းကင်က ငွေသော်တာ လမင်းမြင်ရသည်ထက် အဆ ရာထောင်မကအောင် ဝမ်းမြောက် လေသည်။

နေ့တိုင်း နေ့တိုင်း၊ သားသက်နှိုင်းကို၊ ကသိုဏ်း အတု၊ မပြတ်ပြုသည်၊ ရှုမငြီးဘိ၊ မျက်စိမျက်နှာ၊ ထပ်ခါခါသည်၊ မြင်ပါချင်စိတ်၊ ရေသို့ဖိတ်လျက်၊

သားလှသက်သည်၊ ထို့ ထက်တာရှည်၊ တည်ပါစေသား၊
မောင်ရွှေသားဟု၊ သနားကရုဏာ၊ မေတ္တာစုံမက်၊
ကိုယ့်အသက်ထက်၊ ဆထက်ကြင်နာ၊ မိမာတာထား၊
ထပ်ကာတိုးပွား၊ မျောက်ကားထကြ၊ တော့တတော့တီး၊
မပီစကား၊ အသံကြားလည်း၊ သနားကြင်နာ၊ မျက်နှာ
ရှင်ပျ၊ မြင်တို့ရလည်း၊ ဝမ်းကမဆံ့၊ ပီတိနွံလျက်၊
နှစ်သက်ရှင်ပျိုး၊ သားရွှေဘိုးကို၊ မျက်လုံးကဲ့သို့
ထင်၏တည်း ။

ပညာတတ် လူလားမြောက်အောင် စောင့်ရှောက်ကြခြင်း

မိဘတို့သည် နုနယ်သေးကွေး နှိတွေးတွေးနှင့် အသက်နေ
သေးလှသော သားကလေး၊ သမီးကလေးကို အဝီတိနှင့်ထွေး၍
ရင်ငွေ့ပေးကာ မွေးမြူလာသဖြင့် ပက်လက်ဘဝမှ မျောက်နိုင်ရုံ
အရွယ်ရောက်လေလျှင် ဝမ်းမြောက်ကြသည်။ နှစ်သက်ကြသည်။
မျောက်လျားထိုးသွားလျှင် ‘ငါ့သားကလေး၊ ငါ့သမီးကလေး
သွားပုံက မိကျောင်းသွားပါလား’ စသည်ဖြင့် ပြော၍
‘လူကလေး၊ သမီးကလေး သွားလိုက်အုံး’ စသည်ဖြင့် မြောက်
ပင့် ပေးတတ်ကြသည်။

ထိုမျောက်သောအရွယ်မှ ထိုင်နိုင်ရုံ ရောက်လေလျှင်လည်း
‘ငါ့သားလေးထိုင်ပုံဟာ မြိုင်ရုံအတွင်းကခြံသို့မင်းပုံအလား

၁။ ပုတ္တောဝါဒဆုံးမစာ။ ၈-ပိုဒ်။

အားရဖွယ်ကောင်းလိုက်ပါဘိ' ဟု ဆီထိသော ဝါငွမ်းတရု
တည် ပီတိဓာတ် စိမ့်ကြလေသည်။

တဖြည်းဖြည်းနှင့် စကားပီစက ဖြစ်လာလေလျှင် 'နမော
ဗုဒ္ဓါယ သိဒ္ဓိံ၊ က,ခ,ဂ,ဃ,င' စသည်ကို သင်ပေးကြကုန်၏။
နောက်တွင် တဖြည်းဖြည်း ဘုရားရှိခိုး စသည်ကိုလည်း သင်
ပေးကြသည်။ ပညာ သင်ချင်လာအောင်လည်း ဆုံးမကံမြစ်
ကြကုန်၏။ "လူကလေး၊ ချစ်သမီးကလေး ပညာတတ်အောင်
သင်ပါ။ ပညာမတတ်လျှင် လျှပ်ပေါ်လှတယ်။ ပညာမတတ်
လျှင်က လူဆိုပေမယ့် လူနှမ်းပဲ၊ လူပေါ့ပဲ၊ လူအပဲ၊ သားသား
(ချစ်သမီး)၊ လူအ,လူန မဖြစ်ရအောင် ပညာကို ကြိုးစား
သင်ပါ" စသည်ဖြင့် ဆုံးမကြသည်။ သို့နှင့် မိဘတို့သည်
သူ့အရွယ်နှင့်သူ သူ့အရည်အချင်းအလိုက် မူကြိုကျောင်း၊ မူလ
တန်းကျောင်း၊ အလယ်တန်းကျောင်း၊ အထက်တန်းကျောင်း
များ၊ ကောလိပ်၊ တက္ကသိုလ်များ၌ ပို့အပ်၍ ပညာသင်ကြား
စေကြကုန်၏။ တချို့ မိဘများ သားသမီး ပညာတတ်မြောက်
ရေးအတွက် ဝိုင်းပေါင်ရသည်။ အိမ်ရောင်းရသည်။ ယာရောင်း
ယာပေါင်ရသည်။ ကားရောင်းရသည်။ မြင်းလှည်း ရောင်းရ
သည်။ ဆိုကားရောင်းရသည်။

မျက်လုံးပမာ၊ သားသည်းချားတို့၊ ကောင်းပါစေလို၊
ပညာကိုလည်း၊ နုပျိုငယ်က၊ သင်ချေမှတည့်၊ ထိုမှ
ရွယ်ရောက်၊ တံခွန်ဆောက်သို့၊ တယောက်ထင်ပေါ်၊
နှံ့သိကျော်လိမ့်၊ ငယ်သော်ငယ်က၊ များသိပ္ပံကို၊ တစ

မသင်၊ လေးဖင်၍သာ၊ အိမ်မှာလည်းပျော်၊ နေချေ
သော်မူ၊ လူမဟူရာ၊ လူအလူကန်း၊ လူနှမ်း၊ လူရူး၊
သည်ထက်ထူး၏၊ မူးမူးမော်မော်၊ သောက်ယစ်ပျော်
လိမ့်၊ ကရော်ကမည်၊ ဖြစ်တတ်သည်ကား၊ ယှင်းမမှား
တည့်၊ မျက်ဝါးထင်ထင်၊ သို့ပင်ရှေ့ထား၊ ကသိုဏ်း
လားသို့၊ မယ်ဖွားစိတ်က၊ မြင်ချင်စွတည့်၊ တ၊ န၊ မသိ၊
ဖြစ်ချေဘိက၊ ငါ့သွားလှသည်၊ ဒုက္ခခပဲ၊ ကော်မြဲအံ့၊
ဆင်းရဲနှမ်းရှာ လိမ့်မည်တည်း။ ။

မိဘကျင့်ဝတ် ငါးပါး

မိဘတို့သည် မိမိတို့၏ သားသမီးများ အပေါ် ကျင့်ဝတ်
ငါးပါးကို ပြည့်စုံစွာ ကျင့်ကြသည်။

၁။ သားသမီးကို မကောင်းမှုမပြုအောင် တားမြစ်ခြင်း။

၂။ ကောင်းကြောင်းကောင်းရာ ညွှန်ပြခြင်း။

၃။ အတတ်ပညာ တတ်မြောက်အောင် သင်ပေးခြင်း၊
သင်စေခြင်း။

၄။ ဥစ္စာပစ္စည်း အရင်းအနှီးပေးခြင်း၊ အမွေပေးခြင်း။

၅။ အရွယ်ရောက်လျှင် လက်ထပ်ထိမ်းမြားပေးခြင်း—

အားဖြင့် ကျင့်ဝတ်ငါးပါးကို ပြုကျင့်၍ သားသမီးများကို
ချီးမြှောက်ကြသည်။

၁။ ပုထောဝါဒဆုံးမစာ။ ၉-အပိုဒ်။

(ဆောင်) မကောင်းမြစ်တာ၊ ကောင်ရာညွန့်လတ်၊ အတတ်
သင်စေ၊ ပေးဝေနှီးရင်း၊ ထိမ်းမြားခြင်းလျှင်၊
ဝတ်ငါးအင်၊ ဖခင် မယ်တို့တာ။ (သင်္ဂဇာ)

တောင်းစုတ် ပလုံးစုတ် ပစ်နိုင်၊ သားဆိုးသမီးဆိုး မပစ်နိုင်

မိဘတို့သည် သားသမီးအပေါ် အချစ်ခတ် လွန်ကဲလှ
သည်။ မိဘတို့ မေတ္တာကား အကာမပါ အနှစ် အမြုတေ
သက်သက်သာတည်း။ ‘တောင်းစုတ် ပလုံးစုတ်သာ ပစ်နိုင်
သည်၊ သားဆိုး သမီးဆိုးကို မပစ်နိုင်’ ဟူသော ဆိုရိုးသည်
မှန်လှချေ၏။ မိဘတို့သည် လိမ္မာရေးခြားရှိသော သားသမီး
ကို လိမ္မာရေးခြားရှိသည့်အလျောက် အချစ်စိတ် ပေါက်ပြီး
လျှင် ဆိုးတေ မိုက်မဲ ထင်ရာစိုင်းသော သားသမီးကိုလည်း
ဆိုးတေ မိုက်မဲသည့်အလျောက် အချစ်စိတ်ကို မဖျောက်နိုင်
ကြကုန်။

(ဆောင်) မိဘနှစ်ဖြာ၊ ချစ်မေတ္တာကား၊ လွန်စွာလွန်စွာ၊
ကြီးမားပါ၏၊ လိမ္မာရေးခြား၊ သားသမီးလဲ၊
ထန်သီးဗလဝ၊ မေတ္တာမျှ၏။ ပါပဆိုးငြား၊ သမီး
သားလဲ၊ ချစ်အားမပြယ်၊ ချစ်ရေးကြွယ်သည်၊
တကယ်ကြီးသည့် မေတ္တာတည်း။

လှသောသားသမီး ချစ်၊ အရုပ်ဆိုးသောသားသမီး ချစ်သနား

လောက၌ ပုဂ္ဂိုလ်ချင်း မတူကြ။ သားသမီးချင်းလဲ မတူကြ။ တချို့မှာ လှ၍၊ တချို့မှာ အရုပ်ဆိုး၏။ တချို့မှာ အင်္ဂါခြေလက် စုံလင်၍၊ တချို့မှာ မစုံလင်ကြ။ ကံချင်းမတူကြသည် မဟုတ်ပါလော။ မိဘတို့၌ လှသော သားသမီး၊ အရုပ်ဆိုးသော သားသမီးများ ပေါ်ထွန်းတတ်ကြရာ လှသော သားသမီးကို ချစ်သလောက်၊ အရုပ်ဆိုးသော သားသမီးကို ချစ်ရုံ တွင်မက သနားစိတ် ပိုကြပြန်သည်။

တချို့ သားသမီးများ မွေးဖွားစကပင် မျက်လုံးမပါ၊ ခြေလက် အင်္ဂါ မသန် ဖြစ်ကြသည်။ တချို့မှာ နှာခေါင်း တဝက်သာ ပါသည်လည်း ရှိ၏။ နှုတ်ခမ်းပဲ့၍ ရှုံ့မဲ့ရာ ကောင်းသည်ကိုလည်း တွေ့ရ၏။ အမျိုးမျိုး အင်္ဂါချွတ်ယွင်းသည်ကို တွေ့မြင်ကြပေလိမ့်မည်။

ထိုအင်္ဂါချွတ်ယွင်းသော သားသမီးတို့အား မိဘတို့သည် ချစ်မေတ္တာအပြင် အသနား အကြင်နာ ဝင်ကြ ပြန်ကုန်၏။ သားသမီးများ မည်မျှပင် အရုပ်ဆိုးစေကာမူ မိဘတို့ကမူ ရှေ့ရုပ်အသွင် ထင်ကြကုန်၏။

ကျေးဇူးကြီးလှ မိဘတို့၏ မေတ္တာကား သားသမီးများ အပေါ် ခိုင်မြဲလှ၏။ တည်တံ့လှ၏။ မိဘတို့က သားသမီး

တို့အား ဘယ်လိုကြိမ်းမောင်း ကြိမ်းမောင်း၊ ဘယ်လို ခြိမ်း
 ခြောက် ခြိမ်းခြောက်၊ ဘယ်လိုပဲ ဆဲရေး ဆဲရေး ‘ဖရုသဝါစာ-
 ကြမ်းတမ်းသော စကားမဖြစ်’ ဟု ဆရာတို့ တထစ်ချ မိန့်ဆို
 တော်မူကြသည်။ မိဘတို့ပါးစပ်က သားသမီးများ မြေကိုက်
 ပါစေ၊ ကင်းကိုက်ပါစေ၊ နွားခွေပါစေ၊ ကျွဲခတ်ပါစေ၊
 စားတိုးပါစေ စသည်ဖြင့် ကရုဏာ ဒေါသော အလျောက်
 ကျိန်ဆဲပါသော်လည်း တကယ်တော့ မှဲ့တပေါက်မျှ စွန်းမိ
 သည်ကိုပင် မမြင်လိုကြ။ ခြင်တကောင် ကိုက်သည် ကိုလည်း
 မတွေ့ မမြင်ချင်ကြလိုကုန်။

စင်စစ်တမူကား သားသမီးတို့အား ယခုဘဝမှက နောင်
 သံသရာ ဆက်ဆက်မှာပင် အနာ ရောဂါ ကင်း စင် ကာ ရှိ
 ကျန်းမာ ချမ်းသာခြင်း၊ စည်းစိမ်ဥစ္စာ အဖြာဖြာတို့နှင့် ပြည့်ဝ
 ခြင်းကိုသာ အလိုရှိကြကုန်၏။

ကျေးဇူးကျေးအောင် မဆပ်နိုင်သော ပုဂ္ဂိုလ်နှစ်ဦး

သို့ဖြစ်၍ ဘုရားရှင်သည်—

“ဒိန္နာဟံ ဘိက္ခုဝေ နုဿုပ္ပတိကဒရံ ဝဒါမိ”

စသည်ဖြင့် မိခင် ဖခင် ကျေးဇူး ရှင် ပုဂ္ဂိုလ် နှစ်ဦး တို့ကို
 အတုံအပြန် ကျေးဇူးဆပ်၍ မပြေလည်နိုင်၊ မကျေနိုင် ဟူ၍
 အင်္ဂုတ္တရနိဿာယ် ဒုကနိပါတ်၊ သမစိတ္တဝဂ်၌ ဟောတော်မူ

.....
 ၁။ အံ၊ ၃။ ၆၃၊ သမစိတ္တဝဂ်။

သည်။ ဤ သမိတ္တဝါဂ်၌ ဆိုလိုရင်း အဓိပ္ပာယ်ကား —
 “ချစ်သား ရဟန်းများတို့၊ အခိရယ်၊ အဘရယ် ဤ ပုဂ္ဂိုလ်
 နှစ်ဦးကို ကျေးဇူး ပြေလည်အောင်၊ ကျေးအောင်၊ ကုန်စင်
 အောင် ဆပ်နိုင်တယ်လို့ ငါဘုရား မဟောဘူး” ‘အမိကျေးဇူး
 အဘကျေးဇူးကို မည်သို့မှ ကျေလည်အောင်မဆပ်နိုင်’ ဟူ၏။
 အမိ အဘတို့ အသက်တရာ ရှည်တယ်ဆိုပါစေ။ အနှစ်တရာ
 ပတ်လုံး အမိကိုလက်ယာပခုံး တဘက်ပေါ်တင်၊ အဘကို လက်ဝဲ
 ပခုံး တဘက်တင်၍ အနံ့အသက်ကင်းစင်အောင် အမွှေးအကြိုင်
 လိမ်းပေးခြင်း၊ အညောင်းအညာပြေအောင် နှိပ်နှယ်ပေးခြင်း၊
 ရေပူရေအေး ချိုးပေးခြင်း၊ ခြေဆုပ်လက်နက်ပြုခြင်း၊ လိုအပ်
 သမျှ အစားအဝတ် ကျွေးမွေးဆင်မြန်းခြင်း၊ မိဘတို့၏
 အညစ်အကြေးကို သုတ်သင်ခြင်း စသည်ဖြင့် အမျိုးမျိုး အဖုံဖုံ
 လုပ်ကျွေးစေဦးစေော့။ အမိအဘတို့က ပြုထားခဲ့သောကျေးဇူး
 တော့ လွန်စွာများလှသဖြင့် မပြေလည်မကျေနိုင်။ ထို့ပြင်တပါး
 အမိအဘတို့ကို ဤပထဝီ မြေပြင်တခွင်လုံး အစိုးရပိုင်ဆိုင်သော
 အရှင်သခင် ဘုရင်၊ ဘုရင်မ အစိုးရ အရာပေးစေဦးစေော့၊
 မိဘတို့ ပြုထားသော ကျေးဇူးတွေက များလွန်းသဖြင့် မကျေ
 နိုင်ပါချေ” ဟူ၏။

(ဆောင်) မိကိုညာက၊ ဘကိုလက်ဝဲ၊ ကိုင်စွဲချီလျက်၊ ပခုံး
 ထက်ဝယ်၊ အသက်ဆုံးအောင်၊ မြတ်နိုးဆောင်၍၊
 အခေါင်အဖျား၊ လုပ်ကျွေးငြားလည်း၊ မွေးဖွား

ပိုက်ကျူး၊ ရှေးတင်ဘူးသည့်၊ ကျေးဇူးလှယ်ကြိုင်၊
မဆပ်နိုင်ခဲ့။

အမိအဘတို့၏ ကျေးဇူးကျေအောင် ဆပ်နည်း

အမိအဘတို့ကသားသမီးတို့အပေါ် ပြုထားသော ကျေးဇူး
တွေက အတိုင်းအရှည်အနှိုင်းအဆမရှိ များလှဘိ၏။ ထိုကျေးဇူး
များကို—

- ၁။ အမိအဘတို့က ရတနာသုံးတန် ကံ- ကံ၏အကျိုး
မယုံကြည်လျှင် ယုံကြည်အောင် ဟောပြောပေးခြင်း၊
- ၂။ သီလမရှိသော မိဘတို့ကို သီလရှိအောင် ပြုလုပ်
ပေးခြင်း၊
- ၃။ မပေးလှလို့ ဝန်တိုခြင်း မဆွရိယရှိသော မိဘတို့ကို
မဆွရိယ ကင်းစေ၍ လူဒါန်းပေးခြင်း အလှဒါနမှု
ပြုစေခြင်း၊
- ၄။ ပညာမဲ့သော အမိအဘတို့ကို ပညာနှင့် ပြည့်စုံစေခြင်း
ဖြင့် ပြေလည်နိုင်သည်၊ ကျေနပ်သည် ဟူ၍ ဘုရား
သဗ္ဗညု ဟောတော်မူသည်။

(ဆောင်) သဒ္ဓါရှိစေ၊ တထေ့သီလ၊ မုချမသွေ၊ ဆောက်တည်
စေနှင့်၊ မဆွကင်းစေ၊ ပြည့်စေပညာ၊ လေးဖြာ
လေးဝ၊ ပြုလုပ်ကာ မိဘကျေးဇူး ကျေသတည်း။

၁။ စတုဓမ္မသာရ်ကိုးခန်းပျို့၊ ၅၅-အပိုဒ်။

အနန္တငါးပါး

ဗုဒ္ဓသာသနာတော်၌ ရှေးပညာရှိကြီးများသည် အနန္တ
ငါးပါးကို သတ်မှတ်ခဲ့ကြသည်။ အနန္တငါးပါး ဟူသည်
ဤရှေ့ဤမျှ ဂုဏ်ကျေးဇူးရှိသည် နှိုင်းဆ၍ မရနိုင်သောဂုဏ်ဟု
ဆိုလိုတော်မူကြသည်။ ၎င်းတို့မှာ—

၁။ ဘုရားရှင်၏ ဂုဏ်တော်အနန္တ၊

၂။ တရားတော်၏ ဂုဏ်တော်အနန္တ၊

၃။ သံဃာတော်၏ ဂုဏ်တော်အနန္တ၊

၄။ မိဘတို့၏ ဂုဏ်တော်အနန္တ၊

၅။ ဆရာသမား၏ ဂုဏ်ကျေးဇူးအနန္တ—

အားဖြင့် ငါးပါးဖြစ်သည်။ ၎င်းအနန္တအသီးသီး ကျေးဇူး
ရှိသော ပုဂ္ဂိုလ်ငါးဦးကို ရှိခိုး၍—

ဗုဒ္ဓဂုဏော အနန္တော၊

ဓမ္မဂုဏော အနန္တော၊

သံဃဂုဏော အနန္တော၊

မာတာပိတု ဂုဏော အနန္တော၊

အာစရိယ ဂုဏော အနန္တော၊

တံ အနန္တ ဂုဏိကံ အဟံ ဝန္တာမိ။

ဟူ၍ စီရင်တော်မူခဲ့ကြလေသည်။

ပုဒ်ဂုဏော၊ သစ္စာလေးပါး တရားသိမြင် ဘုရားရှင်၏
 ထူးအင်သတ်မှတ် သကတ်ကျေးဇူး ဂုဏ်တော် အထူးသည်။
 အနန္တော၊ စကြဝဠာ မြေပြင် မိုးကောင်းကင်နှင့် နှိုင်းယှဉ်မရ
 မမျှစံနှုန်း မကရုံးအောင် အဆုံး အပိုင်းအခြား မရှိပါချေ။
 ဓမ္မဂုဏော၊ မဂ်ဖိုလ်နိဗ္ဗာန် ဓမ္မက္ခန်ဟု ဆယ်တန်ထင်ပေ
 တရားတော်မြတ်၏ သကတ်ကျေးဇူး ဂုဏ်တော်အထူးသည်။
 အနန္တော၊ စံနှုန်းမမျှ ဆုံးစပိုင်းခြား အမှတ်အသား မရှိနိုင်ပါ
 ချေ။ သံဃဂုဏော၊ ရှစ်ပါးအရိယာ မြတ်သံဃာ၏ လွန်စွာ
 ပျံ့ပျူး ဂုဏ်ကျေးဇူးသည်။ အနန္တော၊ ဤရှေ့ဤမျှ ပမာဏဟု
 ဆုံးစမှတ်သား အပိုင်းအခြား မရှိပါချေ။ မာတာပိတုဂုဏော၊
 လက်ဦးဆရာ ဗြဟ္မာဒေဝ ခေါ်ဆိုကြသည့် မိဘနှစ်ဖော်
 ကျေးဇူးတော်သည်။ အနန္တော၊ မြင်းမိုရ်ဆယ်ပြန်မကလွန်သဖြင့်
 ကော်မုချ အပိုင်းအခြား ပမာဏမရှိပါချေ။ အာစရိယဂုဏော၊
 လောကုတ်လောကီ နှစ်လိသိပ္ပ သွန်သင်ပြသည့် ဆရာ့ကျေးဇူး
 ဂုဏ်တော်အထူးသည်။ အနန္တော၊ ဤရှေ့ဤမျှ များပြားလှဟု
 ပိုင်းခြားခဲ့ဝေ အဆုံးမရှိပါချေ။ တံအနန္တဂုဏီကံ၊ ထိုအနန္တ
 သခင် ဂုဏ်ကြီးရှင်များကို။ အဟံ၊ ထိုများလှဖုံဖုံ အနန္တ
 ကျေးဇူးဂုဏ်ကို အာရုံမနော မပြတ်စောသည့် ဓာတ်သဘော
 အချုပ် အကျွန်ုပ်သည်။ ဝန္ဒာမိ၊ ဆယ်လက်အဉ္စလီ တင်ချီ
 မြောက်မိုး ရှိခိုးဦးချပါ၏။

မိဘကောင်းသော

ဒုဋ္ဌဂါမဏိနှင့် သဒ္ဓါတိဿ

သီဟိုဠ်ကျွန်း (ယခု သီရိလင်္ကာ) ၌ သာသနာ သက္ကရာဇ်
 ၃၀၃-ခုနှစ်မှ ၄၀၇-ခုနှစ်တိုင် ဒုဋ္ဌဂါမဏိမင်းကြီး နန်းတက်
 တော်မူခဲ့လေသည်။ ယင်းဒုဋ္ဌဂါမဏိမင်းသည် သီဟိုဠ်ကျွန်း
 အနုရာဇမြို့တော်၌ ဘုရားရှင်၏ ဓာတ်တော် မွေတော်များ
 ဌာပနာ၍ ညာဏ်တော် ၁၂၀ အမြင့်ဆောင်သော မဟာစေတီ
 ကြီးကိုလည်း တည်ထားကိုးကွယ်တော်မူခဲ့လေသည်။ ကျောင်း
 တိုက်ပေါင်း ၉၉ တိုက်ကို တည်ဆောက် လှူဒါန်းခဲ့သည်ပြင်
 ၁၉ ကုဋေ အကုန်အကျခံ၍ မရိစဝဋ္ဋိစေတီကြီးနှင့် ကျောင်း
 တိုက်ကြီးကိုလည်း တည်ဆောက် လှူဒါန်းတော် မူခဲ့လေသည်။

ထို့မျှမကသေး လောဟပါသာဒ ပြာသာဒ၊ ဤကြေး
 ပြာသာဒ်တော်ကြီးကိုလည်း ငွေအသပြာ ကုဋေ ၃၀ အကုန်
 အကျခံ၍ တည်ဆောက်လှူဒါန်းတော်မူခဲ့ခြင်း စသည့် ကုသိုလ်
 ကောင်းမှုများစွာတို့ကိုလည်း ပြုလုပ်တော်မူခဲ့သည်။ ဖော်ပြပါ
 ဒုဋ္ဌဂါမဏိမင်း၏ ညီကား သဒ္ဓါတိဿမင်း ဖြစ်လေသည်။

ဖော်ပြပါ သဒ္ဒါတိဿမင်းသည် သာသနာ သက္ကရာဇ် ၄၀၇ ခုနှစ်မှစ၍ ၄၂၅ ခုနှစ် တိုင်အောင် သီဟိုဠ်ကျွန်း၌ မင်းပြု တော်မူခဲ့သည်။ ယင်း သဒ္ဒါတိဿ မင်းသည် နောင်တော် ဒုဠဂါမဏိမင်း၏ ကောင်းမှုတော် မဟာဇေတီကြီး မပြီးပြတ် သည်ကို ပြီးပြတ်အောင် တည်ဆောက်ခြင်း၊ မီးသင့်ခံရသော လောဟပါသာဒ ပြာသာဒ်ကြီးကို ပြန်လည်တည်ဆောက်ခြင်း၊ ဒီဗ်ဝါပိ စေတီနှင့် ကျောင်းတိုက်ကြီး တို့ကို လှူဒါန်းခြင်း စသည် ကုသိုလ်ပုညတို့ကို ပြုလုပ်တော်မူခဲ့လေသည်။ ဖော်ပြပါ ဒုဠဂါမဏိနှင့် သဒ္ဒါတိဿတို့၏ ဖခင်ကား ကာကဝဏ္ဏတိဿ မင်းကြီးဖြစ်၍ မိခင်ကား ဝိဟာရဒေဝီ မိဖုရားကြီး ဖြစ်လေ သည်။

လူကလေးတို့ ဦးဦးဖျားဖျား မစားကြနဲ့

ဖော်ပြပါ ကာကဝဏ္ဏတိဿမင်းကြီးနှင့် ဝိဟာရဒေဝီ မိဖုရားကြီးတို့သည် သားတော် ဒုဠဂါမဏိနှင့် သဒ္ဒါတိဿ တို့ကို လူကလေးတို့ ငါတို့ပျော်ရာ ကျွန်းလင်္ကာမှာ ဘုရား မြတ်စွာ သာသနာ လှူဒါန်းမှုထွန်းကားတယ်။ ဘုရားရှင်အား ဆွမ်းတော်၊ ပန်းတော်၊ ရေချမ်းတော် စသည် မတင် မလှပဲ၊ သံဃာတော်ကို မလှပဲ ဦးဦးဖျားဖျား အစားအစာ ဟူသမျှကို မသုံးဆောင်ကြလေလင့်၊ ဆွမ်းတော် ပန်းတော်စသည် ကပ်လှ ပြီး သံဃာတော်ကိုလှူပြီးမှ အစာအာဟာရ သုံးဆောင်ကြရ မယ် စသည်ဖြင့် ဆုံးမခဲ့ကြလေသည်။

ယင်း မိဘနှစ်ဦးတို့၏ ထူးမြတ်သော အဆုံး အမကြောင့်
ဒုဋ္ဌဂါမဏိနှင့် သဒ္ဓါတိဿတို့သည် ထိပ်တန်းသာသနာကြည်ညို
သည့် သာသနာပြု မင်းကောင်း မင်းမြတ်တို့ ဖြစ်ကြကုန်၏။
ဤဖြစ်ရပ်ကို ထောက်၍ မိဘအရာ၌တည်သော ပုဂ္ဂိုလ်တို့သည်
မိမိသား သမီးကို ပစ်ထားပဲ ကောင်းရာကို သွန်သင် ညွှန်ပြ
ရ၏။

(ဆောင်) သား သမီးအား၊ ပစ်ထားသမှု၊ မပြု လေလင့်၊
သင့်ရာကောင်းရာ၊ ညွှန်ကြားပါလော့၊ နှစ်ပါး
မိဘ၊ ကောင်းလေပါမှ၊ ပုတ္တမည်ငြား၊ သားသမီး
ပေါင်း၊ ကောင်း နိုင် ရာ သည်၊ နှစ် ဖြာ မိ ဘ
ကျင့်ဖွယ်တည်း။

ဒုဋ္ဌဂါမဏိမင်း နှင့် သဒ္ဓါတိဿ ညီအစ်ကို နှစ်ဦး အနက်
နောင်တော် ဒုဋ္ဌဂါမဏိသည် တခါတွင် စားတော်ခေါ်စဉ်
သံဃာတော်မလ္လပဲ ငရုတ်သီး တတောင့် ကောက်စားမိသည်။
တနေ့တွင် ငါ့ကို မိခင်ဖခင်တို့က သံဃာတော်မလ္လပဲ တခါမှ
မစားမိစေနဲ့လို့ ဆုံးမခဲ့တယ်။ ငါ သံဃာတော်မလ္လပဲ စားမိ
လေသလားဟု ဆင်ခြင် စဉ်းစားလေ၏။ ယင်းသို့ ဆင်ခြင်
စဉ်းစားစဉ် တကြိမ် တခါက သံဃာတော် မလ္လပဲ ငရုတ်သီး
တတောင့် စားမိသည်ကို အမှတ်ရ သိရှိရ သဖြင့် မိမိကိုယ်ကို

မိဘစကား နားမထောင်မိပဲ သံဃာတော်အားမလှပဲ စားမိ
 လေခြင်းဟု အပြစ်ဘင်ကာ မိမိကိုယ်ကို ဒဏ်ဘပ်သည့် အနေ
 မျိုးဖြင့် မရိစဝဋ် စေတီကြီးနှင့် ကျောင်းတိုက်ကြီးကို ၁၉
 ကုဋေ အကုန်အကျခံ၍ တည်ဆောက် လှူဒါန်းတော် မူခဲ့လေ
 သည်။ မိဘစကားနားထောင်သူကား ယခုဘဝ၊ နောင်ဘဝ
 ကောင်းကျိုးရဖို့သည်ဖြစ်၏။

(ဆောင်) မိဘစကား၊ လေးစားကြည်ဖြူ၊ နားထောင်သူကား။
 ခုမဘဝ၊ ပစ္စုကနှင့်၊ ဘဝတမလွန်၊ ကော်ကောင်းကျိုး။
 တိုးထက်တိုးသည်၊ ကြိုးစားနားထောင် ကြကုန်
 လော့။

၁။ အဒတွာ ဘိက္ခုသံဃဿ၊ ဘုတ္တံ အတ္ထိ နူခေါ ဣတိ။
 အဒ္ဓသပါတရာသမ္ပိ၊ ဧက မရိစ ဝဋ်ကံ။
 သံဃဿ အဒပေတွာဝ၊ ပရိဘုတ္တံ သတိဝိနာ။
 တဒတ္ထံ ဒဏ္ဍကမ္မံ မေ၊ ကတ္တဗန္ဓိစ စိန္တယိ။
 (မဟာဝံသ။ ၃၅။ ၁၁၄။ ၁၁၅)

မိဘကျေးဇူးကိုသိသော

ပရက္ကမဗာဟုမင်း

သီဟိုဠ်ကျွန်း ပုလတ္တိမြို့ (ပုရတ္တိပုရ) ၌ သာသနာသက္ကရာဇ် ၁၇၀၇ ခုနှစ်မှစ၍ ၁၇၄၀ ခုနှစ်အထိ ၃၃ နှစ် တိုင်တိုင် နန်းတက်တော်မူ၍ သီဟိုဠ်ကျွန်း၌ မင်းပြုတော်မူခဲ့လေသည်။

ပရက္ကမဗာဟုမင်းသည် သီဟိုဠ်ကျွန်း၌ နှစ်ပေါင်း ၁၂၀၀ ကျော်ကစ၍ ကွဲလာသော သံဃဂိုဏ်းကြီးသုံးဂိုဏ်းကို ညီညွတ်အောင် ဆောင်ရွက်တော်မူခဲ့လေသည်။ တကယ်တော့သာသနာသန့်ရှင်းတည်တံ့ ပြန့်ပွားရေးကို ဆောင်ရွက်နိုင်ခဲ့သည် ဟူ၏။ ဖော်ပြပါ ပရက္ကမဗာဟု မင်းကြီးသည် မိဘများကို လွန်စွာ စောင့်ရှောက်တော် မူခဲ့လေသည်။ မိခင်၏ ဝမ်းတိုက်မှုများမြင်ခဲ့ရာ ပုခံရွာရှိ အိမ်နေရာ၌ ၁၂၀ အတောင် အမြင့် ဆောင်သော စေတီကြီးကိုလည်း ဘုရားရှင် ဂုဏ်တော်နှင့် မိခင်၏ ဂုဏ်ကျေးဇူးကို အာရုံပြု၍ တည်ထားကိုးကွယ်တော် မူခဲ့လေသည်။

၁။ သကေ သုတိ ဃရဌာနေ၊ သော သုတိ ဃရစေတိယံ။
ပုခံဂါမိ မိ ကာရေသိ၊ ဝိသံဟတ သတုဂ္ဂတံ။
(မဟာဝံသ။ ၆၁၊ ၇၇)

တဖန် မိခင်ကွယ်လွန်၍ မိခင်၏ အလောင်းကို မီးသင်္ဂြိုဟ်ရာ သီဟိုဠ်ကျွန်း ခရီးရှာအနီး၌လည်း ဉာဏ်တော် သံတောင် ၁၂၀ ရှိသော ရတနာဝလိ စေတီ တည်ထား ကိုးကွယ်တော်မူခဲ့ လေသည်။

မာတုအာဠာဟနဌာနေ၊ ခီရဂါမမ္ပိ ခတ္တိယော။
ဝိသံဟတ္ထသတာယာမံ၊ ရတနာဝလိ စေတီယံ။

မိခင်အရိုး မြေကျရာ၌ စေတီတည်သည့်
ဗားကရာ သာသနာပိုင်ဆရာတော်

သုတ်မဟာဝါ အဋ္ဌကထာ နိဿယ၊ သုတ်ပါထေယျ အဋ္ဌကထာ နိဿယ၊ အင်္ဂုတ္တိုရ် ပါဠိတော် နိဿယ၊ အင်္ဂုတ္တိုရ် အဋ္ဌကထာ နိဿယ၊ ဋီကာကျော် နိဿယ၊ ပစ္စဝက္ခဏာဂဏ္ဍိ ကျမ်း၊ ပိုလ်ဋီကာ၊ မကာရန္တ ဗေဒင်လက်ရိုးကျမ်း အစရှိသည် တို့ကို ပြုစီရင်တော်မူခဲ့သော “ပညာဇောတာဘိဝဇ မဟာ ဓမ္မရာဇာဓိရာဇဂူရု” ဟူသော ပထမ တံဆိပ်တော်၊ “ပညာ ဇောတာဘိ သီရိပဝရာလင်္ကာရ ဓမ္မသေနာပတိ မဟာဓမ္မ ရာဇာဓိ ရာဇဂူရု” ဟူသော ဒုတိယတံဆိပ်တော်၊ “ပညာ ဇောတာဘိ သီရိပဝရာ ဝိဇယာလင်္ကာရ ဓမ္မသေနာပတိ မဟာ ဓမ္မရာဇာဓိ ရာဇဂူရု” ဟူသော တတိယတံဆိပ်တော်၊ “ပညာ

ဇောတာဘိ သီရိ သဒ္ဓမ္မပါလ အရိယဝံသ ဓမ္မသေနာပတိ
 မဟာဓမ္မရာဇာဓိရာဇဂုရု” ဟူသော စတုတ္ထ တံဆိပ်တော်၊
 “ပညာဇောတာဘိ ဓမ္မ သီရိ ကင်္ဂါဇော မဟာဓမ္မရာဇာဓိ ရာဇဂုရု”
 ဟူသော ပဉ္စမတံဆိပ်တော်အားဖြင့် ဘွဲ့တံဆိပ်တော် ငါးထပ်ရ
 ဗားကရာ သာသနာပိုင် ဆရာတော်ဘုရားကြီး အရှင်ပညာ
 ဇောတသည် မိမိ၏ မွေးသမိခင် ကျေးဇူးရှင်ကြီး ဒေါ်ကြင်
 မကွယ်လွန်မီကလည်း များစွာ ဂရုစိုက်၍ ပြုစုကျေးမွေးတော်
 မူသည်။ ကွယ်လွန်တော်မူသောအခါ ပင့်သံသာ ၁၁၃ ပါး
 တို့ကို ပင့်တော်မူ၍ ပင့်သံသာတပါးလျှင် သီမျိုးစုံပဒေသာပင်
 တပင်ကျစီ လှူဒါန်း၍ သင်္ဂြိုဟ်တော်မူသည်။ မိခင်ကြီး
 ဒေါ်ကြင်၏ ဥတုဇရုပ်ကလာပ် မီးသင်္ဂြိုဟ်ရာ အရပ်၌လည်း
 စေတီကြီး တည်ထားကိုးကွယ်တော်မူခဲ့လေသည်။ ယင်းစေတီကို
 မကွေးတိုင်း မြိုင်မြို့နယ် ဂွေးပင်လယ်ရွာ အနောက်ဘက်တွင်
 ယခုတိုင် ဖူးမြင်နိုင်လေသည်။ ။

မိဘနှစ်ဖော် မျှော်လင့်ချက်

သားသမီးများ၏ ကျေးဇူးရှင် မိခင် ဖခင်တို့သည် မိမိတို့၏
 သားသမီးများကို ငယ်စဉ်တောင်ကျေး ကလေးဘဝကပင်

၁။ ဇနုတ္တိ ဒေဟ ဈာပန၊ ဌာနောပိ ဌာန ကောဝိဒေါ။
 ထေရသေဌော သံသရာဇာ၊ စေတိယံ အကရိဟိခေါ။
 မန္တလေး သာသနာဝင်၊ ၁။ အသောကာရာမ သာသနာဝင်
 ကြည့်။

ကျေးမွေးသုတ်သင် ပြုပြင်၍ လာခဲ့ခြင်းမှာ မျှော်လင့်ချက်ကြီး
ငါးပါးရှိသည်။ ယင်းမျှော်လင့်ချက်ကြီး ငါးပါးကား—

- ၁။ ငါတို့ ကျေးမွေးသလို အရေးတယူ အလေးမူ၍
ပြန်လည် ကျေးမွေးကြပေလိမ့်မည်။
- ၂။ ငါတို့၏ အမှုကိစ္စ လုပ်ငန်းဆောင်တာများအတွက်
ဆောင်ရွက် လုပ်ကိုင်ကြပေလိမ့်မည်။
- ၃။ ငါတို့၏ အမေ့အနှစ်ကို ခံထိုက်အောင် ကျင့်ဆောင်ကြ
ပေလိမ့်မည်။
- ၄။ ငါတို့၏ အမျိုးအနွယ်ဝံသ မပျက်စီးအောင် စောင့်
ရှောက်ကြပေလိမ့်မည်။
- ၅။ ငါတို့ ကွယ်လွန်သောအခါ ငါတို့ကိုရည်မှန်း၍ ကုသိုလ်
ပုညပြု အမျှအတမ်း ပေးဝေကြပေလိမ့်မည်—
ဟူ၍ ဖြစ်သည်။

မိဘများသည် သားသမီးများအပေါ်တွင် ဖော်ပြပါ
ငါးပါးကို မျှော်လင့်ချက်ထား၍ ယုံကြည်ကြသည်။ မိဘများ
အမျှော်လင့်ကြီး မျှော်လင့်ခဲ့သည့်အတိုင်း ပြည့်စုံရလေအောင်
လိမ္မာရေးခြား ရှိသော သားသမီးတို့သည် မပျက်မကွက်
ဆောင်ရွက်ကြပေသည်။ သို့မှသာ ကျင့်ဝတ်စုံလင် ဂုဏ်တင်
လောက်အောင် သားထောင်း သမီးကောင်းများ ဖြစ်ကြပေ
လိမ့်မည်။

(ဆောင်) ကျေးဇူးမေ့မပျက်၊ ဆောင်ရွက်စီမံ၊ မေ့ခံထိုက်စေ၊
လူမျှဝေ၍၊ စောင့်လေမျိုးနွယ်၊ ဝတ်ငါးသွယ်
ကျင့်ဖွယ်သားတို့တာ။

(သင်္ဂဇာဆရာတော်)

အမိကျေးဇူး အဘကျေးဇူး

အမိ အဘတို့သည် နှစ်ဦးစလုံး သားသမီးများအပေါ်
အလွန်တရာ ကျေးဇူးရှိသူများ ဖြစ်ကြသည်။ ယင်းအမိအဘ
နှစ်ဦးအနက် အမိကျေးဇူးသည် သာလွန်၍ များပြန်သည်။

ပဉ္စနန္ဒရိယကံ ငါးပါးတွင် အမိကိုသတ်ခြင်း ဟူသော
မာတုဃာတကံ၊ အဘကိုသတ်ခြင်း ဟူသော ပိတုဃာတကံ
ယင်းကံနှစ်ပါးကို လွန်ကျူးသောသူကား မာတုဃာတကံ
အတွက်သာ ခံရကာ၊ ပိတုဃာတကံကား အဟောသိကံ
ဖြစ်သွားပါသည်။ ဤအရာကို ထောက်၍လည်း အမိကျေးဇူးက
အဘကျေးဇူးထက် ကြီးမားကြောင်း ယင်ရှားသည်။

တနည်းမှတ်ရန် ရှိသေး၏။ အမိသည် ကလလရေကြည်
တည်နေချိန်မှစ၍ ယောကျ်ားမှန်း၊ မိန်းမမှန်း၊ အဖြူမှန်း၊
အမည်းမှန်း မသိခင်ကပင် ချစ်ခင်ယုံဖိတ် မေတ္တာစိတ်ဖြင့်
“ဘယ်ချိန်ကာလ ခါသမယမှာ မွေးဖွားသော သားသမီးကား
ကြီးပွား တောက်ထိန် ဂုဏ်သိန် မောက်ဖြိုး အသရေတိုးပါ
သနည်း” စသည်ဖြင့် အချိန်သမယနက္ခတ်ရက်မြတ်ရက်ကောင်း
မိဘမြတ်ကျေးဇူး-၅

ကိန်းဟောင်းအတွက် အိပ်မက်နိမိတ် တံဆိပ်လက္ခဏာ အဖြာ
 ဖြာကို ဆရာသမားများအားခစားမေးမြန်းစုံစမ်းထောက်လှမ်း
 စေ၍ ချေပကိန်းအမျိုးမျိုးဖြင့် ပွားတိုးကျက်သရေ တင့်တယ်
 စေဟု စောင့်ရှောက်ခြင်း၊ ဝမ်းဗိုက်တွင်း၌ စွဲပိုက်ကိန်းနေ
 သားသန္ဓေ၏ မပင်မပန်း ချမ်းချမ်းသာသာဖြစ်စေရန် စပ်ခါး
 ပူလောင်သော အစားအစာများကို ရှောင်ခြင်း၊ အလွန်တရာ
 အေးမြလှသော ရေကိုရှောင်ခြင်း၊ အကုန်းအကွ အနေအထိုင်မှ
 စ၍ ဆင်ခြင်ခြင်း စသည်ဖြင့် ကိုးလကျော်ကျော် ဆယ်လ
 လုံးလုံး စောင့်ရှောက်ပြုပြင်ကာ ဖွားမြင်ရှာရခြင်း၊ ဖွားမြင်ပြီး
 သောအခါလည်း အခြားသူများမမွေးမြူနိုင်လောက်အောင်ပင်
 နှုနယ်နီတုံး အသက်နေသေးလှသော သူငယ်ကလေးကို နို့ရည်
 တိုက်ကျွေး ပိုက်ထွေး ချိပိုးလျက် ကြမ်းပိုးခြင် မှက် မကိုက်ခဲ
 မနှိပ်စက်ရလေအောင် နေ့ရက်ရှိသလောက် စောင့်ရှောက်၍
 နေပြောက်မထိုး၊ လေဆိုးမတိုက်၊ သန်းမကိုက်စေရန် အားထုတ်
 စောင့်ကြပ်ခြင်း၊ မျက်ခြည်ပြတ်မခံပဲ သားငယ်၏ အလိုနိုင်ငံသို့
 လိုက်လျက် နေ့ရက်များစွာ သာယာ ဖြည်းညှင်း သားချော့
 သီချင်းဖြင့် မပျင်းမရိရလေအောင် ချော့မော့နှစ်သိမ့် စေရ
 ခြင်း၊ ဝါးဖတ်ကစီကျွေး၍မွေးမြူရခြင်း စသည်ဖြင့် အိပ်ကောင်း
 ခြင်း မအိမ်ရ၊ စားကောင်းခြင်း မစားရသော ရောမ ဒုက္ခ
 ကြီးကို မေတ္တာစိတ်ဖြင့် ဖုံးအုပ်၍ ပြုံးပြုံးကြည်ကြည် နှလုံး
 ရည် သန့်သန့်ထား၍ ကောင်းစွာပြုစု ပျိုးထောင်ခဲ့ရ ရှာလေ
 သည်။

သို့စဉ်ကလောက်ပင် မိခင်ဖြစ်သူသည် သားသမီးများအား ပြုစု စောင့်ရှောက်ရသဖြင့် လက်ယာပခုံး၌ တင်ထားကိုးကွယ် လုပ်ကျွေးရမည်ဟု ဟောဆိုတော်မူလေသည်။

ဖခင်ဖြစ်သူသည်လည်း မိခင်ဖြစ်သူ သားသမီးများကို ပြုစု စောင့်ရှောက်နိုင်စေရန် ဝတ်မှု၊ စားမှု၊ သောက်မှု အသွယ်သွယ်၌ မညှိုးငယ် မပင်ပန်းရလေအောင် ကြည်ဖြူ ရှင်လန်းစွာ ရှာ ဖွေပြုစုပေးမှုကြောင့် အနန္တဂုဏ် ကျေးဇူးရှင် ဖြစ်ပေသည်။ ထို့ကြောင့်လည်း သားသမီးတို့အပေါ်၌ တင်ရှိသော မိဘ တို့၏ ကျေးဇူးဂုဏ်ကား အလွန်တရာကြီးမား၍ ယူဇနာကိန်း နှစ်သိန်းလေးသောင်း အထူရှိသော မဟာပထဝီ မြေကြီးနှင့် နှိုင်းစာလိုက်ပါက ထူထည်ကြီးမားလှသော ဤမဟာပထဝီ မြေကြီးသည် ဝါးရွက်ကလေးပမာ သေးငယ် သွားရလေ တော့၏။ အလွန်တရာ ကျယ်ပြော လှစွာသော စကြဝဠာ ကြီးသည် အပ်နားဖားအလားဖြစ်၍၊ မဏ္ဍိုင်ဗဟို လေးရောင်စုံ သည့် မြင်းမိုရ် ကောင်ကြီးသော်မှ ပေါက်ခါစ နှားဦးချို လောက်ရှိပြီးလျှင် မဘာသမုဒ္ဒရာ ပင်လယ် ရေပြင်ကြီးသည် ကား မိုးရေမိုးပေါက်သဖွယ် သေးငယ်သွားရလေတော့၏။

ဤသို့များစွာ၊ တတ်စရာကို၊ လှည့်ကာဆိုမှ၊ မိနှင့် ဘ၏၊ ကြီးလှကျေးဇူး၊ တင်ပေဘူးကို၊ အထူးပြပိမ်း၊ နားနာစိမ့်လော့၊ နှစ်သိန်းလေးသောင်း၊ ပေါင်းသည် ဤမြေ၊ ထူးဆွေထွေလည်း၊ စိမ်း ရှေ့ ထွား ထွား၊ ဝါးရွက်လားသို့၊ ကျယ်များစကြဝဠာ၊ ကြီးရောလည်း။

အပ်မ္မာနုဖား၊ ထွင်းသည့်လားနှင့်၊ မပြားပုံဆို၊ တောင်
 မြင်းမိုရ်လည်း၊ နွားချိုပေါက်စ၊ ပမာကျ၏၊ နက်လှ
 စွာရှောင်း၊ ရှစ်သောင်းလေးထောင်၊ ရေဖောင်ဖောင်
 နှင့်၊ ထဲချောင် သမုဒ္ဒရာ၊ ရေမျှားစွာလည်း၊ ပမာ
 မလောက်၊ မိုးရေပေါက်သို့၊ အံ့လောက်အရာ၊ မိမာတာ
 နှင့်၊ ပိတာအဘ၊ မြတ်ဂုဏ်အား၊ ဆပ်ငြားပါလို့၊
 မိကိုလက်ယာ၊ ဘမ္မာလင်္ကဲ၊ အမြဲထမ်းလျက်၊ ပခုံး
 ထက်တွင်၊ သို့ပင်နိစ္စ၊ လုပ်ကျွေးကြလည်း၊ ရှေးက
 ပြုဘူး၊ မွေးကျေးဇူးကို၊ အထူးမြဲခိုင်၊ မဆပ်နိုင်တည်း၊
 ပိုင်မည်အကြောင်း၊ တရားကြောင်းကို၊ ညီကောင်း၊
 နားဝယ် စိမ့်လေလော့ ။

မွေးသမိခင် ကျေးဇူးရှင်ကို လုပ်ကျွေးသော
 ကွမ်းဆော်မင်း

သက္ကရာဇ် ၃၂၆ ခုနှစ်တွင် မင်းအဖြစ်သို့ ရောက်တော်မူ
 သော ကွမ်းဆော်မင်း ပဋိသန္ဓေနေ့စဉ် ခမည်းတော် တန်နက်
 မင်းကို စလေငခွေးမင်း လုပ်ကြံသဖြင့် မယ်တော်မိဖုရားကြီး
 မှာ စလေငခွေးမင်းက မိဖုရားပြုမည်ကို စိုးရွံခြင်းကြောင့်

၁။ ပုတ္တောဝါဒ ဆုံးမစာ။ ၆။ ပိုဒ်။

လည်းကောင်း၊ မိမိ၏ ပဋိသန္ဓေ ကိုယ်ဝန် အရင့်အမာကို
စောင့်ရှောက်ခြင်းငှာလည်းကောင်း မသိမသာ တိမ်းရှောင်၍
သွားလေ၏။ ယင်းသို့ တိမ်းရှောင်ပြီး ကျောင်းဖြူအရပ်တွင်
နေ့စဉ် မကြာမီမှာပင် သားတော်ကို မီးရှူးသန့်စင် ဖွားမြင်
လေသည်။

မင်းသားငယ်သည် အရွယ်ရောက်သောအခါ မယ်တော်
ပြောစကားကို ကြားရ၍ မိမိမင်းသားဖြစ်ကြောင်း သိလေ
လျှင် “ခမည်းတော်၏ အရိုက်အရာကို ငါရပါစေသား” ဟု
အဓိဋ္ဌာန်ပြုကာ ဘုရင်ထံသွား၍ မထင်မရှား သာမန်အနေ
အားဖြင့် စားအမှုထမ်းလေရာ အရည်အချင်း အားလျော်
စွာ “ကွမ်းဆော်မင်း” ရာထူးကို ရလေသည်။

ကွမ်းဆော်မင်းသားသည် ထိုရာထူးလခရိက္ခာဖြင့် မိခင်ကို
ရိုသေလေးမြတ်စွာ ပူဇော် လုပ်ကျွေး လေသည်။ မယ်တော်
မိဖုရားကြီးကလည်း သားတော် အလုပ် သွားသော အခါ
တမင်းထုပ်များကို ကောင်းစွာ ထုပ်ပေး၏။ သားတော်ထံ
လည်း အလုပ်သွားခါနီးတွင် မယ်တော်အား ဖူးမြော် ထန်
တော့သွား၏။ မိမိအလုပ်သွားရာတွင် စောင်ချမ်းပင်အောက်၌
ထမင်းထုပ်ကို နေ့စဉ်မပြတ် ဖြေ၍ စား၏။ မစားခင်လည်း
စားဦး စားဖျားကို စောင်ချမ်းပင်စောင့် နတ်အား မပြတ်
ပ, သ တင်မြောက်၏။ ဤသို့ နေ့စဉ် မပြတ် ထာဝရ ပ, သ
တင်မြောက်သည်ကို မြင်၍ စောင်ချမ်းပင်စောင့် နတ်သည်

.....
၁။ ကွမ်းဆော်ရာထူးဟူသည် အခွန်ဝန်ရာထူးတည်း။

“ဤသူငယ်သည် နေ့စဉ် မပြတ် စားဦးစားဖျားများကို ငါ့အား တင်မြှောက်ပသ ပေသည်” ဤသူငယ်သည် အဘယ်သို့ ဖြစ်လတ္တံ့နည်းဟု ဆင်ခြင်သည်ရှိသော် မကြာခင် ဘုရင်ဖြစ်မည်ကိုမြင်၍ ကိုယ်ထင်ပြုပြီးလျှင် “အို-လုလင်၊ အသင်လုလင်သည် ဘုန်းကံ သမ္ဘာကြီးမားလှသော် သရဏဂုံ၊ ပဉ္စသီလကို ဓါးဝတ်အထည်ကဲ့သို့ မြဲအောင် ဆောက်တည်၍ သစ္စာစကားကိုလည်းသုံး၊ အနုဿတိ ဆယ်ပါးကိုလည်း တနေ့လျှင် နှစ်ထောင်ရအောင် စီးဖြန်းပါလေ” ဟု ဆိုပြီးလျှင် ကွယ်သွားလေ၏။

ကွမ်းဆော်မင်းသည် စောင်ချမ်းပင် စောင့် နတ် ပြောသည့်အတိုင်း ပြုလုပ်အားထုတ်၍ မယ်တော်ကြီး အားလည်း ညွတ်တုပ်ပူဇော်ကာ လုပ်ကျွေးပူဇော်နေ၏။ ထိုအခါ သိကြားမင်းအစရှိသော သာသနာစောင့် နတ်ကောင်း နတ်မြတ်တို့သည် “မည်သည့် နေ့ရက်တွင် ပုဂံပြည်၌ မင်းလောင်းပေါ်လိမ့်မည်” ဟူသော ကောလာဟလသတင်းကို လူတို့၏ခံတွင်းပါးစပ်၌ တည်စေ၍ ကျော်စော ပျံ့နှံ့စေ၏။ ထိုသို့ ကောလာဟလသတင်း ကျော်စောခြင်း ဖြစ်၍ တိုင်းသူ ပြည်သားအပေါင်းသည် အုတ်အုတ်ကျက်ကျက် သူ့ထက်ငါပင် “မင်းလောင်းကို ဖူးမြင်ကြအံ့ ပူဇော်ကြအံ့ဟု” ဟု ဆိုကာ တူရင်းတောင်သို့ သွားကြကုန်၏။

ကွမ်းဆော်မင်းသားသည်လည်း ထိုသတင်းကို ကြားရ၍ မယ်တော်အားပန်ကြားပြီးလျှင် မင်းလောင်းကြည့်ရှုရန် သွားလေရာ လမ်းခရီး အကြားတွင် မြင်းစီးလာသော အဘိုးအို

တယောက်က အပ်နှင်းသော မြင်းကို စီး၍ အရိန္ဒမာလုံ၊ သီလဝံသဓား၊ ပတ္တမြား ဦးသျှောင်ကျင်၊ ပတ္တမြားလက်စွပ် တို့ကို ဆောင်ကျဉ်း၍ မြို့တွင်းသို့ ဝင်လေရာ ကုမ်းဆော်မင်း သားအား “ကျော်ကြားနေသော မင်းလောင်းတည်း” ဟု လူအပေါင်းတို့ ညွတ်ပျောင်း ဦးတိုက် ကြကုန်၏။ ထိုအခါ ကုမ်းဆော် မင်းသားသည် စောင်ချမ်းပင်စောင့်နတ် ပြော သောစကားကို ကြားယောင်ရှိကာ သူတိရလေသည်နှင့် “မိမိ မင်းဖြစ်ဖို့ရန် အချိန်တန်ပြီ” ဟူသော အမှတ်ဖြင့် နန်းတွင်း အရောက် မြင်းဖြင့် ဝင်လေရာ၊ ခုခံရန် နန်းဦးပြင်သို့ ထွက် လာသော တောင်သူကြီးမင်းသည် နန်းဦးပြင်မှကျ၍ ကွယ် လွန်သဖြင့် ကုမ်းဆော်မင်းသားသည် မင်းအဖြစ်သို့ ရောက် တော်မူ၏။

(ဆောင်) မိဘနှစ်အင် ပြုစုလျှင်၊ ရှင် ဘု ရင် လည်း ဖြစ်နိုင် သည်။
 မိဘနှစ်ပါး ပြုစုငြား၊ ကြီးပွား တိုးတက်သည်။
 မိဘနှစ်ပါး ပြုစုငြား၊ အများချီးမွမ်းသည်။
 သေသောအခါ ထက်နုတ်ရွာ၊ မှန်စွာရောက်ရသည်။

မိဘကို ပြုစုလုပ်ကျွေးခြင်း

ဤစကြဝဠာ လောကဓာတ်တွင် မြင်းမိုရ်တောင်ကြီး သည် ယူဇနာပေါင်း ရှစ်သောင်းလေးထောင် အမြင့်ဆောင်၍

တောင်ဟူသမျှတို့ထက် အမြင့်ဆုံးဖြစ်၏။ ထိုမြင်းမိုရ်တောင် ထိပ်မှာ ယူဇနာ ၂၀၀ ရှိသော သိကြားပျော်စံ ဓဇယန္တာ ပြာသာဒ် ဗိမာန်တို့ဆောင်ကြီး ရှိ၏။

မြင်းမိုရ်တောင်၏ အရံဖြစ်သော တောင်စဉ်ခုနစ်ထပ်လည်း ရှိ၏။ ယင်းတောင်စဉ် ခုနစ်ထပ်ကား—

- ၁။ ယုဂန္ဓိရ်တောင်၊
- ၂။ ဤသဓရတောင်၊
- ၃။ ကရဝိကတောင်၊
- ၄။ သုဒဿနတောင်၊
- ၅။ နေမိန္ဒရတောင်၊
- ၆။ ဝိနာတကတောင်၊
- ၇။ အဿကဏ္ဍတောင်—

အားဖြင့် တောင်စဉ်ခုနစ်ထပ် ရှိသည်။ ယင်းတောင်စဉ် ခုနစ် ထပ်တို့တွင် ယုဂန္ဓိရ်တောင်သည် အကြီးဆုံး အမြင့်ဆုံးဖြစ်၍ မြင်းမိုရ်တောင်အောက် တဝက်ငယ်ပြီးလျှင် ယူဇနာပေါင်း လေးသောင်းနှစ်ထောင် ရှိသည်။ ထိုယုဂန္ဓိရ်တောင်မှာ အစောင့် အရှောက် နတ်တို့ကား များစွာ ရှိကြကုန်၏။

မိမိတို့လူ့ပြည်ကမြင်ကြရသော နေ၊ လ နက္ခတ်၊ ကြယ်တာရာ တို့မှာ ထိုယုဂန္ဓိရ်တောင် အမြင့်နှင့်အမျှ မိုးဝ ကောင်းကင် ပြင်၌ စက်ဝန်းတရတည် လှည့်လည်သွားလာနေကြကုန်၏။

ထိုမှိုးဝ ကောင်းကင်၌ လှည့်လည်သွားလာနေသော နေ၊ လ၊ နက္ခတ်တာရာများကိုပင် ကမ္ဘာ့ဘန်ဆာများဟု ခေါ်ကြသည်။

ဤသို့ ကောင်းစဉ်ခနစ်ထပ်နှင့် နက္ခတ်တာရာပေါင်း များစွာ တို့ ခြံရံ၍နေသော မြင်းမိုရ်တောင်ကြီး ဆယ်ပြန် မြင်းမိုရ် ဆယ်ပြန်မက ကျေးဇူးတွေ ကြီးမားလှသော မိဘနှစ်ပါးတို့၏ ကျေးဇူးတော်ကို စိတ်ချရည်မှန်း၍ အမိအဘ နှစ်ပါးကို သားသမီးဝတ်ငါးပါး အရင်းတည်ကာ ချစ်ကြည်လေးမြတ်စွာ လုပ်ကျွေး မွေးမြူကြရာသည်။

မိဘနှစ်ပါးအား လေးစားရိုသေနည်း

ညအိပ်ရာဝင်သောအခါ၊ ဝေးကွာသော ခရီးသို့ သွားသောအခါ၊ ခရီးဝေးမှ ပြန်လာသောအခါ၊ အကြောင်းကိစ္စ တခုခုဖြင့် သွားသောအခါတို့၌ အမိအဘတို့၏ ဂုဏ်ကို အာရုံပြုကာ ရှိခိုးဦးချ တုပ်ကွရိုကျိုးကြရာ၏။ နေ့စဉ်လည်း လေးမြတ်ပူဇော် ဖူးမြော်ကန်တော့ရာ၏။

ထိုမှတစ်ပါး မိဘများ လိုလား နှစ်သက်သော စားဖွယ်၊ သောက်ဖွယ်၊ အဝတ်အထည်၊ အိပ်ရာနေရာတို့ကို ပေး၍ အရေးတယူ ခြေဆုပ်လက်နယ်ပြုခြင်း အစရှိသည်ဖြင့် မိဘနှစ်ပါးတို့၏ စိတ်နှလုံး ချမ်းမြေ့ကြည်လင်အောင် အလေးဂရုပြုရာ၏။

ဘုရားမြတ်စွာသည်ပင်လျှင် ရဟန်းတော်များအား ဖခင်ဖြစ်သူကို ကိုရင် ကျောင်းသားများ ပြုစုသကဲ့သို့ ပြုစုခြင်းကို

လည်းကောင်း၊ မိခင်ဖြစ်သူကို မိမိလက်ဖြင့် ကိုယ်ကို သုံးသပ်
 ကိုင်တွယ်ခြင်းမှတစ်ပါး အခြားသော ဝတ်ကြီး၊ ဝတ်ငယ်ဖြင့်
 ပြုစုခြင်းကို လည်းကောင်း ခွင့်ပြုတော်မူသည်။ ဆွမ်းခံ၍
 ရသော ခဲဖွယ်ဘောဇဉ် အမျိုးမျိုးကိုလည်း မိမိမစားခင်
 စားဦးစားဖျားများ ပေးကောင်းသည်ဟု မိန့်ကြားတော်
 မူသည်။

(ဆောင်) ယုဂန်တောင်ညို၊ မြင်းမိုရ်မက၊ ဂုံဏ်ကြီးလှသား၊
 မိဘမည်သာ၊ မာတာပိတု၊ ဤနှစ်ခုကို၊ ဥပဋ္ဌာန၊
 တပ်ကွဲမြတ်လေး၊ စားဦးပေး၍၊ ကျေးမွေး
 နိုင်စေ ॥

မိဘကျေးမွေးပြုစုသူ ယခုဘဝ ချီးမွမ်းခံရ
 နောက်ဘဝ နတ်ပြည်၌ ဖြစ်ရ

ဘုရားမြတ်စွာ သာဝတ္ထိပြည် ဇေတဝန်ကျောင်းတော်၌
 သီတင်းသုံးတော်မူစဉ် အမိအဘနှစ်ပါးကို ထာဝရ လုပ်ကျွေး
 ပြုစု စောင့်ရှောက်သော ပုဏ္ဏားက ဘုရားရှင်အား “ဂေါတမ
 နွယ်ဖွား ရှင်တော်မြတ်ဘုရား။ တပည့်တော်သည် တရားသဖြင့်
 စီးပွားဥစ္စာ ရှာဖွေပါ၏။ တရားနှင့်အညီ စီးပွားဥစ္စာရှာဖွေပြီး
 မိဘနှစ်ပါးတို့ကို ရိုသေမြတ်လေး ပြုလုပ်ကျွေးပါ၏။ မြတ်စွာ

၁။ မုံရွေးဆရာတော်၏ မင်္ဂလသုတ်ပျို့။

ဘုရား၊ ဤကဲ့သို့ တရားသဖြင့် စီးပွားရှာပြီး အမိအဘကို လုပ်ကျွေးပြုစုသူဟာ ပြုလုပ်သင့်တဲ့ အမှုကိစ္စကို ပြုလုပ်သည် မည်ပါသလား ဘုရား” ဟု လျှောက်ထားရာ၊ ဘုရားရှင်က “သိလိုရေးဖြင့် မေးမြန်းလျှောက်ကြား အိပ္ပုဏ္ဏား၊ ဤကဲ့သို့ တရားသဖြင့် စီးပွားဥစ္စာ ရှာဖွေပြီး မိဘနှစ်ပါးကို ပြုစု လုပ်ကျွေးတဲ့ သင်္ဃုပုဏ္ဏားဟာ လောက၌ပြုလုပ်သင့်တဲ့ကောင်းမှု ကုသိုလ် ကော်မုချ ပြုလုပ်သူ မည်ပေ၏။

“မေးမြန်းလျှောက်ကြားအိပ္ပုဏ္ဏား၊ တရားသောနည်းလမ်း ဖြင့် စီးပွားရှာပြီး အမိအဘနှစ်ပါးကို ပြုစုလုပ်ကျွေးသော ပုဂ္ဂိုလ်မှာ ကုသိုလ်ကောင်းမှုတွေ အများကြီးတိုးပေတယ်” ဟု မိန့်ကြားတော်မူပြီး ဆက်လက်၍—

ယောမာတရံဝါ ပိတရံဝါ၊ မစ္စော ဓမ္မေန ပေါသတိ။
တာယာနံ ပါရိစရိယာယ၊ မာတာပိတုသု ပဏ္ဍိတာ။
ဣဇေဝ နံ ပသံသန္တိ၊ ပစ္စ သဂ္ဂေ ပမောဒတိ။ ။
ဟု မိန့်ကြားတော်မူသည်။

ဗြာဟ္မဏ၊ အိပ္ပုဏ္ဏား။ ယောမစ္စော၊ အမှတ်မထင် အကြင် သူသည်။ မာတရံဝါ၊ မွေးသမိခင် ကျေးဇူးရှင်ကို သော် လည်းကောင်း။ ပိတရံဝါ၊ မွေးသဖခင် ကျေးဇူးရှင်ကို သော် လည်းကောင်း။ ဓမ္မေန၊ တရားသဖြင့်။ ဝါ၊ တရားနှင့်အညီ။ ပေါသတိ၊ သုတ်သင်ကျွေးမွေး၏။ နံပစ္စံ၊ ထိုအမိအဘနှစ်ပါးကို ပြုစုလုပ်ကျွေးသောသူကို။ မာတာပိတုသု၊ အမိအဘတို့၌။

တာယပါရိစရိယာယ၊ ထိုရိုသေမြတ်လေး ပြုစုလုပ်ကျွေးခြင်း
 ဖြင့်။ ဝါ၊ ထိုရိုသေမြတ်လေး ပြုစုလုပ်ကျွေးခြင်းကြောင့်။
 ပဏ္ဍိတာ၊ ကြောင်းကျိုးမြင်သိ ပညာရှိ ပုဂ္ဂိုလ်တို့သည်။
 ပသံသန္တိ၊ တော်ပါပေစွ ကောင်းပေစွဟု ချီးမွမ်းကြကုန်၏။
 သော၊ ထိုရိုသေမြတ်လေး အမိအဘကို လုပ်ကျွေးသော
 သူသည်။ ပစ္စ၊ တမလွန်လောက နောက်ဘဝသို့ ရောက်၍။
 သဂ္ဂေထက်ရုပ်ဌာနီတုံနတ်ပြည်၌။ မောဒတိ၊ မွေ့လျော်ပျော်ပိုက်
 နှစ်ခြိုက်ရ၏။

မိခင်မေတ္တာ ကြီးလှစွာ

မွေးသမိခင် ကျေးဇူးရှင်၏ မေတ္တာဓာတ် ကြီးမားပုံကို
 ပဒကုသလဇာတ် စကားဖြင့်လည်း သိနိုင်လေသည်။
 လွန်လေပြီးသော အတိတ်ကာလက ဗာရာဏသီပြည်ကြီးကို
 အစိုးရသော ဗြဟ္မဒတ်မင်းကြီးသည် မိဖုရားကြီးအား ဖောက်
 ပြားလွန်ကျူးမိသောအပြစ်ရှိကြောင်း သိတော်မူ၍ မေးတော်
 မူသောအခါ မိဖုရားသည် ကြောက်အားနှင့် တုန်လှုပ်၍ မဟုတ်
 မမှန်ရာကို လုပ်ပြောဆိုပြီးလျှင် “မောင်တော်ဘုရား၊ နှမတော်
 မဟုတ်မမှန်သည်ကို ဖောက်ပြန်မိလျှင် အဿမုခိ ဘီလူးမ ဖြစ်ရ
 ပါစေသား” ဟု ကျိန်တွယ်ပြောဆိုလေသည်။ ဗြဟ္မဒတ်မင်း
 သည် မိဖုရား၏ မျက်နှာသား ယုံလောက်အောင် လှည့်စား၍

၁။ သံ၊ ၁။ ၁၀၃-၄။ (ဗြာဟ္မဏသံယုတ်၊ မာတုပေါသကသုတ်)။

သနားစရာကောင်းပုံကို မြင်သောအခါ ကရုဏာစိတ် ယုံဖိတ် ပြီးလျှင် “သုမ ပြောသည့်အတိုင်း အမှန်ပင်” ဟု စိတ်တွင် အကြွင်းမဲ့ ယုံကြည်လိုက်မိ၏။

မိဖုရားသည် စုဘေမနေ သေလွန်သောအခါ သုမ ကျိန်ဆို သည့်အတိုင်း တောင်ခြေရင်းတခု၌ အဿမုခိ ဘီလူးမ ဖြစ်၍ လိုဏ်ဂူတခု၌ နေရရှာ၏။ ထိုအဿမုခိ ဘီလူးမသည် တောအုပ် ကြီး အတွင်း အရှေ့ဘက်စွန်းမှ အနောက်ဘက်စွန်း သွားကြ သော လူအများကို ဖမ်းဆီးစားသောက်၍ နေ၏။ ဝေဿဝဏ် နတ်မင်းကြီးအား သုံးနှစ်ပတ်လုံး ဆည်းကပ်စားသဖြင့်လည်း အလျား ယူဇနာသုံးဆယ်၊ အနံ ငါးယူဇနာရှိသော နေရာ အတွင်း ရောက်ရှိလာသော လူများကို ဖမ်းယူစားသောက် ခြင်းငှာ အခွင့်ရလေသည်။

တနေ့သောအခါ ဥစ္စာပေါ နှစ်ချော ပုဏ္ဏားလုလင် တယောက်သည် သူငယ်ချင်း အပေါင်းအသင်းများစွာ ခြံရံ လျက် တောတွင်းသို့ ပျော်ပွဲစားထွက်လာသောအခါ ဘီလူးမ သည် ပုဏ္ဏားလုလင်ကို မြင်ရလျှင် ရှင်ပျနှစ်သက် ချစ်ရမက်စေ ကြသဖြင့် ဝနံင်ရိပ်ဖျားမှ လျင်မြန်စွာ ပြေးလာသည်ရှိသော် ပုဏ္ဏားလုလင်၏ သူငယ်ချင်းတို့ကား လွတ်ရာချောင်ရှား၍ လျင်မြန်စွာ ပြေးသွားကြကုန်၏။ ပုဏ္ဏားလုလင်မှာ ကျန်ရစ် ရှာ၍ မေတ္တာဓာတ် လှမ်းသဖြင့် ဖမ်းရန်ရောက်ရှိလာသော ဘီလူးမ၏လက်တွင်းသို့ ရောက်ရရှာလေသည်။

အဿမုခိ ဘီလူးမ သည် အဟို ရှေးကာလ သမယက အကြောင်းရင်းကံဖြင့် ပေါင်းသင်းရန် ကြံကြံဖန်ဖန် တွေ့ဆုံရ

သော ပုဏ္ဏားလုလင်ကို ချစ်ခင်နှစ်သက် ယုယုယယ အစစ
 အရာရာ အလိုလိုက်၍ စိတ်အိုက်ပူပင်ခြင်း အလျဉ်းပင် မရှိရ
 လေအောင် ပုဏ္ဏားလုလင် ခင်မင်နှစ်ခြိုက်သောအစာအာဟာရ
 မျိုးကိုလည်း ကြိုးကြိုးစားစား ရှာဖွေကျွေးမွေး၍ စိတ်နှလုံး
 အေးချမ်းစွာ ရှိအောင် ထားလေ၏။ “အိုးချင်းထား အိုးချင်း
 ထိ၊ ကြိုးချင်းထား ကြိုးချင်းငြိ” ဆိုသလို အဖို့နှင့် အမ
 ကြာလာတော့ ခံနိုင်ရန်ဝေးစွာ။ ဘီလူးမနှင့် ပုဏ္ဏား ညားကြ၍
 မကြာမီပင် ပုဏ္ဏားလုလင်ကို အစွဲပြု၍ ဘီလူးမ၏ ဝမ်းပိုက်၌
 ငါတို့ အလောင်းအလျာသည် စွဲပိုက်သန္ဓေ တည်နေတော်မူခဲ့
 လေသည်။

ဆယ်လလွန်မြောက်၍ မွေးဖွားလေရာ ဘီလူးမသည် လင်နှင့်
 သားကို အချစ်အားသန်သန်နှင့် တောမြိုင်ယံရဂုံအတွင်းမှာ
 တယောက်ထီးတည်း လှည့်လည်ကာ အစားအစာ ရှာဖွေ
 ကျွေးမွေးပြုစုရှာလေသည်။ ဘီလူးမ အစာရှာသွားခိုက်တွင်
 ကျောက်ဖျာဖြင့် ပိတ်ထားခဲ့သဖြင့် ပုဏ္ဏား သားအဘတို့မှာ
 လိုဏ်ဂူအတွင်းမှာသာ နေကြရရှာသည်။

လိုဏ်ဂူအပြင်ဘက် ထွက်ထိုင်နေကြ

ဘုရားအလောင်းတော် သတို့သားသည် သက်တော် ၁၅နှစ်
 အရွယ်တော်ခေတ် ရောက်သောအခါ မိခင်ဘီလူးမ အစာရှာ
 သွားခိုက်တွင် မှောင်မိုက်သော ဂူအတွင်း၌ ပျင်းရိစွာ မနေ
 နိုင်ပဲ မိခင်ဘီလူးမ ပိတ်ထားသည့် ကျောက်ဖျာ တံခါးကို

ဖယ်ရှားပြီးလျှင် သားအဘ နှစ်ယောက် လိုက်ဂူပြင်ဘက် ထိုင်နေကြကုန်၏။

မိခင်ဘီလူးမ ပြန်လာသောအခါ ဒေါသမာန် ပါပါနှင့် “ဘယ်သူ ဖွင့်ပေးသဖြင့် ဤလိုက်ဂူတံခါးပွင့်သနည်း” ဟု မေးလေလျှင်၊ သားဖြစ်သူက “အို-မိခင်၊ သားမောင်သည် မှောင်မှိုက်ထဲမှာ မနေနိုင်၍ ဖွင့်ပြီး အပြင်ဘက်မှာ နေကြတာပါ” ဟု ပြောလေလျှင် မိခင်သည် ဘာမျှ ပြန်မပြောပဲ တုဏှိဘာဝေ ဆိတ်ဆိတ်သာ နေရှာလေသည်။

သားအဘနှစ်ယောက် ထွက်ပြေးကြခြင်း

အသမုခိ ဘီလူးမ အစာရှာ သွားခိုက် တနေ့သ၌တူဝိ အလောင်းအလျာ သတို့သားသည် မွေးဖခင်အား “အို-ဖခင်၊ ဖခင်၏ မျက်နှာနှင့် မိခင်မျက်နှာ ကွာခြားလှချေ၏။ ဖခင်နှင့် သား မျက်နှာချင်း မကွာခြားသော်လည်း မိခင်မျက်နှာနှင့် သားမျက်နှာလဲ မတူပါ။ အကြောင်းခြင်းရာ ဘယ်သို့ပါနည်း ဖခင်” ဟု မေးရာ။

ဖခင်က “လူကလေး၊ မေးမြန်းတော့ ဖခင် ပြောရမှာပေါ့၊ အို-လူကလေး၊ မောင့်မိခင်ဟာ လူသားစားကြီး ဘီလူးမ ဖြစ်တယ်။ ဖခင်က လူသားဖြစ်တယ်။ ယင်းသို့ အမျိုးဇာတိ မတူသဖြင့် မျက်နှာချင်း ကွဲပြားခြားနားတာပါ လူကလေး” ဟု ပြောဆိုလေရာ၊ အလောင်းအလျာ သတို့သားက “ဖခင်၊ ယခုလိုဖြစ်လျှင် ဘာကြောင့် ဤတောနက်ကြီး ဂူအတွင်းမှာ

လူချင်းစတူအောင် နေရပါသနည်း ဖခင်၊ ယခုပင် လူ့ရပ်
 လူ့ဒေသ၊ လူ့ဌာနသို့ ထွက်ပြေး၍ လူများနှင့်အတူ အိုးအိမ်
 ထူထောင်ကာ လူချင်းတူအောင် နေကြပါစို့” ဟု ပြောဆိုလေ
 ရာ၊ ပုဏ္ဏားက “ချစ်သား၊ ဤစကားမျိုးမပြောနဲ့၊ မောင်
 မိခင်သိလျှင် စေ့စေ့ဝါး၍ စားပစ်လိမ့်မည်” ဟုပြောဆိုပြန်ရာ၊
 အလောင်းတော် သတို့သားက “အို-ဖခင်၊ မကြောက်ပါနှင့်
 လူတို့ရှာဆောင်ရန် အရေးမှာ သားမောင် ဝန်မလေးပါ။
 ယခုပင် ပြေးကြပါစို့ရဲ့” ဤသို့ သားအဘနှစ်ယောက်တိုင်ပင်
 ကြပြီး နောက်နေ့ မိုးသောက် ရောက်သောအခါ ဘီလူးမ
 အစာရှာသွားခိုက်တွင် သားဖြစ်သူသည် ဖခင်ကိုထမ်း၍ ထွက်
 ပြေးလေ၏။

ဘီလူးမ အစာရှာရာမှ ပြန်လာသော အခါ အမောပြေ
 ထားကလေးနှင့် အသက်ပေး၍ချစ်နေရသော လင်ယောက်ျား
 ကို မတွေ့ရလျှင် ဘဝင်ခိုက်ခိုက်တုန်၍ တဟုန်တည်းလိုက်လေ
 ရာ မကြာမီ တွေ့သဖြင့် ဘီလူးမက “မောင်တော်သခင် အို
 ချစ်လင်၊ သင့်ကို ချစ်သဖြင့် လိုလေသေး မရှိအောင် ပြုစု
 လှူပေးပါလျက် အဘယ့်ကြောင့် ယခုလိုထွက်ပြေးရတော့တုန်း” ဟု
 မေးရာ၊ ပုဏ္ဏားက “အို-ရှင်မ၊ ကျုပ်မှာ လိုသည် မရှိပါ။
 ယခု ပြေးရသည့်အလုပ်တွင် သားမောင်ကိုသာ မေးခွန်းထုတ်
 ပါတော့၊ ကျုပ်သဘောနဲ့ ပြေးတခ မဟုတ်ပါ” ဟု ပြော
 လေ၏။

အထဲမှခို ဘီလူးမသည် ဒေါသ အမျက် ချောင်းချောင်း
 ထွက်သော်လည်း သားအပေါ် ချစ်ခင်သည့် မိဘမေတ္တာက

ဖုံးအုပ်၍ စိတ်နှလုံးကို ချုပ်တည်း နိုင်သည့် အားလျော်စွာ ဒေါသပြေပျောက်၍ နေ့ရင်းဌာနေသို့ ပြန်ခေါ်သွားပြီးလျှင် ရှေးယခင်အတိုင်း ကောင်းမွန်စွာ ထားလေ၏။

အလောင်းတော် သတို့သားသည် စိတ်အားမလျော့သေးပဲ ကြံရင်းစွဲအကြံကို ကြံစည်ပြီးနောက်၊ ၃ ရက်၊ ၄ ရက်အကြာ တွင် ယခင်နည်းအတိုင်း ဖခင်ကိုထမ်း၍ ဒလကြမ်းပြေးပြန်ရာ ရှေးနည်းအတူပင် မိခင်ဘီလူးမလိုက်လာ၍ မိပြန်သဖြင့် ပြန်နေကြရပြန်၏။

ဤသို့လျှင် သုံးကြိမ် တိုင်တိုင် ပြေးပါသော်လည်း လွတ်ရေးကိုမမြင်၊ ဤနည်း နှင်နှင် ဖြစ်နေလိမ့်မည်ကို ကြံစည် တွေးတောမိလေသည်။

အလောင်းတော်၏ လိမ္မာပါးနပ်မှု

ထို့နောက် အလောင်းတော် သတို့သားသည် “ငါတို့ ကား မိခင်၏ ပိုင်နက်ဒေသမှ လွတ်ကင်းနိုင်မည် မဟုတ်ချေ၊ မိခင် ပိုင်နက်ဒေသမှ ထွက်မှသာလျှင် လွတ်ဖို့ရာမြင်ချေသည်။ သို့ဖြစ်၍ မိခင်ပိုင်နက် ဒေသကို မေးမြန်းမှသင့်ချေမည်” ဟု ကြံစည်၍ နေလေ၏။

“သားတို့ရုပ်ရည်၊ သိတာမည်သား၊ ရေကြည် ချမ်းမြ၊ တပေါက်ကျက၊ မိဘတို့ဝမ်း ငြိမ်းစတမ်း” တနေ့တွင် မိခင် အသမုခိ ဘီလူးမသည် ခရီးထွက်ရာမှအပြန် ချစ်စိတ်တွေပိုလျှ လှသောသားကို ပေါင်ပေါ်မှာတင်ပြီး ရှင်ရှင်ပျပျ ပျ။ပျ။ မိဘမြတ်ကျေးဇူး-၆

ငှာငှာ ကြည်နူးစွာ စကား ပြောဆိုနေစဉ် အလောင်းတော် သတို့သားသည် ငါလိုရင်းအချက် မေးဖို့ရန် အကွက်ကောင်း ဖြစ်သည်ဟု နှလုံးပိုက်၍ “အို-မေးမိခင်၊ ဝိဘ၏ ပစ္စည်းကို အမေ့ခံထိုက်သူကား သားသမီးများ ဖြစ်ပါသည်။ သို့ဖြစ်၍ မိခင် ပိုင်ဆိုင်သော နယ်မြေအပိုင်းအခြားကို အမှတ် အသား နှင့် သားမောင်အား ပြသပြောကြားစေလိုပါသည်” ဟု မေးသောအခါ မိခင်ဘီလူးမသည် သားအား ပြောကြား လတ်သော် သားဖြစ်သူက အကျယ် အဝန်း အပိုင်း အခြားကို သေချာစွာ မှတ်သားထားလေ၏။

မိခင်နှင့်သား ပင်ကိုစိတ်ထား

ဘုရားအလောင်းတော်တို့၏ ပင်ကို စိတ်ထားသည် အလုပ် ကိစ္စတခုကို ကြံစည်မိလျှင်၊ စမိလျှင် မလျော့သော လုံ့လဝီရိယ ဖြင့် အထွတ်အထိပ်ရောက် ပြီးမြောက်အောင် ပြုလေ့ရှိလေရာ မိခင်အား မေးမြန်းပြီးနောက် သုံးရက်လောက်အကြာတွင် မိခင် တောတွင်းအစာရှာသွားခိုက် ဖခင်ကိုထမ်း၍ လျင်မြန်သော အဟုန်ဖြင့် ထွက်ပြေးလေရာ မိခင်၏ ပိုင်နက်နယ်ပယ် အပိုင်းအခြားဖြစ်သော မြစ်ကမ်းနားသို့ ရောက်သွားလေ၏။ မိခင် ဘီလူးမသည် ရှေးနည်းအတူ လိုက်လာလရာ သားသည် ဖခင်ကိုထမ်း၍ ကမ်းပါးသို့အဆင်း မြစ်တွင်းအလယ်ရောက်မှ မှီလာသည်ဖြစ်ရာ မိမိပိုင်နက်အပိုင်းအခြား မြစ်ကမ်းနား၌သာ ရပ်လျက် ရင်ပတ်စည်တီး ရှိုက်ကြီးပူပင်စွာ ငိုကြွေးပြီးသော်

“အိုချစ်သား ရှိမှရှိရလေချင်း၊ ဘယ်လိုလုပ်တာလဲ၊ ဘယ်ဆီ ဘယ်လမ်း၊ ဘယ်ဝန်းသို့ သွားမလို့လဲ၊ မောင့်ဖခင်ကို ထမ်း၍ သည်ဘက်ကမ်းသို့ ပြန်လာခဲ့ပါ။ အို-ချစ်လှစွာငြား လင် သက်ထားနှင့် သားလှရွှေသွေး လူကလေး၊ ဘယ်လိုအပြစ်များ ခြေကြောင့် မချစ် မသနားပဲ ပစ်ထားခဲ့ကြပါသနည်း။ ငါ့သား များ လိုလေသေးမရှိအောင် ရှာဖွေကျွေးမွေးသည် မဟုတ် ပါလော့” ဟု သောကကြီးစွာ သွယ်ဖြာ ကျဆင်းသော ဆုတ်ရည်ဖြင့် တုန်တုန်ယင်ယင် အော်ဟစ် ပြောဆိုနေစဉ် သားအဘနှစ်ယောက်တို့သည် တဘက်ကမ်းသို့ ရောက်သွားကြ ကုန်၏။

ထိုအခါ အလောင်းတော် သတို့သားက “အို-မိခင်၊ မိခင် ကား ကျွန်တော်တို့၏ ကျေးဇူးရှင်ကြီး စစ်မှန်လှပါပေသည်။ သို့ရာတွင် မိခင်ကား ဘီလူး၊ ကျွန်တော်တို့မှာ လူသားများ ဖြစ်ကြ၍ မျိုးဇာတ်ကား ခြားနားနေပါသည်။ သို့ဖြစ်၍ ဘီလူးနှင့်လူသား အတူတူနေခြင်းငှာ မသင့်မြတ်ပါ။ သဖြင့် လျော့ကပ်ပတ်သော လူရွာသို့ သွားရပါမည်” ဟု ပြောလေ သည်။ ထိုအခါ မိခင်ဘီလူးမက “အို-လူကလေး၊ အို-ချစ်သား ရက်စက်လှချည်လား၊ ပင်ကိုသဘောနှင့် တကယ်တမ်းပြော နေတာပါလား၊ မိခင်သံ တကယ် မပြန်သားဘေးဘေးလား” ပြောဆိုလေရာ အလောင်းတော် သတို့သားက “အို-မိခင်၊ ကျွန်တော် ပင်ကိုသဘောနှင့် တကယ်ပြောနေတာပါ။ မိခင် သံ မပြန်လာဘေးဘူး” ဟု ပြောဆိုပြန်လေရာ မိခင်ဘီလူးမက

“လူကလေး တကယ်မပြန်ပဲ လူ့ ရုပ်ထံသွားမယ်ဆိုလျှင် အသက်
 မွေး ဝမ်းကျောင်း ပညာတစုံတရာပါမှ ဖြစ်မယ် လူကလေး
 ရယ်။ အသက်မွေးမှု ပညာမရှိပဲ မပါပဲ လူ့ ရုပ်ရှာသွား
 အသက်မွေးသွင် ခက်ရေးတွေ အဖုံဖုံကြုံလို့ အပုံကြီး ဆင်းရဲပါ
 လိမ့်မယ်။ လူကလေး၊ မိခင်ဟာ စိန္တာမဏိ မည်သော မန္တရားကို
 တတ်ပါတယ်။ ထိုမန္တရား၏ အာနုဘော်ဖြင့် ၁၂ နှစ်အတွင်း
 ခိုးဆောင်သော ဥစ္စာပစ္စည်းကို သော်လည်းကောင်း၊ သူဦး၏
 ခြေရာကို သော်လည်းကောင်း သိနိုင်ပါသည်။ ဤစိန္တာမဏိ
 မန္တရားသည် လူကလေး၏ အသက်မွေး ဝမ်းကျောင်း လာဘ်
 ကောင်းကြီး တခု ဖြစ်ပါလိမ့်မယ်။ ဤအဖိုးအနန္တ ထိုက်တန်
 သော မန္တရားကို ငါ့သား သင်သွားပါဦး” ဟု ဆိုလေ၏။
 ထိုအခါ အလောင်းတော် သတို့သားက “ကောင်းပါပြီ မိခင်၊
 ယခုပင် သင်ပါမည်” ဟု ပြောကြားလေ၏။

အသမုခို ဘိလူးမသည် သောကရတက် ပုဂ္ဂိုလ်တက်နေသည့်
 အတွင်းမှာပင် “မိခါမေတ္တာ” ဟူသော အမြေ့တေ အဖေး
 ဇာတ်ဖြင့် အပူဇာတ်ကို ပြည်ဖုံးကားချပြီးသော် ထိုဇာတ်မှာပင်
 စိန္တာမဏိ မန္တရားကို သင်ကြားပေးလေ၏။ ထိုအခါ သား
 ဖြစ်သူ အလောင်းတော်သည် မိခင်အား ရှိခိုး၍ သင်ကြား
 ပေးသော မန္တန်ကို လိုက်နာမှတ်သားလေလျှင် ထိုဇာတ်
 မှာပင် ကောင်းစွာတတ်မြောက်လေသဖြင့် “အို-မိခင်၊ မိခင်၏
 စိန္တာမဏိ မန္တရားအတတ်ကို သားမောင် တတ်ပါပြီ၊ မိခင်လဲ
 နေရင်းဌာနသို့ ပြန်ကြွတော်မူပါ” ဆို၍ ရှိခိုးကန်တော့လေ
 သော် မိခင်ဘိလူးမကြီးက “အို-ချစ်သား၊ ရက်စက်လှချည့်လား

သားတို့မပြန်လာလျှင် မိခင်ကြီး ရှေ့ရင်ကဲ့ သေပွဲဝင်ရလိမ့်မယ်၊
ယခု အမြန်ပြန်လာခဲ့ကြပါ။ သားသားကိုမမြင်ရလျှင် ရင်ဝမှာ
ရတက်ပေ့၍ အသက်သေမှာ အမှန်ပါ” ဟု ပြောပြောဆိုဆို
ငိုယိုပြီး မိမိရင်ဘတ်ကိုမပြတ်မလပ် တီးလေသော် ထိုခဏမှာပင်
ဘီလူးမကြီး ရင်ကဲ့၍ သေပွဲဝင်ရှာခဲ့လေသည်။

မိခင်အလောင်း သင်္ဂြိုဟ်ခြင်း ဘုရင်ဖြစ်ခြင်း

အလောင်းတော်သည် မိခင်သေကြောင်း သိရ၍ မချီလှ
အောင် ဖြစ်ပြီး ဖခင်ကိုခေါ်၍ မိခင်ရှိ ဘုရားဘက်သို့ ကူးတက်
လာပြီးလျှင် ရှက်ကြီးတင်ငိုကြွေးလျက် မိခင်ကိုကန်တော့ကာ
အလောင်းကို မီးသင်္ဂြိုဟ်လေ၏။ ထို့နောက် အလောင်းပြာ
ကျသောအခါ ဘောတွင်းရှိ ပန်းမျိုးစုံတို့ကို ခူးဆွတ်၍
ဦးညှော် ကန်တော့ပြီးလျှင် ငိုကြွေးလျက် ဖခင်နှင့် အတူ
ဗာရာဏသီပြည်သို့သွား၍ မိခင်သင်ကြားလိုက်သော စိန္တာမဏိ
မန္တရားဖြင့် အသက်မွေးနေရာ ခြေရာကို သေချာစွာ သိဘတိ
သောကြောင့် “ပဒကုသလသတ္တိသား” ဟု လွန်စွာထင်ရှား၍
စီးပွားရေး ကောင်းခဲ့သည့်အပြင် နောက်ဆုံးတွင် ဗာရာဏသီ
ပြည်ကြီး၌ ထီးနန်းပိုင်လက် ဘုရင်မင်းမြတ် ဖြစ်တော်မူလေ
သည်။

ဤဝတ္ထုဇာတ်လမ်းကို ထောက်၍ အဓိကျေးဇူး အထူး
ကြီးမားကြောင်း ထင်ရှား လှပေသည်။ “မိဘ မေတ္တာကား

သားသမီးတို့ အပေါ်တွင် မချော် မစောင်း စိတ်မပြောင်းခဲ့
 ချေ”။ မိမိကို စွန့်၍ သွားသော သားကိုပင် အသက်မွေး
 ဝမ်းကျောင်း ပညာရပ်ကို သင်ကြား ပေးလိုက် နိုင်သေး၏။
 မိဘမေတ္တာ ကြီးလှစွာ၏တကား။ အို- အမျိုးသား အမျိုး
 သမီးတို့၊ သို့စဉ်ကလေးက မေတ္တာဓာတ်ကြီးမားလှသော မိဘ
 တို့ကို ရှိခိုးဦးချပ။ ရိုသေပါ။ လေးစားပါ။ ထောက်ပံ့ပါ။
 ကွယ်လွန်လျှင် ကောင်းစွာ သဂြိုဟ်ပါ။ မိဘတို့ကို ရည်စူး၍
 ကုသိုလ်ကောင်းမှုပြုပါ။

(ဆောင်) မိခင် ဖခင် ကျေးဇူးရှင်၊ ဦးတင်ဝတ်ချပပါ။
 မိဘနှစ်ထွေ လူမဟေ၊ ရိုသေကိုင်းညွတ်ပါ။
 မိဘနှစ်ဆု ထူးမြတ်သူ၊ ကြည်ဖြူလှဒါနိုးပါ။
 ကွယ်လွန်ခဲ့လျှင် ကောင်းစွာပင်၊ သင်လျှင်
 သဂြိုဟ်ပါ။

မိဘရည်စူး ကောင်းမှုထူး၊ ကြည်နှူးဝမ်းသာ
 ပြုလေပါ။

မိဘစကား နားထောင်ကြ

မိဘ နှစ်ပါးတို့သည် သားသမီးများ အပေါ် မေတ္တာ၊
 ကံရူဏာ၊ မုဒိတာ၊ ဥပေက္ခာ တရားများ ထာဝစဉ် မပြတ်
 ပွားနေသော ပုဂ္ဂိုလ်တို့ဖြစ်ရကား အမိ အဘတို့ စကားကို
 နားထောင်လျှင် လောကုတ်၊ လောကီ နှစ်လီအကျိုး ပွားတိုး

မည် ဖြစ်သည်။ “မိဘစကား၊ နားထောင်ငြားက၊ သံပြား
ကျောက်စောင်း၊ ကျိုသေခံပျောင်း၏” ဟူသော စကားလည်း
ရှိသည်။ မိဘစကားနားမထောင်လျှင်ကား ယင်းလောကုတ်၊
လောကီ နှစ်လီသမုတ် အကျိုးမှ ဆုတ်ယုတ်ပေမည်။

အဘစကားကို နားထောင်သော ရာမ မင်းသား

ရှေးလူနုလေပြီးသော အခါ ကာသိတိုင်း ဗာရာဏသီမြို့
တော်၌ ဒသရထမင်းသည် ဆန္ဒာ၊ ဒေါသ၊ ဘယ၊ မောဟာ
လူနုဆိုးစွာသော လေးဖြာအဂတိကို လိုက်စားအလျဉ်းမရှိပဲ
သမာဓိမဏ္ဍိုင်ကို ခိုင်ကြည်စွာ ထားတော်မူလျက် တရားနှင့်
အညီ မင်းပြုတော်မူ၏။

ထိုဒသရထမင်းမှာ မိဖုရားပေါင်း တသောင်း ခြောက်
ထောင်ပင် ရှိသော်လည်း အဂ္ဂမဟေသီ ဒေဝီထိပ်ခေါင်တင်
မိဖုရားကြီးအားသာလျှင် သားတော် နှစ်ပါး၊ သမီးတော်
တပါး ထွန်းကားတော်မူသည်။

၎င်းတို့ကား—

- ၁။ ရာမ မင်းသား၊
- ၂။ လက္ခဏ မင်းသား၊
- ၃။ သီတာဒေဝီ မင်းသမီး-

တို့ ဖြစ်ကြကုန်၏။

အခါတပါး မိဖုရားကြီး နတ်ရွာ စံလေလျှင် ဒသရထ
 မင်းကြီးသည် မင်းသမီးတပါးကို မိဖုရားကြီး အရာထား၍
 မြှောက်စားတော်မူသည်။ လွန်စွာလည်း ချစ်ခင်မြတ်နိုးတော်
 မူသည်။ နောက် မကြာမီပင် သားတော်တပါး မွေးဖွား
 တော်မူ၍ “ဘရတမင်းသား” ဟု အမည်မှည့်သည်။ မိဖုရား
 သည် မင်းတရားကြီး၏ ခွင့်ပြုချက်အရ သားတော် ကလေး
 ရှစ်နှစ်သား အရွယ်တွင် ထီးနန်း တင်ပါးည့် အကြောင်း
 ဆုလာဘ်တော် တောင်းလေရာ၊ မင်းတရားကြီးက အလို့မတ
 မကြည့်ဖြူ၍ ကြိမ်းမောင်းတော်မူမှ တုလှိုဘာဝေ ဆိတ်ငြိမ်
 စွာ နေရလေ၏။

ထို့နောက် တွင်လည်း မိဖုရားသည် မကြာ မကြာပင်
 အခါခါပူဆာသဖြင့် ဒသရထမင်းမြတ်သည် “ဤမိဖုရားကား
 ဤအတိုင်းသာ စိတ်ဝေတနာ ထားပါလျှင် ငါ့သားတော်ကြီး
 များအား အသက်ကိုပင် အန္တရာယ်ပြုလိမ့်မည်။ ငါ့သားတော်
 ကြီးများကို လွတ်ရာ တခြား သွားစေ၍ အနေခိုင်းမှ သင့်
 တော်ချေမည်” ဟု ကြံစည် စဉ်းစားတော်မူလျက် သားတော်
 နှစ်ပါးကို ရှေ့တော်မှောက်အရောက်ခေါ်စေ၍ “သားတော်
 များတို့၊ အမောင်တို့သည်ကား ဤတိုင်းပြည် ဤဌာနီတွင်
 ကြာရှည်စွာ နေပါလျှင် အသက် အန္တရာယ် မြင်ချေသည်။
 သို့ဖြစ်၍ တနယ်ရပ်ခြား တောသို့သွား၍ နေကြရမည်။ ခမည်း
 တော်လည်း ပုဏ္ဏားများ ဟောကိန်းအရ အသက် ၁၂ နှစ်
 သာ နေရချေတော့မည်။ ထိုအခါကျမှ ခမည်းတော်၏ အမေ့

အနှစ်ဖြစ်သော ရှေ့ထီး ရှေ့နန်း ရှေ့ကြင်နန်းကို သိမ်းမြန်း အုပ်ချုပ်ကြလေ” ဟု မိန့်တော်မူသောအခါ သားတော်နှစ်ပါး တို့သည် “ကောင်းပါပြီဘုရား” ဟု လျှောက်ထားဝန်ခံကြကာ ရိုးသေစွာ ရှိခိုးခဲ့ကြပြီးလျှင် မရှင်သောမျက်နှာ ငိုယိုကာဖြင့် နန်းတော်မှ ဆင်းလာခဲ့ကြကုန်၏။

သီတာဒေဝီမင်းသမီးလည်း ထိုအကြောင်းကို ပိုင်ပိုင် မိမိ ကောင်းကောင်းသိ၍ ခမည်းတော် မင်းတရားထံ ခွင့်ပန်ပြီး လျှင် အစ်ကိုကြီးများနှင့်အတူ လိုက်ပါတော်မူ၏။ မောင်နှမ သုံးဖော်တို့သည် ဟိမဝန္တာသို့ ရောက်သောအခါ ရာမ မင်း သားကို အစ်ကိုကြီး အဘအဆုတ်လျက် ကျောင်းသင်မိမိ သာ နေစေပြီးလျှင် ညီတော် လက္ခဏမင်းသားနှင့် နှမတော် သီတာဒေဝီ မင်းသမီးတို့က သစ်သီး ကြီးငယ် အသွယ်သွယ် ဖွေရှာ၍ ကောင်းစွာ လုပ်ကျွေးပြုစုနေကြသည်။

ခမည်းတော်ဒေဝရထမင်းကြီးသည် သားတော်၊ သမီးတော် များအတွက် ရတနာသောက ပူရှိန်ကြတော်မူလှသဖြင့် ပုဏ္ဏား တော်များ ဟောကိန်းအရ ၁၂ နှစ်ပင် မကြာတော့ပဲ ၉ နှစ် မြောက်သော အခါတွင် နတ်ရွာစံ ကံတော် ကုန်လေသည်။ ထိုအခါ မိဖုရားသည် မိမိသားတော် ဘရတ မင်းသားကို ထီးနန်းတင်မည်ဘု စီစဉ်လေလျှင် အမတ်ကြီးများက ကန့် ကွက်ကြရုံမျှမက ညီတော် အထူး ဘရတ မင်းသားကလေး ကလည်း နောင်တော်ဘုရား ရာမ မင်းသားကို ဟိမဝန္တာမှပြန်

ပင့်ကာ ရာဇဘိသေကသွန်းလောင်းမည်ဆိုလျက် မင်းမြောက်
တန်ဆာ ငါးပါးကိုယူ၍ စစ်အင်္ဂါလေးပါးနှင့်တကွ တောသို့
ကြွသွားတော်မူ၏။

ဘရတမင်းသား တောတွင်း ကျောင်းသင်္ခမ်းသို့ရောက်ခိုက်
လက္ခဏမင်းသားနှင့် သီတာဒေဝီ မင်းသမီးတို့ကား တောသို့
သွားကြ၍ သစ်သီးဝလံ ရှာနေကြဆဲဖြစ်၏။ ဘရတမင်းသား
သည် အခြံအရံ မူးကြီးမတ်ကြီးများနှင့်တကွ ရာမမင်းသားထံ
အစားဝင်၍ ခမည်းတော်ကြီး လူ့ဘုံငြီး၍ နတ်ထီး ခိုလှုံ
ကြောင်းနှင့်တကွ ရှေ့ထီး ရှေ့နန်း သိမ်းမြန်းလက်ခံတော်မူရန်
အကြောင်းကိုပါ ငိုယိုကာ လျှောက်တင်လေ၏။

အလောင်းတော် ရာမ မင်းသားသည် ခမည်းတော်ဘုရား
ကွယ်လွန်သွားကြောင်းကို ကြားသိရသော်လည်း ဣန္ဒြေမကွက်
မပျက်သော မျက်နှာဖြင့်နေစဉ် ညီတော်လက္ခဏနှင့် နှမသီတာ
ဒေဝီတို့ ရောက်ရှိလာကြ၏။ ထိုအခါ ရာမ မင်းသားသည်
ညီတော် နှမတော်များကား ခမည်းတော်၏ အကြောင်းကို
ကြားကြလျှင် ရှေ့ရင်ကဲ့၍ သေပဲ့ဝင်ရန် အကြောင်းရှိကြလေ
သည်။ ဥပါယ်တံမျဉ်ဖြင့် ကြံစည်မှ သင့်ဘော်မည်ဟု စဉ်းစား
လျက် “ညီငယ်၊ နှမတို့၊ သင်တို့သည် အချိန်ကြာကြီးကြာမှ
ပြန်လာကြ၏။ သို့ အတွက် ဒဏ်ပေးရမည်၊ ဤ ရေ ကန်
အတွင်းသို့ ဆင်းကြလော့” ဟု ဆိုကာ ရှေ့ အနီး အနားတွင်
ရှိသော ရေကန်ကို ပြလေ၏။ မောင်နှမ နှစ်ယောက်တို့သည်

လည်း အစ်ကိုကြီး၏ တခွန်းတည်းသော ကောင်းဖြင့် ရေကန် တွင်းသို့ သက်ဆင်းကြကုန်၏။

ထိုအခါ နောင်တော်ကြီး ရာမမင်းသားက “ဒို့-ညီတော် နှမတော်တို့၊ ငါတို့၏ ကျေးဇူးရှင် ခမည်းတော်ကြီး လူ့ပြည် ပြီး၍ နတ်ထီးခိုလှုံတော်မူပြီ” ဟု မိန့်ကြားတော် မူလေလျှင် မောင်နှမ နှစ်ယောက်တို့သည် မိန့်မော တောဝေ သွားကြရှာ လေကုန်၏။

ထိုအခါ အမတ်တို့သည် ရေမှထုတ်ဆယ်ကြရကုန်၏။ ဤသို့ ဖြစ်သည်မှာ သုံးကြိမ် သုံးခါတိုင်တိုင် ဖြစ်၏။ ဘရတမင်းသား ကလေးသည် နောင်တော်ကြီး မစိုးရိမ် မပူဆွေးသလောက် နောင်တော်လတ်နှင့် အစ်မတော်ဘုရားများ သေးကမ်း တောက်ပုံကို အလုံးစုံတွေ့မြင်ရ၍ နောင်တော်ကြီးအား ထို့ အကြောင်းကို လျှောက်ထားလေလျှင် ရာမမင်းသားသည် သင်္ခါရတရားတို့၏ မမြဲအင်ကို လင်းလင်းထင်ထင် မြင်အောင် ဟောကြားသဖြင့် ပရိသတ် ဗိုလ်ထုနှင့်တကွ ညီတော်၊ နှမတော် များပါ သက်သာရာရကြလေသည်။ ၎င်းနောက် ထီးရေး နန်းရေးနှင့် စပ်၍ ဘရတမင်းသားနှင့် ရာမ မင်းသားတို့ ဆွေး နှေးကြသည်။

ဘရတမင်းသား။ ။ နောင်တော်ကြီး ဘုရား၊ ညီတော် သံတော်ဦး တင်အပ်သော ရွှေထီး ရွှေနန်း၊ ရွှေကြင်နန်းကို သိမ်းမြန်းတော်မူရန် ဝန်ခံတော်မူစေလိုကြောင်းပါ ဘုရား။

ရာမ မင်းသား။ ။အို-ညီငယ်အလှ ဘရဟ၊ ညီတော်
လတ် လက္ခဏမင်းသားကို ဖြစ်စေ၊ နှမတော် သီတာဒေဝီကို
ဖြစ်စေ ပြည်ဘော်သို့ ပင့်ဆောင်၍ သင့်တင့်အောင် နေကြ
ပေတော့။

ဘရတမင်းသား။ ။နောင်တော်ကြီးဘုရား၊ ခမည်းတော်
ဘုရား၏ အရိုက်အရာမှာ နောင်တော်ကြီးနှင့်သာ ထိုက်တန်
ကြောင်းပါ ဘုရား။

ရာမ မင်းသား။ ။မှန်ပေ၏ ညီတော်၊ ခမည်းတော်
ဘုရား သက်တော်ထင်ရှားရှိစဉ်ကပင် တဆယ့်နှစ်နှစ်ကြာမှသာ
ဗာရာဏသီပြည်ကြီး၏ ထီးနန်းစည်းစိမ်ကို ခံယူ၍ မင်းပြုရန်
အမိန့်တော်မြတ် သတ်မှတ်တော်မူခဲ့ပေသည်။ ခမည်းတော်
ဘုရား၏ မိန့်တော်သံ သုံးနှစ်ပင် ကျန်သေးသည် ညီတော်။

ဘရတမင်းသား။ ။ယခုအခါ ခမည်းတော်ဘုရားလဲ
နောင်တော်ကြီးအတွက် ချန်၍ နတ်ရွာစံပါပြီဘုရား။

ရာမ မင်းသား။ ။ခမည်းတော် နတ်ရွာစံသွားသော်လဲ
အမိန့်တော် စကားမှာ ပျက်ပြားခြင်း မရှိပဲ ပကတိအတိုင်း
တည်နေပေ၏ ညီတော်။ အကယ်တမူ ယခုအခါ သွား၍
ထီးနန်းဆက်ခံ စိုးစံတော်မူက ခမည်းတော်စကားကို ပယ်ရှား
ရာ ကျလိမ့်မည်။ မိဘစကားဆိုတာ ထိပ်ပေါ်မှာ သံမှိုစွဲသလို

မြရချေမည်။ ရှေ့တွင်၊ နောက်ကွယ် မပယ်မရှား တသားတည်း
တည်စေရသည် ညီတော်။

ဘရတမင်းသား။ ။ “နောင်ဘုရား၊ နောင်တော်ဘုရား
မိန့်တော်မူပုံ အားလုံး မှန်ပါကြောင်းပါဘုရား။ ဘယ်အခါ
ဘယ်သမယ ပြည်တော်သို့ ကြွတော်မူမည့်အရေး ပေးစေလို
ကြောင်းပါ ဘုရား။

ရာမ မင်းသား။ ။ အို-ချစ်ညီငယ်အလှ ဘရတမင်းသား၊
နောက် သုံးနှစ်ကြာလျှင် ကြွလာတော်မူမည်။

ဘရတမင်းသား။ ။ ဤအတွင်း တိုင်းသား ပြည်သူတို့
ကြည်ဖြူ ကျေနပ်လောက်အောင် အဘယ်သူ့ကို မင်းမြှောက်
ရပါမည်နည်း ဘုရား။

ရာမ မင်းသား။ ။ အို- သည်အရေး မေးနေရသေး
သလား၊ ညီတော်များပင် အုပ်ချုပ်၍ မင်းလုပ်တော်မူကြ
တာပေါ့။

ညီတော်များ။ ။ အို-လေးစားအပ်ပါသောနောင်တော်
ကြီးဘုရား၊ ညီတော်များ အရာမဟုတ်၍ မင်းလုပ်လိုသေး
ဆန္ဒမရှိကြကြောင်းပါ ဘုရား။

ရာမ မင်းသား။ ။အို-ညီတော်တို့၊ ယင်းသို့ ဖြစ်ပါမူ
နောင်တော်၏ မြက်ခြေနင်းများကို ယူ၍ သွားကြစေ။
ဤမြက်ခြေနင်းတို့ကပင် မင်းပြုကြပေလိမ့်မည်။

ညီတော်များ။ ။ကောင်းလှပါပြီဘုရား။

ထိုအခါ နောင်တော်ကြီးရာမမင်းသားသည် စီးထားသော
မြက်ခြေနင်းကို ချွတ်ပေးတော်မူလိုက်၏။ ညီတော်၊ နှမတော်
တို့ကလည်း အလေးတမူ ကောက်ယူကြ၍ နောင်တော်ကြီး
အား ရိုသေစွာ ရှိခိုးဦးချကြပြီးလျှင် အခြံအရံများနှင့်တကွ
ပြည်တော်သို့ ပြန်သွားကြကုန်၏။

ပြည်တော်သို့ ရောက်လေလျှင် နောင်တော်၏ မြက်ခြေနင်း
ကို ရာဇပလ္လင်ထက်၌တင်ထားကြပြီး မင်းတရားကြီးအမှတ်ဖြင့်
လေးလေးမြတ်မြတ် တရားဆုံးဖြတ်ကြလေ၏။ ရာမမင်းသား
ကြီး၏ မြက်ခြေနင်းတို့သည်ကား သုံးနှစ်ပတ်လုံး မင်းပြုကြ
ကုန်၏။

မှူးကြီး မတ်ကြီးများ တရားစီရင် ဆုံးဖြတ်ကြရာ၌ မမှန်
မကန် ဆုံးဖြတ်မိလျှင် မြက်ခြေနင်းတို့သည် အချင်းချင်း
တိုက်ခတ်သဖြင့် တဖျပ်ဖျပ် မြည်ကုန်၏။ ထိုအခါ တဖန်ပြန်၍
ထပ်မံ စစ်ဆေးဆုံးဖြတ်ကြရသည်။ မှန်ကန်ကျေနစွာ ဆုံးဖြတ်မိ
သောအခါမှသာ မြက်ခြေနင်းတို့သည် ထားသည့်အတိုင်း
အသံမမြည် ငြိမ်သက်စွာ တည်နေကြကုန်၏။

ရာမမင်းသားသည် ခမည်းတော်ဘုရား မိန့်ကြားတော်မူ
ခဲ့သည့်အတိုင်း တောတွင်း၌ သုံးနှစ်နေပြီး၍ တဆယ့်နှစ်နှစ်
မြောက် အချိန်ရောက်ခါမှပင် ပြည်တော်သို့ဝင်ကာ နှမတော်
သီတာဒေဝီကို မိဖုရားကြီးအရာ တင်မြောက်၍ ထီးနန်းအုပ်ချုပ်
မင်းလုပ်တော်မူလေရာ နှစ်ပေါင်း တသောင်းခြောက်ထောင်
(ခြောက်သောင်း) ကြာ၍ နတ်ရွာသုဂတိကို ပြည့်လျမ်းတော်
မူခဲ့လေသည်။

(ဆောင်) ဘစကားကို၊ ထောင်နားမခွ၊ နာတတ်လှ၍၊
ရာမလောင်းတော်၊ ခြောက်သောင်းကျော်အောင်၊
နန်းပေါ်စံစား၊ သက်ရှည်လျား၏။

မှတ်သားဖွယ် အတုယူဖွယ်များ

ဤဒသရထ ဇာတ်လမ်း၌ သူတော်ကောင်းတို့ မိဘစကား
ကို မြေဝယ်မကျ နားထောင်သည်မှာ မှတ်သားဖွယ်ကောင်းလှ
၏။ အသင်စာရှုသူသည် အလောင်းတော် ရာမကို အတုယူ၍
မိဘနှစ်ပါး စကားကို နားထောင်ပါလော့။

၁။ မသဒေဝလင်္ကာသစ်။ ၁၇၄။ ပိုဒ်၊ ဇာ၊ ၁။ ၂၃၇။
ဒသရထဇာတ်၌ နှစ်ပေါင်း တသောင်း ခြောက်ထောင်ဟု ဆို၏။

၎င်းပြင် ဘတု-မိကဲ့ ဖြစ်သော ညီတော်ကလေး ဘရတ
 မင်းထူး၏နောင်တော်ကြီးအား ခန့်ညားလေးစားပုံ၊ ညီတော်
 နှစ်တော်များ၏ ရှိသည့်ကောင်း၍ မိဘဂိုဏ်း အနေထားကာ
 လေးစားကြပုံတို့မှာ ခုခေတ်ပေါက်ဖွား ညီအစ်ကို မောင်နှမ
 ဖြစ်ကြသူများ မှတ်သားနည်းယူထိုက်ကြပေသည်။

(ဆောင်) မိဘစကား လွန်လေးစား၊ ထောင်နားစိုက်လေပါ။
 နောင်တော်ကြီးအား ရှိညွတ်တုား၊ လေးစား
 ကြည်လင်ပါ။
 မွေးချင်းချင်းလျှင် ထာဝစဉ်၊ ချစ်ခင်ညီညွတ်ပါ။

မိဘစကား နားမထောင်သော

မိတ္တဝိဒ္ဓက

လွန်ခဲ့သော ကဿပဘုရားရှင်လက်ထက်က ကုဋေရှစ်ဆယ်
စည်းစိမ်ကြွယ်ဝသော သဌေးတဦးမှာ မိတ္တဝိဒ္ဓက အမည်ရှိ
သော သားတယောက်ရှိ၏။ မိတ္တဝိဒ္ဓက၏ အမိ အဘတို့ကား
သောတာပန်ပုဂ္ဂိုလ်များ ဖြစ်ကြ၏။ မိတ္တဝိဒ္ဓက ကမ္မ သီလလည်း
မရှိ၊ သဒ္ဓါတရားလည်း မရှိသူတည်း။ နောက်မကြာခင် ဖခင်
ကွယ်လွန်သဖြင့် မိခင်မုဆိုးမသည် အိမ်ထောင်စုကိုသယ်ဆောင်
ရလေသည်။ မိခင်က သား မိတ္တဝိဒ္ဓကကို ဥပုသ်စောင့်ရန်၊
ဧါနပြုရန် တိုက်တွန်းသည်။ သို့သော် မိတ္တဝိဒ္ဓကစိတ်မဝင်စား။
“အမေ၊ ကျုပ်ကံနဲ့ကျုပ် နေပါစေ၊ ဥပုသ်မစောင့်ချင်ဘူး၊
အလှူမပေးလိုပါ” ခါးခါးသီးသီး ငြင်းဆိုသည်။ ဥပုသ်နေ့
လပြည့်နေ့ အခါကြီး ရက်ကြီး ကြုံသဖြင့် “လူကလေး၊ ယနေ့
ဥပုသ်နေ့ ဖြစ်တယ်၊ ကျောင်းသွား ဥပုသ်စောင့်ပါ၊ မေမေ
ငွေတထောင် ပေးမယ်” ဟု ဆို၏။ မိတ္တဝိဒ္ဓကသည် “ကောင်းပြီ
အမေ” ဟု ဆို၍ ဥပုသ်သီလ ဆောက်တည်ပြီး ကျောင်းသွား
မိဘမြတ်ကျေးဇူး-၇

တနေ့ကုန် အိပ်ပြီးပြန်လာသည်။ ကျောင်းက ပြန်ရောက်တော့
 “အမေ၊ ပေးမယ်ဆိုတဲ့ ငွေတထောင် အခုပေး” ဟု တောင်း
 သဖြင့် မိခင်သည် ချက်ချင်းပင် ငွေတထောင် ထုတ်ပေးလေ
 သည်။ မိတ္တဝိန္ဒကသည် ယင်းငွေတထောင်ကို အရင်းပြု၍
 ကုန်ရောင်းကုန်ဝယ် ပြုလုပ်ရာ မကြာခင် ငွေ သိန်း ၂၀ ဖြစ်လာ
 လေသည်။

ထိုအခါ မိတ္တဝိန္ဒကသည် လှေကြီးတစင်းဝယ်ပြီး ကုန်ရောင်း
 ကုန်ဝယ် ပင်လယ်ခရီး သွားမည်ပြုရာ မိခင်က အကြိမ်ကြိမ်
 တားရာ၊ တားမရ ပြောဆိုမရ၊ နောက်ဆုံးတွင် မိခင်ကိုရိုက်နှက်
 ပုတ်ခတ်တုန်းလှဲပစ်ပြီး ပင်လယ်ခရီးသွားလေရာ ဥစ္စာလည်းဆုံး
 လူလည်းပြုန်း၍ နောက်ဆုံးတွင် ငရဲခံနေရသော ငရဲသား၏
 ဦးခေါင်းရှိ သင်ဇုန်းစက်ကို ပဒုမ္မာရွှေပန်းအသွင် ထင်မှတ်ကာ
 တောင်းယူခံလစ် ငရဲ၌ စုံးစုံးနှစ်လေတော့သည်။ ။

(ဆောင်) မိတ္တဝိန္ဒက၊ လူ့ဗာလပင်၊ မွေးမိခင်ကို၊ နာကျင်
 စေမှု၊ ထောင်းထုခြေလက်၊ ရိုက်နှက်ကျောက်ကန်၊
 နှုတ်လှန်ဆိုဆဲ၊ ကံမိုက်မဲကြောင့်၊ ငရဲမီးလျက်၊
 သင်ဇုန်းစက်ကို၊ ထိပ်ထက်ပန်ဆင်၊ ရွှေပန်းသွင်သို့၊
 ယိုစင်စိတ်မှာ၊ ထင်ရစွာ၏၊ ကြမ္မာလည်းမိုက်၊

၁။ အကျယ် ၉၁၊ ၉၂၊ ၉၃။ ၁-၆၊ ကြည့်။

မိဘစကား နားမထောင်သော မိတ္တဝိဒ္ဓက

၉၉

ဉာဏ်လည်းမိုက်၍၊ လူမိုက်ယောက်ျား၊ ကံဉာဏ်
မှားတို့၊ အလားဆိုးညစ်၊ ဘဝနှစ်သည်၊ အော်ဟစ်
ကျူကျူ ကျောကျောတည်း။

ဤမိတ္တဝိဒ္ဓကဝတ္ထု၌ သားသည် မိခင်စကားကိုနားမထောင်
ရုံသာမက မိခင်အား ရိုက်နှက်ပုတ်ခတ်သဖြင့် လက်ငင်း ဒိဋ္ဌ
အကျိုးမဲ့ ပျက်စီးရပုံ ဖြစ်၏။

၁။ မဃဒေဝလင်္ကာသစ်၊ ၂၄၃--အပိုဒ်။

မိဘလုပ်ကျွေးသူ နတ်များကယ်

အလောင်းတော် မဟာဇနက မင်းသား ပင်လယ်တွင်း သင်္ဘောပျက်စဉ်က မိဘတို့ကို လုပ်ကျွေးခဲ့သော ဂုဏ်ကျေးဇူးကြောင့် လောကပါလ နတ်မင်းကြီး လေးပါးတို့သည် မဏိမေခလာနတ်သမီးကို ကယ်တင်စေတော်မူခဲ့လေသည်။

မိဘကို မရိုမသေ မလုပ်ကျွေးသောသူတို့ကား—

“ဘုန်းကြီးလို့ သက်မရှည်၊ သက်ရှည်လို့ ဘုန်းမကြီး” ဟု ရှေးသူဟောင်းတို့ ဆိုခဲ့ကြသည်။ ခုကာလ တချို့တချို့သားသမီးများ မိဘကိုပြန်ဟော့က်တတ်ကြသည်။ မိဘနှင့် တစုံတရာ လေမခွေ့လျှင် “ခင်ဗျားတို့ ဘာနားလည်လို့လဲ၊ ရှင်တို့ဘာနားလည်လို့လဲ။ ခင်ဗျားကြီး လုပ်လိုက် သည်လို့ပဲ။ အမေကြီး လုပ်မှဖြင့် သည်လို့ပဲ။ အဖေကြီး လုပ်မှဖြင့် သည်လို့ပဲ။ ခင်ဗျားတို့ ခေတ်မမှီဘူး” စသည်ဖြင့် တချို့သားသမီးများ ပြန်ဟော့က်တတ်သည်။ မဟော့က်ကြရန် သတိပြုရ၏။ ငယ်ငယ်ကသား-ကြီးတော့ ကျား ဖြစ်တတ်သည်။ ကျား မဖြစ်အောင် သတိပြု

ပါလေးသမီးများကလဲ ငယ်ငယ်ကသမီး၊ ကြီးတော့ ကျားမ၊
ခြင်္သေ့မ ဖြစ်တတ်သည်။ ကျားမ၊ ခြင်္သေ့မ မဖြစ်အောင်
သတိပြုရ၏။

(ဆောင်) သားကိုချစ်ရ၊ ငယ်စဉ်မျှသာ၊ ငယ်ကမ္ဘာသာ၊
ကြီးသော်ကျားတည့်၊ မမှားပုံသွေး၊ မှတ်ချင့်တွေး
လော့၊ အရေးတိမ်နက်၊ သိခဲခက်၏၊ ဘထက်
သားကြီး၊ မိုးထက်ငြမ်းမြင့်၊ အရှင်ထက်ကျွန်၊
မလွန်စေရီ။

မိဘစကား နားမထောင်လျှင် အမွေမခံထိုက်

မိဘစကားကို လေးလေးစားစား နားထောင်ရ၏။ မိဘ
စကား နားထောင်မှ အမွေခံထိုက်သည်။ မိဘစကား
နားမထောင်ပဲ “ငါ့မြင်းငါ့စိုင်း စစ်ကိုင်းရောက်ရောက်၊ ငါ့လှေ
ငါ့ထိုး ပခိုးရောက်ရောက်” ဆိုသလို ထင်ရာစိုင်းသောသားသမီး
များ တကယ်တော့ အမွေမခံထိုက်ဘူး။ ထို့ကြောင့်—

“မိဘစကား၊ နားမသာလျှင်၊ အမွေခွင့်သို့၊ မဝင်စေရာ” ဟု
ဓမ္မသတ်လင်္ကာကျမ်းများ၌ လာရှိသည်။

၁။ မသဒေဝသင်္ကာသစ်၊ ၂၁၈၊ ပိုဒ်။

မိဘလုပ်ကျွေးသူ နတ်များကယ်

အလောင်းတော် မဟာဇနက မင်းသား ပင်လယ်တွင်း သင်္ဘောပျက်စဉ်က မိဘတို့ကို လုပ်ကျွေးခဲ့သော ဂုဏ်ကျေးဇူးကြောင့် လောကပါလ နတ်မင်းကြီး လေးပါးတို့သည် မဏိမေခလာနတ်သမီးကို ကယ်တင်စေတော်မူခဲ့လေသည်။

မိဘကို မရိုမသေ မလုပ်ကျွေးသောသူတို့ကား—

“ဘုန်းကြီးလို့ သက်ရှည်၊ သက်ရှည်လို့ ဘုန်းမကြီး” ဟု ရှေးသူဟောင်းတို့ ဆိုခဲ့ကြသည်။ ခုကာလ တချို့တချို့သားသမီးများ မိဘကိုပြန်ဟော့က်တတ်ကြသည်။ မိဘနှင့် တစုံတရာ လေမခွေလျှင် “ခင်ဗျားတို့ ဘာနားလည်လို့လဲ၊ ရှင်တို့ဘာနားလည်လို့လဲ။ ခင်ဗျားကြီး လုပ်လိုက် သည်လို့ပဲ။ အဖေကြီး လုပ်မှဖြင့် သည်လို့ပဲ။ အဖေကြီး လုပ်မှဖြင့် သည်လို့ပဲ။ ခင်ဗျားတို့ ခေတ်မမှီဘူး” စသည်ဖြင့် တချို့သားသမီးများ ပြန်ဟော့က်တတ်သည်။ မဟော့က်ကြရန် သတိပြုရ၏။ ငယ်ငယ်ကသား-ကြီးတော့ ကျား ဖြစ်တတ်သည်။ ကျား မဖြစ်အောင် သတိပြု

ပါလေ။ သမီးများကလဲ ငယ်ငယ်က သမီး၊ ကြီးတော့ ကျားမ၊
ခြင်္သေ့မ ဖြစ်တတ်သည်။ ကျားမ၊ ခြင်္သေ့မ မဖြစ်အောင်
သတိပြုရ၏။

(ဆောင်) သားကိုချစ်ချ၊ ငယ်စဉ်မျှသာ၊ ငယ်ကမှသာသား၊
ကြီးသော်ကျားတည်း၊ မမှားပုံသွေး၊ မှတ်ချင့်တွေး
လော့၊ အရေးတိမ်နက်၊ သိခဲခက်၏၊ ဘထက်
သားကြီး၊ မိုးထက်ငြမ်းမြင့်၊ အရှင်ထက်ကျွန်၊
မလွန်စေရ။ ။

မိဘစကား နားမထောင်လျှင် အမွေမခံထိုက်

မိဘစကားကို လေးလေးစားစား နားထောင်ရ၏။ မိဘ
စကား နားထောင်မှ အမွေခံထိုက်သည်။ မိဘစကား
နားမထောင်ပဲ “ငါ့မြင်းငါ့စိုင်း စစ်ကိုင်းရောက်ရောက်၊ ငါ့လှေ
ငါ့ထိုး ပခိုးရောက်ရောက်” ဆိုသလို ထင်ရာစိုင်းသော သားသမီး
များ တကယ်တော့ အမွေမခံထိုက်ဘူး။ ထို့ကြောင့်—

“မိဘစကား၊ နားမသာလျှင်၊ အမွေခွင်သို့၊ မဝင်စေရာ” ဟု
ဓမ္မသတ်လင်္ကာကျမ်းများ၌ လာရှိသည်။

၁။ မသဒေဝလင်္ကာသစ်၊ ၂၁၈၊ ပိုဒ်။

မိဘမလုပ်ကျွေးက ပျက်စီးကြောင်း

စွမ်းနိုင်ပါလျက်၊ လုပ်ကျွေးစွမ်းနိုင်လောက်အောင် ဥစ္စာ-
ပစ္စည်းရှိပါလျက် အမိ အဘတို့ကို မလုပ်ကျွေးလျှင် ပျက်စီး-
ခြင်း၏ အကြောင်းဖြစ်ကြောင်း—

ယော မာတရံ ပိတရံ ဝါ၊ ဇိဏ္ဏကံ ဂတယောဗ္ဗနံ။
ပဟုသန္ဓော န ဘရတံ၊ တံ ပရာဘဝတော မုခံ။

ဟု သဗ္ဗညုဘုရား ဟောတော်မူသည်။

ဂါထာနက်။ ။ယော၊အကြင်သူသည်။ဇိဏ္ဏကံ၊သက်ကြီး
ယိုယွင်း အိုမင်းနေသော။ ဂတယောဗ္ဗနံ၊
အရွယ်လွန်၍နေသော။မာတရံဝါ၊အမိကိုသော်လည်းကောင်း၊
ပိတရံဝါ၊ အဘကိုသော်လည်းကောင်း။ ပဟုသန္ဓော၊ လုပ်
ကျွေး နိုင်လောက်အောင် ပစ္စည်း ဥစ္စာ ကြွယ်ဝပါလျက်။
န ဘရတံ၊ မလုပ်ကျွေး။ တဿ၊ ထိုသူ၏။ တံ၊ ထိုအမိအဘ
သက်ကြီး ရှယ်အိုတို့ကို မလုပ်ကျွေးခြင်းသည်။ ပရာဘဝတော-
မုခံ၊ ပျက်စီးကြောင်းပေတည်း။

၁။ သုတ္တနိပါတ်၊ သုတ္တနိ။ ၁၉၅။

ပညာရင်းဖြိုး ဥစ္စာတိုးနိုင်

မိဘနှစ်ပါးကို ချိုချိုသာသာ ရိုသေမြတ်လေး လုပ်ကျွေး ပြုစုပါက ပညာရင်းဖြိုး စည်းပွားဥစ္စာ တိုးတက်ကြီးပွား ချမ်းသာကြောင်း စင်စစ် ကော်ပြစ်ပေ၏။

(ဆောင်) ဆရာမိဘ၊ ကောင်းလှစေချင်၊ ပဲ့ပြင်သင်သည်၊
ဝမ်းတွင်ပိုက်သို့၊ ပျားသို့ချိုမှု၊ ထိုသူသည်သာ၊
ပညာရင်းဖြိုး၊ တိုးတက်စီးပွား၊ အကျိုးများလိမ့်၊
မှတ်သားစိမ့်ငှာ၊ ဆုံးမမှာသည်၊ ကမ္ဘာပေါ်ထွန်း၊
ယုဂန်စွန်းဝယ်၊ နေ့စွန်းလနွယ် ထွန်းတော့သည်။

၁။ တောင်ဖီလာဆရာတော် သြဝါဒ ရုတုပိုဒ်စုံ။ ၁-ပိုဒ်။

မိခင် လုပ်ကျွေးသော ဂုဏ်ကြောင့်
ဘီလူးစား မခံရသော သူတနု

ရှေးလွန်လေပြီးသော အတိတ်ကာလ ခါသမယက ဗာရာ
ဏသီပြည်၌ ဗြဟ္မဒတ်မင်း မင်းပြုခဲ့လေသည်။ ထိုအခါ ငါတို့
ဘုရားအလောင်းတော်သည် သူဆင်းရဲမျိုး၌ ဖြစ်တော်မူရရှာ
သည်။ အရှယ်ရောက်သော် မိဘနှစ်ပါးကို လေးစားရုံသေစွာ
လုပ်ကျွေးပြုစုနေစဉ် ဖခင်ကွယ်လွန်သဖြင့် မိခင်ကို ရုံသေစွာ
ပြုစု လုပ်ကျွေး၍နေ၏။

တနေ့သ၌ ဗြဟ္မဒတ်မင်းသည် အသင်းအပင်း၊ အခြေအရံ
များနှင့်တကွ တောထဲဝင် သမင်လိုက်လေရာ မင်းကြီးတာမူ
သမင် ထွက်ပြေး၍ အရှက်ရပြီးလျှင် တယောက်ထီးတည်း
သမင်နောက်သို့လိုက်လေရာ သမင်ကို ဖမ်းမိသဖြင့် ထမ်းပိုး၍
ပြန်လာရာ၊ ပညောင်ပင်ရိပ်သာ၌ အိပ်ရာမှ ထပြန်မည်အလုပ်
မာဃအမည်ရှိသော ရုက္ခစိုးနတ်ဘီလူးသည် စားကြူးလိုသော
အာသာဖြင့် “အို- နိုင်ငံသနင်း ပြည်ရှင်မင်း၊ ငါ့ရဲ့ ခံတွင်း
သင် ဆင်းမိချေပြီ။ ရပ်တည်၍ နေပေတော့၊ မသွားနဲ့တော့”
ဟု လက်ကို ဖမ်းဆွဲထားလိုက်လေ၏။

ထိုအခါ ဗြဟ္မဒတ်မင်းက “အို-ဘီလူး၊ သင် နေ့တိုင်း စားလို့လျှင် ကျုပ်ကိုလှုတ်လိုက်ပါ။ နေ့စဉ် ထမင်းထုပ်နှင့် လူတယောက်ကို နေ့စဉ် စားရပါလိမ့်မည်” ယုံကြည်လောက်အောင် ပြောကြား၍ တိုင်းပြည်သို့ ပြန်လာလေ၏။ တိုင်းပြည်ရောက်သောအခါ အမတ်ကြီးများနှင့် တိုင်ပင်၍ အကျဉ်းသမား ထောင်သားတွေကို ထမင်းပဲနှင့်တကွ နေ့စဉ်တယောက်ကျ စေလွှတ်တော်မူ၏။ နေ့ရက် ကြာလေသော် ဘီလူးထံ ထမင်းပို့သမှုရှိသောကြောင့် အသပြာထောင်ထုပ်ကို ဆင်ပေါ်တင်၍ “မာဃဘီလူးထံ ထမင်းထုပ်ပို့သမှုရှိပါက ဤအသပြာထောင်ထုပ်ကို ဆုချတော်မူမည်” ဟု စည်လည်မောင်းကျော်၍ ဟစ်အော်စေ၏။

ထိုအခါ မိမာတာကို လုပ်ကျွေး၍ ငွေကြေးရှားပါးသော ဆင်းရဲသား သုတနဲ့သည် လူထုကြီးအော်သံကြားလေရာ “ငါ့အသက် သေသော်လည်း ဤ ငွေတထောင်ဖြင့် မိခင်ကြီး ၀၀လင်လင် စားရပေလိမ့်မည်” စသည်ဖြင့် ကြံစည်တော်မူပြီး ငွေတထောင်ကိုယူ၍ မိခင်အား လေးစားကော်ရော် ပူဇော်ကန်တော့ခဲ့ပြီးလျှင် ဘုရင့် အမိန့်တော် အတိုင်း ထမင်းထုပ်ထမ်း၍ တောလမ်းခရီးဖြင့် မာဃ ဘီလူးထံ သွားလေ၏။

အလောင်းတော် သုတနဲ့သည် မာဃဘီလူးနှင့် တွေ့သောအခါ စကားပြောကြရာတွင် မိခင်အိုကြီးကို ရိုသေမြတ်လေးလုပ်ကျွေးသော ကျေးဇူးဂုဏ်ကြောင့် မာန်ဟုန်ပြင်းလှသော ဘီလူးကို အနိုင်ရသဖြင့် ဘီလူးစားမခံရပဲ ချမ်းသာစွာ ပြန်

လာရသည့်အပြင် အလွန်လျှင် ကြမ်းတမ်းခက်ထန် အမျက်
 မာန် ကြီးလှသော ဘီလူးသည်ပင် နူးညံ့ ပျော့ပျောင်း စိတ်
 ကောင်းဝင်ကာ အလောင်းတော်၏ တရားဒေသနာအရသာကို
 ကောင်းစွာ ခံစားရလေသည်။ ဗြဟ္မဒတ်မင်းနှင့်တကွ တိုင်းသူ
 ပြည်သား တို့သည်လည်း ကိုယ်စိတ် နှစ်ဖြာ သက်ဆုံးတိုင်
 ချမ်းသာကြကုန်၏။

(ဆောင်) သုတနုခေါ်၊ တို့လောင်းတော်ကား၊ ကော်ရော်
 လေးစား၊ မိအားပြုစု၊ မြတ်ကောင်းမှုကြောင့်၊
 တုမဲ့ကြမ်းလှ၊ ယက္ခစွယ်ပြုံး၊ ဘီလူးကောင်အား၊
 ထူးခြားစွာလှ၊ အောင်ပဲ့ရသည်၊ နိစ္စမိဘပြုစုတည်း။

မိဘလုပ်ကျွေး သိကြားမင်းဖြစ်

သိကြားမင်းဖြစ်ကြောင်း ကျင့်ဝတ် ခုနစ်ပါးထဲမှာ မိဘ
 ကို လုပ်ကျွေးခြင်း ဆိုတာ တပါးပါးသည်။ မိဘ လုပ်ကျွေး
 လျှင်လည်း သိကြားမင်း ဖြစ်နိုင်သည်။ ယင်း မိဘကိုလုပ်ကျွေး
 ခြင်း စတဲ့ အလုပ်ကို ပြုလုပ်တဲ့ ပုဂ္ဂိုလ်ကို တာဝတိံသာနတ်
 တွေက သူတော်ကောင်းလို့လည်း ချီးမွမ်းသြဘာ ထောမနာ
 ပြုကြသည်။

၁။ အကျယ်စာ၊ ၅၊ ၃၊ ၃၀၅-၃၁၁-ကြည့်။

မာတာပေတ္တိဘရံ ဇန္တံ၊ ကုလေ ဇေဋ္ဌာပစာယိနံ။
 သက္ကံ သခိလသမ္ဘာသံ၊ ပေသုဏေယျပ္ပဟာယိနံ။
 မစ္ဆေရဝိနယေ ယုတ္တံ၊ သစ္စံ ကောဓာဘိဘုံ နရံ။
 တံ ဝေ ဒေဝါ တာဝတိံသာ၊ အာဟု သပ္ပုရိသော
 ဣတိံ ။

မာတာပေတ္တိဘရံ၊ အမိအဘကို ရိုသေမြတ်လေး လုပ်ကျွေး
 တတ်သော။ ကုလေ၊ အမျိုး၌။ ဇေဋ္ဌာပစာယိနံ၊ အသက်
 သိက္ခာ ဂုဏ်ဝါ ကြီးသူတို့ကို အရိုအသေ ပြုလေ့ ရှိသော။
 သက္ကသခိလသမ္ဘာသံ၊ သိမ်မွေ့ပြေပြစ် ချစ်စရာ ကောင်းသော
 စကားကို ပြော ဆို တတ်သော။ ပေသုဏေယျပ္ပဟာယိနံ၊
 မကောင်းဆိုးဝါး ကုန်းတိုက်စကားကို မပြောမကြား ပယ်
 ရှားလေ့ရှိသော။ မစ္ဆေရဝိနယေယုတ္တံ၊ မပေးလှလို့ ဝန်တို့
 မှုကို ပယ်ရှားခြင်း၌ ယှဉ်သော။ သစ္စံ၊ မှန်ကန်စကား ပြော
 ကြားတတ်သော။ ဝါ၊ မှန်ကန်သော စကား ရှိ သော။
 ကောဓာဘိဘုံ၊ အမျက်ကောဓကို လှမ်းမှီးတတ်သော။ ဝါ၊
 အမျက်မထက် စိတ်မတိုသော။ တံ ဇန္တံ၊ သတ္တဝါဟုဆို
 ထိုပုဂ္ဂိုလ်ကို။ တာဝတိံသာဒေဝါ၊ တာဝတိံသာ နတ်တို့
 သည်။ သပ္ပုရိသောဣတိံ၊ ကျင့်ဝတ်ကုလုံ ပြည့်စုံဘိဘောင်း
 သူတော်ကောင်း ဟူ၍။ အာဟု၊ နှစ်သက်အားရမ်း ချီးမွမ်း
 ပြောဆိုကြကုန်ပြီ။

၁။ သံ၊ ၁။ ၂၃၀။ သက္ကသံယုတ် ဝတပဒသုတ်။

မိခင်ကို မရွံ့မရှာလုပ်ကျွေးသော

ဒိသာပါမောက္ခဆရာကြီး

ငါတို့ ပြတ်စွာဘုရား အလောင်းတော်သည် ဂန္ဓာရတိုင်း တက္ကသိုလ်မြို့တော်၌ ဒိသာပါမောက္ခဆရာကြီး ဖြစ်စဉ်ကလည်း အသက် ၁၂၀ အရွယ်ရှိ မိခင်အိုကြီးကို မရွံ့မရှာ ကိုင်တွယ် ပုတ်တိုက် ရေပူရေအေးတို့ဖြင့် ဥတုအလျောက် ချိုးပေးခြင်း၊ အစားအစာကို ကောင်းစွာ ခံ့ပေးခြင်း၊ ကျင်ကြီး ကျင်ငယ် ရှုံ့ဖွယ်ကို ကိုင်တွယ်သုတ်သင်ပေးခြင်း၊ အဝတ်ညစ် အဝတ် ဟောင်းတို့ကို ကောင်းစွာ ဖွပ်လျော်ပေးခြင်း၊ ကိုယ်လက် အင်္ဂါ အညောင်းအညာပြေစေရန် ခြေနှင့်တမျိုး လက်နှင့်တဖုံ မျိုးစုံအောင် နှိပ်နင်းပေးခြင်း စသည်ဖြင့် နေ့စဉ် ထာဝရ စိတ်ရှည်လက်ရှည် ပြုစုတော်မူခဲ့လေသည်။

အလောင်းတော် ယင်းသို့ မရွံ့မရှာပြုစုသည်ကို တချို့ တပည့်တွေ ရှုံ့ရှာကြသည်။ သို့ဖြစ်၍ အလောင်းတော် ဒိသာ ပါမောက္ခဆရာကြီးသည် နောက်တွင် လူသူမမြင် တောတွင်းသို့ ဝင်၍ မိခင်ကို လုပ်ကျွေးမှ သွင့်တော်မည်ဟု ကြံစည်ပြီးလျှင်

ဆိတ်ငြိမ်သော တောဟောမာဝယ် ရေရလွယ်သော အရပ်၌
သစ်ရွက်မိုးတဲအိမ် ပြုလုပ်၍ ထောပတ်၊ ဆန်၊ ဆီ စသည်ကိုလည်း
ဆောင်ယူစေပြီး မိခင်အိုကြီးကို ထမ်း၍ တောသို့သွားကာ
ကေခင်းစွာ လုပ်ကျွေးနေလေ၏။

(ဆောင်) အလောင်းအလျာ၊ သူတော်စွာကား၊ မာတာမိခင်း၊
လွန်လျှင်ယယု၊ လုပ်ကျွေးပြု၏၊ ယခုကပင်၊
ထိုလမ်းစဉ်ကို၊ သင်လျှင်မကွာ၊ နည်းယူကာဖြင့်၊
မာတာပိတ၊ မိနှင့်ဘကို၊ တင်ကုမြတ်လေး၊ လုပ်ကျွေး
စေရန်၊ နည်းပြညွှန်သည်၊ ကော်လိုက်နာ၊ ပြုစု
ပါလော့။

၁။ ဇာ၊ ဋ္ဌ၊ ၁။ ၃၀၃-၃၀၄=ကြည့်။

မိခင်ကို လုပ်ကျွေးသော
အလောင်းတော်ဆင်မင်း

ရှေးလူနှင့်ခဲလေရာ တချိန်က ငါတို့မြတ်စွာဘုရား အလောင်း
အလျာသည် သမ္ဘာတော်ညှိုးသဖြင့် ဆင်မျိုး၌ ဖြစ်တော်မူရ
ဘူးသည်။ ရံရွှေတော် ဆင်ပေါင်း ရှစ်သောင်းတို့၏ ဘုရင်
တဆူလည်း ဖြစ်တော်မူသည်။ ထိုစဉ်က ဟိမဝန္တာတော၌
နေ၍ မျက်စိနှစ်ကွင်း အလင်းမရရှာသော မွေးမိခင်ကြီးကို
ရိုသေစွာ လုပ်ကျွေးတော်မူ၏။

တရံတခါသော် အလောင်းတော် ဆင်မင်းသည် ဆင်အုပ်
ကြီးထဲမှ ဖဲခွာကာ မာတာမိခင် မျက်မမြင်ကို ယူငင် ခေါ်
ဆောင်တော်မူပြီးလျှင် စက္ကောရဏ တောင်ခြေသို့ သွား၍
အေးကြည်သာယာ ပဒုမ္မာကြာအိုင်ကို အမှီပြု၍ ထိုကြာအိုင်
အတွင်းမှ ကြာစွယ်တို့ကို ယူပြီးလျှင် မွေးမိခင် ဆင်အိုမကြီးကို
ဂူအတွင်းမှ ထား၍ လေးစားရိုသေစွာ ပြုစုလုပ်ကျွေးတော်
မူသည်။

ထိုအခါ ဗာရာဏသီပြည်မှ မုဆိုးသားတယောက်သည် ခုနစ်
ရက်ပတ်လုံး မျက်စိလည်လမ်းမှား၍ တောဖျားမြိုင်အောက်သို့

တယောက်တည်း ရောက်လာလေရာ အလောင်းတော် ရှေ့သို့ ပူဗျာပါလောင်ဆွေး ငိုကြွေးမြည်တမ်းကာ ရောက်လာလေ၏။ အလောင်းတော် ဆင်မင်းသည် ငိုယိုသံ ကြားရရာ သနားကြင်နာလှသောကြောင့် အကျိုး အကြောင်းကို မေးမြန်းပြီး လျှင် ကျောပေါ်မှာတင်ဆောင်ကာ လူ့ဘောင်ခရီးမြို့အနီးသို့ ရောက်အောင် ပို့တော်မူလိုက်လေသည်။

ကျေးဇူးတန်းသောမုဆိုးသည် ဌာနီရောက်လျှင် ဘုရင့်ထံ မှောက် ဝင်ရောက်စား၍ ဆင်ဖြူတော်ရတနာ တွေခွဲကြောင်း သံတော်ဦးတင်လေလျှင် မင်းမြတ်သည် မင်္ဂလာ ဆင်ဖြူတော် သေခိုက်ကြုံသည်နှင့် အခန့်သင့်လှ၍ အားရ ဝမ်းမြောက်တော် မူကာ ဆင်ဖမ်းဆရာကိုခေါ်ပြီးသော် မုဆိုးနှင့်အတူထည့်လိုက်၍ အလောင်းတော်ဆင်မင်းကို ဖမ်းယူလေ၏။ အလောင်းတော် ဆင်မင်းသည် ဗာရာဏသီပြည်တွင်းသို့ ရောက်သော အခါ အစားအစာကောင်းများကို ကျွေးသော်လည်း မိခင်ဆင်မကြီး နှင့် ခွဲခွာရသည့်အရေး တွေးမိတိုင်း စိတ် မချမ်းသာ သဖြင့် အစာမစားပဲ နေလေလျှင် ကြောင်းအင်ခြင်းရာကို မေးမြန်း ကြကုန်၏။

ထိုအခါ အလောင်းတော်ဆင်မင်းသည် လူတို့ ဘာသာဖြင့် “အကျွန်ုပ် အစာမစားပဲ နေခြင်း၏ အကြောင်းမှာ စိတ်လက် မထောင်းသောကြောင့် ဖြစ်ပါသည်။ အကျွန်ုပ်သည် မွေးမိခင် မြက်မမြင် ဒုက္ခိတ ဆင်မကြီးကို လုပ်ကျွေးနေပါသည်။ ယခုမူ အကျွန်ုပ်မရှိသည့်အတွက် မိခင် ဒုက္ခိတကြီးမှာ ပျက်စီးသေဆုံး

ရတော့မှာဖြစ်ပါသည်။ မိခင်ကြီးအစာမစားရသည်မှာ ယနေ့
 အထိဆိုလျှင် ခုနစ်ရက်ရှိပါပြီ။ မိခင်ကြီး သေဆုံးလျှင် ကျွန်ုပ်
 လည်း နေချင်စိတ်မရှိပါ။ ကျွန်ုပ်တဦးတည်းသာ ဝမ်းမြောက်
 စွာ မနေလိုပါ။ ယင်းသို့ မိခင်ကြီးကို တမ်းတ၍ လွမ်းရသော
 ကြောင့် အစာမစားပဲ အငတ်ခံ၍နေပါသည်” ဟု ပြောလေ၏။

ဘုရင်မင်းမြတ်သည် ဆင်မင်း၏ရှင်းလင်းစွာပြောပြသည်ကို
 ကြားရလျှင် “အို....အမတ်ကြီးတို့၊ ဤဆင်ဖြူတော် ရတနာ
 စား လူ့ဘာသာစကားဖြင့် ထူးခြားစွာ ပြောကြားခြင်းသည်
 လွန်မင်းစွာ အံ့ဩဖွယ်ရှိသည်ပြင် ကျေးဇူးရှင်မိခင်အိုကို ချီးချီး
 ပြုံးပြုံး စိတ်နှလုံး ဖွေးဖြူစွာဖြင့် မွေးမြူတော်မူခြင်းကား
 လူသားများထက်ပင် လိမ္မာရေးခြား ရှိသည်။ ကျေးဇူး
 တရားကို သိတတ်သည်။ အလွန်အံ့ဩ၍မကုန်အောင် အပုံကြီး
 ချီးမွမ်းဖွယ်ပါ တကား။ အမိကျေးဇူးကို အထူးသိတတ်၍
 အမိမြတ်ကို ရိုသေစွာလုပ်ကျွေးသော ဤ ဆင်ဖြူတော်ကို
 ငါ့ကိုယ်တော်မြတ် စီးခြင်းငှာ မထိုက်ပါချေ။ အမြန်လွတ်ရ
 မည်” ဟု မိန့်ကြားတော်မူကာ ဆင်ဖြူတော် ရတနာကို
 ကောင်းစွာ လွှတ်စေတော်မူ၏။

အလောင်းတော် ကလည်း မိဘ၏ ဂုဏ် ကျေးဇူး သည်
 ချီးကျူး၍ မကုန်နိုင်ခြင်းအကြောင်းစသော တရားတော်ကို
 အတိုချုံး၍ နိဂုံးချုပ်ဟောတော်မူကာ လျင်မြန်စွာ မိမိနေရာသို့
 ပြန်၍ အစားအစာဆာ၍ သားမလာသည်ကို အခါခါ မျှော်

စောင့်နေသော မိခင်ကြီးအထံသို့ အမြန်သွားပြီးလျှင် မရှင်ပျ
သောမျက်နှာဖြင့် မသက်မသာ ငိုကြွေးနေရှာသော မိခင်ကြီး
အား ဆာလောင်မှတ်သိပ်ခြင်းမှ ပျောက်ကင်းစေရန် အစာ
ရေစာကို လျင်မြန်စွာယူ၍ ကျွေးမွေးတော်မူလေ၏။

ဗာရာဏသီပြည်ကြီးရှင် မင်းမြတ်သည်လည်း အလောင်း
တော်ဆင်မင်းအား အလွန်အမင်း ကြည်ညိုလှသဖြင့် အလောင်း
အလျာ နေရာအနီး တောကြီးအတွင်းသို့ ပြောင်းရွှေ့ မြို့တည်
ကာ အလောင်းအလျာ ဆင်ဖြူတော်အားလည်းကောင်း၊
အလောင်းတော်၏မွေးသမိခင် မျက်မမြင်ဆင်မကြီးအားလည်း
ကောင်း နေ့စဉ်ထာဝရ ဇော်ပူလုပ်ကျွေး၍ နေလေတော့၏။

အလောင်းတော်၏ မိခင်ကြီးဖြစ်သော ဆင်မကြီးသည်
သင်္ခါရ ဝဋ်အတွင်းမှ မလွတ်ကင်းသော သတ္တဝါ ဖြစ်သည့်
အားလျော်စွာ အသက်အရွယ် ကြီးရင့်၍ ဗျာဓိတရား နှိပ်စက်
ညှဉ်းပန်းမှုကြောင့် စုတိအမွေရုပ်ချုပ်သောအခါ အလောင်း
တော်သည် မိခင်၏ ရုပ်အလောင်းကို ခောင်းစွာသင်္ဂြိုဟ်ပူဇော်
တော်မူပြီးလျှင် ရသေ့အရှင်မြတ်တို့ရှိရာ ကာရုဏ္ဍကသင်္ခမ်း
ကျောင်းသို့သွား၍ မိခင်အား ပြုသော ဇော်အတိုင်း ရသေ့
မြတ်တို့အား ဆည်းကပ်ပူဇော်ကာ နေလေ၏။

ဘုရင် မင်းမြတ် သည်လည်း အလောင်းတော် ဆင်မင်း
ကွယ်လွန်သောအခါ ဆင်မင်းအစား ကျောက်သားကျောက်ရုပ်
ဆင်မကောင်ကြီးတမျှ ထုလုပ်၍ ကိုးကွယ် ပူဇော်သည့် အပြင်
ဇမ္ဗူဒီပေါ လက်ယာတောင်ကျွန်းတွင် မော်ကွန်း စိုက်ထူတော်

မူကာ တနှစ်လျှင်တကြိမ်ကျ 'ဟတ္ထိမဟ' ခေါ် ဆင်ပူဇော်
ပွဲကြီးကို ဝှံ့ချီး ပြုလုပ်တော်မူလေသည်။

ထူး လည်း တကြောင်း၊ ဗောဓိ လောင်းသည်။
ဆင်ကောင်း ဖြူစွာ၊ ကေလာဂိရိ၊ နှိုင်းဖွယ် ရှိ၏။
အမိကိုရှု၊ ကျေးမွေးပြု၏။ မာတုပေါသက၊ တွင်ကာ
လ၌၊ ရာဇ ဆောင်ရာ၊ ပြည်သို့ပါလည်း၊ ကြင်နာ
သောအား၊ လွတ်လိုက် ငြားမှု၊ ငွေသား အဆင်း၊
ကျောက် သလင်းကို၊ ဆင်မင်း ထုလုပ်၊ ကျောက်စီ
မြှုပ်သား၊ ဆင်ရုပ် ပူဇော်၊ သဘင် ကျော်သည်။
အံ့ဩစရာ....။

ဤ ဇာတ် ဝတ္ထု၌ အလောင်းတော် ဆင်မင်းသည် မိခင်အို
ကို လုပ်ကျွေးသဖြင့် ပစ္စက္ခဘဝမှပင် ဘုရင်နှင့်ဘကု လူအများ
တို့၏ ပူဇော်ခြင်းကို ခံယူရသည်။ တမလွန် ဘဝမှလည်း
လွန်စွာမြင့်မြတ်သော လူ့ရွာ၊ နတ်ရွာဂတိသို့ လှည့်လည်ရောက်
ရှိသည်။ သို့ဖြစ်ရာ သင်လည်း မိခင်ဖခင်၊ မိအို၊ ဖအို မြတ်လေး
ပိုမို လုပ်ကျွေး ပြုစုရာ၏။

(ဆောင်) မိဘနှစ်ပါး လုပ်ကျွေးငြား၊ အများပူဇော်သည်။
ရောက်လေရာရာ များတကာ၊ လွန်စွာချစ်ခင်သည်။
တမလွန်ကျ နောက်ဘဝ၊ စံရ ထက်နုတ်ပြည်။

၁။ မဟာသီလဝပျို့။

ဖခင်ကို အသက်ပေး၍ လုပ်ကျွေးသော

အလီနသတ္တုမင်းသား

ရှေးလူနို့ခဲပြီးသော အတိတ်ကာလက ကပိလတိုင်း ဥတ္တရ
ပဉ္စာလမြို့၌ ပဉ္စာလမင်း၏ သားတော် ဇယဒိသ မင်းသားသည်
ခမည်းတော် ၏ အရိုက် အရာကို ယူ၍ မင်းပြုတော်မူ၏။
ထို ဇယဒိသ မင်းသားအား အလီနသတ္တု အမည်ရှိသော
သားတော်ဘပီး လွန်းကားတော် မူသဖြင့် အိမ်ရှေ့မင်းအရာ
အပ်နှင်း၍ နိုင်ငံတော် အတွင်း စီးနင်း အုပ်ချုပ်စေတော်
မူသည်။

တနေ့သ၌ ဇယဒိသ မင်းသည် သမင်လိုက် သွားလေရာ
အဖော်များနှင့် ကွဲကွာ၍ ဘီလူးနှင့်တွေ့သဖြင့် မိမိမှာပါရှိသော
ချေသားကို ဘီလူးအား ကျွေးပြီးလျှင် “ယနေ့ တရားနာရန်
အချိန်အချက် မပျက်စေလိုသောကြောင့် ခွင့်ပြုပါ။ နက်ဖြန်ခါ
ကိုယ်တိုင်ပင် လာပါမည်” ဟု ယုံကြည်ရန် အဓိဋ္ဌာန်သစ္စာပြု၍
ဘီလူးထံမှ ပြန်ခဲ့လေသည်။

နောက်တနေ့တွင် ဇယဒိသ မင်းသည် ဘီလူးစား ခံရန်
သွားမည်ဟု ပြင်ဆင်သောအခါ သားတော် အလီနသတ္တု

မင်းသားမြင်၍ “အို-ဖခင်၊ ဖခင်၏ကိုယ်စား သားတော်ပင် သွား၍ ဘီလူးအစားခံပါမည်။ ဖခင်အတွက် အသက်ကိုစွန့်လွှတ် ပါမည်” ဟု အတန်တန် တောင်းပန်သဖြင့် ခမည်းတော်သည် သားတော်၏ စွမ်းရည် သတ္တိကို သိ လို သ ဖြင့် အလီနုသတ္တု မင်းသားအား ခွင့်ပြုလိုက်လေသည်။

အလီနုသတ္တုမင်းသား ဘီလူးစားခံရန်သွားမည့်အကြောင်း ကို မယ်တော်ကြီးနှင့် နှမတော်၊ ကြင်ယာတော်တို့ပါ သိကြ သောအခါ ပူဆာလောင်ပြင်း၊ ခင်တိုင်းမသာ၊ မျက်နှာငယ် ညှိုး၊ မျက်ရည်မိုး ရွာကြပြီးလျှင် ဝိုယိုကြ၍ သွားဖြစ်အောင် ကားမြစ် တောင်းပန်ကြကုန်၏။

အလီနုသတ္တု မင်းသားသည်ကား မယ်တော်၊ နှမတော်၊ ကြင်ဖော်သက်သား မိဖုရားနှင့်တကွ ဆွေတော်၊ မျိုးစတော်တို့ ကိုလည်း မဝံ့ညာ မထောက်ထားအားပဲ ခမည်းတော်၏ ကိုယ်စား တွက်သွားခဲ့လေသည်။

အလီနုသတ္တု မင်းသား ဘီလူးထံမှောက် ရောက်သောအခါ လူသား စားရတော့မည်ဟု စောင့်မျှော်နေသော ဘီလူးသည် ဇယဒိသမင်း မဟုတ်ကြောင်းကို သိ၍ “အမောင်လုလင်၊ အသင်၏ ဖြောင့်မတ်သော ကိုယ်ပေါက် ကိုယ်ရောက်နှင့် ရှေ့အဆင်းပမာ ဝါဝင်းထိန်ပြေ ကျက်သရေရှိသော မျက်နှာ သည် လွန်စွာ တင့်တယ်ပေ၏။ ဤတောအရပ်၌ လူသားစား

ကြူး ငါ့နယ် ဘီလူးရှိကြောင်းကို သင် ကောင်းကောင်း မသိ
လေသလော။ အကယ်၍ သိသော်လည်း အသက်ဘေးမှ
ချမ်းသာပေးလိမ့်မည်ဟု အဆင်နှင့် လာလေသလော” ဟု
မေးလေလျှင် အလိနသတ္တုမင်းသားသည် မျက်စား ခပ်တည်
တည်၊ နှုတ်စိ ချိုမြစွာဖြင့် “သွေးစိမ်းရှင်ရှင်ကို သောက်စုပ်
အလွန် ကြမ်းကြုတ်သည့် ထောအုပ်ပျော်ကြူး ဟယ်ဘီလူး၊
သင့်ကို လူသားစားကြူး ဘီလူးဟူ၍ တင်ကျူးသိနှင့်ပါ၏။

သို့ရာတွင် ငါ၏ခမည်းတော် ဇယဒိသမင်းရာဇာ၏ အသက်
ဘေးမှ ချမ်းသာရာရရေးကို မျှော်တွေးရှေးရှုကာ သင့်အထံသို့
လာခဲ့ခြင်း ဖြစ်သည်။ ယခုပင် ငါ၏အသားကို ခမည်းတော်
ကိုယ်စား ကြပ်ကြပ်ဝါးစားပါလော့” ဟု ဆိုကာ ရဲရင့်စွာ
ရှေ့သို့တိုးသွားလေ၏။ ထိုအခါ ဘီလူးသည် နူးညံ့သောစိတ်ဖြင့်
တုန်လှုပ်လျက် “အို—အဖော်လုလင်၊ မိဘအတွက် အသက်
ပေး၍ ကိုယ်ရေးကိုယ်တာ မဝံ့ညာပဲ သေရဲသောသူ၏ အသား
ကို ငါစားချေက ငါ့ဦးခေါင်းသည် ခုနစ်စိတ် ခုနစ်မြွှာ ကဲ့၍
သေပဲ့ဝင်ရမည် အမှန်ဖြစ်၏” ဟု ပြောဆို၍ မင်းသားကို
လွှတ်လိုက်လေ၏။ အလိနသတ္တုမင်းသားကလေးသည် ဘီလူး၏
ဘေးမှ လွတ်မြောက်၍ ရှေ့မြို့တော်သို့ ကောင်းမွန်စွာပြန်လည်
ရောက်ရှိလာလေသည်။

မိဘကို အသက်အပ်၍ လေးလေးမြတ်မြတ် အကြေးဆပ်
သော ဂုဏ်အထူးသည် လွန်စွာပြင်းပြသော ဘီလူး၏မာန်စွယ်
ကို ပယ်ရှင်းနိုင်လေသည်။

(ဆောင်) မိဘအကျိုး အမျိုးမျိုး၊ သယ်ပိုးဆောင်နိုင်စေ။
 မိဘတုန်တာ အရာရာ၊ ကောင်းစွာပြုပါလေ။
 မိဘနှစ်ပါး သကားပျားလို၊ ကောင်းဆိုးပါလေ။

၁။ မိဘနှစ်ပါးနှင့် စကားစမြည်ပြောဆိုလျှင် ပျားသကာလို နားငါး
 ချိုအောင် ပြောဆိုပါဟူလို။

မိဘလုပ်ကျွေး အသက်ဘေးမှ ချမ်းသာသော

ရာမလုလင်

ဗာရာဏသီပြည်၌ အမိအဘနှစ်ပါးကို ရှိသေလေးမြတ်
လုပ်ကျွေးနေသော ပုဏ္ဏားမျိုး ရာမလုလင်သည် ကလိင်္ဂတိုင်း
ကုမ္ဘဝတီပြည်သို့ ကုန်ရောင်းကုန်ဝယ် သွားလေရာ ထိုအခါတွင်
ဒဏ္ဍကိမင်းနှင့်တကွ တိုင်းသားပြည်သို့ လူအပေါင်းတို့သည်
ကံသဝဇ္ဇရသေ့အား ပြစ်မှားသဖြင့် နတ်များ စိတ်ဆိုးပြီး
ပင်ကိုပြုကတော့ ရေမိုး၊ ပန်းမိုး၊ ငွေမိုး၊ ငွေမိုး၊ ပုတီးလက်
ကောက် လက်စုပ်ဒွါရယာ တန်ဆာမိုး၊ လက်နက်မိုး၊ ကျောက်
မိုး၊ သဲမိုးတို့ အစဉ်အတိုင်း အတောင်ရှစ်ဆယ် မြင့်အောင်
ရွာချစေသဖြင့်သေကြေပျက်စီး၍ ကုမ္ဘဝတီပြည်ကြီး ပြုတ်ပြုတ်
ပြုန်းသွားသော်လည်း မိဘကိုရှိသေမြတ်လေး လုပ်ကျွေးသော
ရာမလုလင်ကိုမကား ရန်ကင်းကာသောနေရင်းဌာနဗာရာဏသီ
ပြည်သို့ နတ်တို့ ပို့ဆောင်ပေးကြကုန်၏။ ထိုအခါ နတ်တို့၏
အန္တရာယ်မှ လွတ်ကင်းသော သူတို့ကား—

၁။ ကိသဝတ္ထရသေ့၊

၂။ ကိသဝတ္ထရသေ့ကို ကြည်ညိုသော စစ်သူကြီး၊

၃။ မိဘကိုလုပ်ကျွေးသော ရာမလုလင်—

အားဖြင့် သုံးယောက်တို့ ဖြစ်ကုန်၏။

မိဘကိုလုပ်ကျွေးသော သူကို လူ့ဇရာ နတ်ပါ သတ္တဝါ
ဟူသမျှ အလေးအမြတ် ပြုကြကုန်၏။

(ဆောင်) မိဘတို့မှာ၊ ကျင့်ကောင်းရာကို၊ ကောင်းစွာမမ္မား၊
ကျင့်သောအားဖြင့်၊ ပုဏ္ဏားရာမ၊ ကုမ္မဝတီ၊
ဒဏ္ဍကိ၏၊ ပုရိပြည်လုံး၊ လက်နက်ဖုံးလည်း၊ မဆုံး
မပျက်၊ ခြားကွက်ခဲ့၏၊ တသက်ထိုမှ၊ အလိနသတ္တ၊
ငယ်နှုရယ်ဦး၊ မင်းယဉ်ကြူးလည်း၊ ဘီလူးမစား ။

၁။ မဃဒေဝလင်္ကာသစ်၊ ၁၇၄-ပိုဒ်။

မိဘနှစ်ပါးအား လုပ်ကျွေးသော
အလောင်းတော် သမင်မင်းအကြောင်း

သက္ကဝါအားလုံး အသက်ဘေးမှ ချမ်းသာခြင်း

လွန်လေပြီးသော အတိတ် အခါက ကောသလတိုင်း
သာကောဘမြို့ဝယ် ကောသလ မင်းသည် သားသမင်တို့ကို
ပစ်ခတ်သတ်ဖြတ်ခြင်း၌ ဝါသနာထုံသည်ဖြစ်ရာ၊ တတိုင်းပြည်
လုံး လူတွေကို စုရုံးစေလျက် တောသို့ မကြာခဏ ထွက်လေရာ
လူအားလုံး လယ်လုပ် ကုန်သည် ကြေးဆွယ် မြည်ချ အိမ်မ
ကိစ္စ ပျက်လှသဖြင့် ထမင်းကိုမျှ နပ်မှန်မစားရသည့် အဖြစ်သို့
ဆိုက်ရောက်ကြလေသည်။

ထိုအခါ တိုင်းသားပြည်သူတို့သည် “ဘုရင့်အတွက် အဥ္စန
ဥယျာဉ်၌ စည်းရုံးလုံခြုံအောင် ကာရံ၍ သမင်များကို စုပေး
ရလျှင် အလုပ်ခွင် မပျက်ရပဲ နေ့ရက်ရှိသလောက် ဒုက္ခရောက်
ဖွယ် မရှိချေ” ဟု စည်းဝေး တိုင်ပင်ကြပြီးလျှင် တယူဇနာ
ပတ်လည်ရှိသော တောကြီးထဲမှ များစွာသော သမင်တို့ကို
ချောက်လှန်မောင်းထုတ်ကြကုန်၏။ ထိုအခါ ငါတို့အလောင်း
တော်မြတ် ဗောဓိသတ်ကား နန္ဒိယသမင်မင်းဖြစ်လေရာ၊ တခု

သော ချုံအတွင်း၌ အမိအဘတို့နှင့် အတူတကွ နေတော်မူ၏။
 အလောင်းတော် နန္ဒိယသမင်မင်းသည် သမင်လိုက်သော လူ
 အများကို မြင်ရသောအခါ “ငါသည် ယနေ့ မိဘတို့အတွက်
 ငါ့အသက်ကို စွန့်၍ မိဘတို့အား ဇီဝိတဒါန အလှူကြီး ပေး
 မည်” ဟု ကြံစည်၍ “အို-ကျေးဇူးတော်ရှင် မိခင် ဖခင်တို့၊
 ယနေ့ အကျွန်ုပ်သည် မိဘနှစ်ပါးတို့အား ဇီဝိတဒါန ပြုပါ
 မည်။ အကျွန်ုပ်တို့နေရာ ချုံကို တစုံတရာဖြင့် ပုတ်ခတ်ကြ
 လျှင် အကျွန်ုပ်တကောင်တည်းသာ ထွက်ပြေးပါမည်။ ဤသို့
 ထွက်ပြေးသောအခါ ဤချုံအတွင်းမှာ သမင်တကောင်သာ
 ရှိသည်ဟု ဝင်ကြည့်ခြင်း မပြုပဲ ရှောင်လွှဲသွားကြပါလိမ့်မည်။
 မိဘနှစ်ပါးတို့ သတိထား၍ နေရစ်တော်မူကြပါ” ဟု မှာထား
 ပြောဆို၍ ရှိသေစွာ ကန်ဆော့ တောင်းပန်လေ၏။

လူအပေါင်းတို့ ချုံကို ရိုက်ပုတ် ချောက်လှန့်ကြလေသော်
 နန္ဒိယ သမင်မင်း တကောင်တည်းသာ ထွက်ပြေးသည်ကို မြင်
 ကြ၍ သမင်ကုန်ပြီ ဟုသော အမှတ် သညာဖြင့် သွားကြလေ
 သော် ဥယျာဉ်တော် အတွင်း၌ သမင် အများ စုရုံးလှောင်
 ထားပြီးမှ မင်းအား သံတော်ဦး တပ်ကြလေ၏။

သောသလမင်းသည် တရံတခါ လူလွတ်၍ သမင်များကို
 ဓာတ်စေ၏။ တရံတခါ ကိုယ်တိုင် လာ၍ပင် သတ်လေ၏။
 အလောင်းတော် နန္ဒိယ သမင်မင်း အလှည့်သို့ ရောက်သော
 အခါ ဘုရင်ကိုယ်တိုင်လာ၍ လေးဖြင့်ပစ်လေလျှင် တင်ထား
 သော လေးမကျပဲ နေသဖြင့် အကြိမ်ကြိမ် အဖန်ဖန် ထပ်မံ၍
 ပစ်၏။ ယင်းသို့ ပစ်ပါသော်လည်း လေးမကျပဲ နေ၏။

ထိုအခါ ကောသလမင်းသည် “ဤစိတ်မရှိသော သစ်သား စဉ်လျက် ထိုသမင်၏ဂုဏ်ကို သိသေး၏။ စိတ်ရှိသော ငါကား လှူပြန်လျက် မသိခဲ့ချေ။ အပြစ်ရှိသမျှကို ခွင့်လွှတ် သည်းခံ တော်မူပါ။ အသင့်ကိုလည်း ဘေးမဲ့ ပေးပါ၏” ဆိုကာ တောင်းပန်ရှာလေ၏။

ထိုအခါ အလောင်းတော် သမင်မင်းက “အို-မင်းမြတ်၊ အကျွန်ုပ်အား ဘေးမဲ့ထားသော် ကြွင်းသော သမင်များကို အဘယ်သို့ ပြုပါမည်နည်း” ဟု မေးလေ၏။ ထို့နောက် အလောင်းတော် သမင်မင်းက ကောင်းကင်ပြင်၊ ရေတွင် ပျော် ပါး ကျက်စားသော သတ္တဝါ များကိုလည်း ဘေးမဲ့ပေးရန် အလှူခံ၍ မင်းတရားအား ငါးပါး သိလ၍ တည်စေလျက် မင်းကျင့်တရား ဆယ်ပါးကို ဟောကြား၍ တောသို့ပြန်ခဲ့ပြီး လျှင် ကျေးဇူးရှင် မိဘနှစ်ပါးတို့အား လုပ်ကျွေးမြဲ လုပ်ကျွေး တော်မူလေသည်။ မိဘလုပ်ကျွေးသော နန္ဒိယ သမင် မင်း၏ ဆောင်ရွက်ချက်ကြောင့် မရေမတွက်နိုင်အောင် များပြားသည့် သတ္တဝါတို့ အသက်ဘေးမှ ချမ်းသာရာ ရကြသည်။

(ဆောင်) မိဘနှစ်ဆင် ကျေးဇူးရှင်၊ အစဉ်လုပ်ကျွေးပါ။
မိဘနှစ်ပါး၊ လေးစားကြည်ဖြူ။ ထိုသူသည်ကား၊
ရှင်လူအများ၊ ချစ်ကြည်ပွား၍၊ ကျော်ကြားလူခွင်း၊
သေပြန်လျှင်လည်း၊ ထက်ခွင့်နတ်ထံ၊ စံရမှန်သည်၊
ကေနံမုချ မှတ်ပွယ်တည်း။

မိခင်ကို အသက်နှင့် လဲလှယ် ကာကွယ်ကြသော မျောက်များ

မဟာနန္ဒိယမျောက်မင်းဇာတ်တွင် မိခင်မျက်မမြင် ဒုက္ခိတ မျောက်အိုမကြီးကို မုဆိုးလာ၍ လေးနှင့် ပစ်သတ်မည်ပြုစဉ် အစ်ကိုဖြစ်သူ မဟာနန္ဒိယမျောက်မင်းက မိခင်ကို မြားမမှန် မထိရန် ရွှေကနေ၍ အသေခံတော်မူသည်။ ထိုနောက် မျောက် ဟကောင်ကိုရ၍ အားမရ သေးသော မုဆိုးသည် မိခင် မျက်မမြင် ဒုက္ခိတ မျောက်အိုမကြီးကို ပစ်သတ်မည် ပြုပြန်လေရာ၊ ညီဖြစ်သော စူဠနန္ဒိယက နောင်တော်ကြီး ကဲ့သို့ပင် မိခင်၏ အသက်ကို ကာကွယ်ရန် မိခင်၏ရွှေတည်ဘည်၌ နေ၍ ရဲရဲဝံ့ဝံ့ အသေခံတော် မူပြန်လေသည်။ မိဘ ကျေးဇူးကို တကယ်ကို သိဘတ်သည့် မျောက်တို့ပါ တကား။ အို-မိဘ မြတ် ကျေးဇူး စာတော်ဖတ်၊ အသင်သည်လည်း မိဘကျေးဇူး ကို သိသူစင်စစ် ဖြစ်ပါလော့။

(ဆောင်) တိရစ္ဆာန်စဉ်၊ ဖြစ်လျက်ပင်လည်း၊ မိခင် ဖခင်၊
နှစ်အင်ကျေးဇူး၊ အထူးသိတတ်၊ ကြီးမြတ်တုံဘိ၊
လူ့ဇာတိ၌၊ ကြုံလာဖြစ်လာ၊ သင့် မှာ မူ ကား၊
လွန်စွာသာ၍ သိဖို့တည်း။

မိဘလုပ်ကျွေးသဖြင့် ရှေ့သမင် အသက်ချမ်းသာရ

ရှေးအတိတ်အခါက ငါတို့ဘုရားရှင် အလောင်းတော် မြတ်သည် သမ္ဘာတော်နှုခိုက်ဖြစ်၍ သမင်မျိုး၌ ဖြစ်တော်မူခဲ့ သည်။ ဝါဝါဝင်းဝင်း ရှေ့အဆင်းရှိသဖြင့် 'ရှေ့သမင်မင်း' ဟု ခေါ်တွင်သည်။ မူလအမည်ကား 'ရောဟဏ' ဖြစ်၏။ ညီတော် ကား 'စိတ္တ' ဖြစ်၏။ နှမတော်ကား 'သုတနာ' ဟု အမည် သညာတွင်၏။ ထိုသမင်မောင်နှမသုံးဦးသားတို့သည် ဟိမဝန္တာ တောင်သေလဝယ် တောင်နှစ်လုံးကို လှန်၍ သုံးလုံးမြောက် ဖြစ်သော တောင်ကြား၌ 'ရောဟဏ' မည်သော ရေအိုင်ကို အမှီပြုကြ၍ မျက်စိနှစ်ကွင်း အလင်းမရကြရှာသော မိခင်၊ ဖခင် ကျေးဇူးရှင်ကြီးများကို ဝပ်တွားမြတ်လေး လုပ်ကျွေး ပြုစုကာ နေကြသည်။

တနေ့တွင် အလောင်းတော် ရောဟဏ ရှေ့သမင်ကို ကျော့ကွင်းမိလေရာ ညီတော်စိတ္တနှင့် နှမတော် သုတနာတို့သည် ငဲ့ညှာသနား ဖဲ့ခွာ၍ မသွားရက်ကြသဖြင့် အစ်ကိုကြီး အနီး မှာပင် မခွာပဲ ရဲဝံ့စွာ အသေခံ၍ နေကြလေသည်။

ထိုအခါ ရောဟဏ ရှေ့သမင်မင်းက “ညီတော် စိတ္တနှင့် နှမတော် သုတနာ၊ ယခုအခါတွင် ဇာရုဏာကင်းမဲ့သော မုဆိုး လက်တွင်းသို့ အစ်ကိုကြီး၏ အသက်ဇီဝိန်ကို အပ်နှင်းရချေ တော့မည်။ အစ်ကိုကြီး သေဆုံး ကွယ်လွန်သွားသော်လည်း မျက်မမြင်မိဘ ဒုက္ခိတတ္တိကို ပစ်မှထားပဲ ချစ်သနားသော စိတ် မြတ်ဖြင့် မပြတ်လုပ်ကျွေးကြပါ။ ယခုလို အစ်ကိုအနားမှာသာ မခွာမခွဲ အတူတူ၍ နေကြပါလျှင် မိခင် ဖခင်ကြီး နှစ်ဦးတို့မှာ မှန်စွာပင် သေပဲ့စင်ရှာကြပါလိမ့်မည်။ သို့အတွက် ယခု မြန်စွာ သွား၍ အစားအစာ ကျွေးမွေးကြပါ” ဟု ပြောကြား လေ၏။

ဤသို့ ပြောကြားသော်လည်း ညီတော်နှင့် နှမတော်တို့သည် ကား အစ်ကိုကြီးအနီးအနားမှဖွဲ့ခွာမသွားကြပဲ ဘေးနှစ်ဘက်မှ တွဲကာသာ နေကြကုန်၏။ ယင်းသို့ ပြောဆို၍ မကြာမီ မုဆိုး ကြီး ရောက်လာ၍ ညီတော် စိတ္တသည် မုဆိုးကြီး အနီးထံပါး သွားပြီးလျှင် “အို-အရှင်၊ ကျွန်ုပ်တို့ မောင်နှမသုံးဦးသား တို့ကား မျက်မမြင် မိဘအိုများကို လုပ်ကျွေးနေကြသူများ ဖြစ်ကြပါသည်။ အသင်မုဆိုးကြီးသည် ဤသုံးဦးကို သတ်လိုက် ပါလျှင် မိဘနှစ်ပါးကို သတ်ဖြတ်သည် မည်ပါ၏။ သတ်ဖြတ် ရာ ရောက်ပါ၏။ မိဘများပါ အဆစ်ပါ၍ နစ်နာကြမည့် အရေးကို တွေးတောမျှော်ရှုကာ အစ်ကိုကြီး၏ အသက်ကို ချမ်းသာပေးတော်မူပါ။ အစ်ကိုကြီးအသက်ကို ပေးလှူပါလျှင် သားအမိ သားအဘ ငါးဦးတို့၏ အသက်ကိုလည်း ပေးလှူ သည် မည်ပါ၏” ဟု သနားဖွယ်ရာ လှူဘာသာလှူစကားဖြင့်

ပြောဆိုလေလျှင်၊ မုဆိုးကြီးမှာ နူးညံ့ပျော့ပျောင်းစိတ်ကောင်း
ဝင်လာသဖြင့် “မိဘနှစ်ပါးတို့အား လုပ်ကျွေးပြုစုနေသော
အသင်သုံးဦးတို့ကို ချုပ်ထား ဖွဲ့ချည်တော့မည် မဟုတ်ပါ။
ယခုပင် မိဘနှစ်ပါး မျက်မမြင်ကို အစဉ်ထာဝရ လုပ်ကျွေးနေ
သော သင်တို့အစ်ကိုကြီးကို လွှတ်ပါ၏။ ငါလွှတ်လိုက်သော
သမင်မင်းကို တွေ့ကြုံသော သင့်အမိအဘတို့သည်ကား နှစ်သက်
ဝမ်းသာ၍ ကျန်းမာချမ်းသာ ရှိကြပါစေ” ဟု ဆိုကာ
အလောင်းတော် ရောဟဏ ရွှေသမင်မင်းကို ချက်ချင်း လွှတ်
လိုက်လေတော့၏။

မုဆိုးလက်မှ လွှတ်ထွက်လာကြသော မောင်နှမသုံးဦးသား
သမင်များသည် မိဘတို့ရှိရာသို့ မြန်စွာ သွားကြပြီးသော်
ဝမ်းမြောက် ဝမ်းသာ ရှိကြသည်ဖြစ်၍ ရာသက်ပန် ပြုံးပြုံး
ပျော်ပျော် ရှိကြလျက် ကျေးဇူးရှင် မိခင် ဖခင်တို့ကို ကြင်နာ
ဆည်းပူး စေားဝပ်တုတ်၍ လုပ်ကျွေးမွေးမြူကြလေ၏။

ဤဇာတ်လမ်းဝတ္ထုသွားကို ထောက်ထား၍ မိဘလုပ်ကျွေး
သော သူအား သူကောင်းများကို မဆိုထားဘိ၊ မုဆိုးစသူများ
ပင် ကြည်ညိုကြကုန်၏။

(ဆောင်) မိအိုဘအို၊ ချစ်ကြည်ညို၍၊ နေ့ကို ညကို၊ လိုသည်
မရှိ၊ ကျင့်ဝတ်ဖြည့်၍၊ သတိပညာ၊ ရွှေသွားကာ
ဖြင့်၊ မှန်စွာလုပ်ကျွေး နိုင်စေသော်။

ကြေးနှစ်မျိုး

လောကကြီးမှာ—

၁။ ဥစ္စာကြေး၊

၂။ အချစ်ကြေး—

ဟူ၍ နှစ်မျိုးရှိသည်။

ယင်းနှစ်မျိုးတွင် သူများထံမှ ချေးယူသုံးစား ယူငင်ထားသော အကြေးကို 'ဥစ္စာကြေး' ဟု ခေါ်သည်။ ယင်းဥစ္စာကြေးကို မပေးဆပ်နိုင်ပါလျှင် ယခုဘဝမှာလည်း အကျိုးနဲ့ အရှက်ကဲ့၊ တမလွန်ကျ နောက်ဘဝမှာလည်း 'မြေခံရသည်' ပြောဆိုကြသည်။ အကြေးရှင်၏အိမ်၌ ဆင်၊ မြင်း၊ ကျွဲ၊ နွား စသည်ဖြစ်၍ အခိုင်းအစေ ကျန်ခံရလေသည်။ ယင်းသို့ဖြစ်ရခြင်းကား ဥစ္စာကြေးတင်မှုကြောင့် ဖြစ်သည်။

'အချစ်ကြေး' မှာကား မိမိလိုချင်သည့် အိမ်ထောင်ဖက်ကို မရခြင်း၊ မိမိပေါင်းဖော်ချင်သူနှင့် တူစုံမပျော်ရခြင်းပင် ဖြစ်၏။ ယင်း အချစ်ကြေးမှာမူ လူ့မေးလူ့ရောင့် မပြောင်တောက်နိုင်ပဲ သေဘေးသို့ပင် ဆိုက်ရောက်တတ်ချေသည်။ ထို့ကြောင့် ယင်းအကြေးနှစ်မျိုးလုံးပင် ဘယ်ကြေးမှ အေးမြ

ချမ်းသာခြင်းကို မဖြစ်စေနိုင်၊ မပေးနိုင်သည်ဖြစ်၍ ထိုအကြေး
များမှ ကင်းရှင်းအောင် ကြိုးပမ်းရ၏။

(ဆောင်) ဥစ္စာအချစ်၊ ဖော်လှစ်ထုတ်ကြား၊ ကြေးနှစ်ပါး
ဝယ်၊ အဘယ်ကြေးမှ၊ သူ့ချမ်းသာ၊ မဖြစ်ရာဘူး၊
နှစ်ဖြာအကြေး၊ ကင်းစင်ဝေးအောင်၊ စိစွေး
ဆင်ခြင် ကြိုးပမ်းလော့။

မိဘတို့ကြေး ကျေအောင်ဆပ်ကြ

ဖော်ပြခဲ့သော ဥစ္စာကြေး၊ အချစ် ကြေးများ အပြင်
သား သမီးများသည် ငယ်စဉ်တောင်ကျေး ဘဝက မိဘတို့
ကျေးမွေး ပေးကမ်း လာခဲ့သော အဝတ် အထည်၊ အစား
အသောက်၊ နေရာ ထိုင်ခင်းများကို သုံးဆောင် ဝတ်ဆင်၍
နေ့စဉ်နေ့တိုင်း စားသောက်ခဲ့ကြရာ သားသမီးများမှာ မိဘ
တို့၏ အကြေးတန်းလန်းနှင့် နေကြသည်။ ဤအကြေးကို မပေး
မဆပ်သော သားသမီးများသည် သံသရာစခန်းတွင် အကြေး
တန်းလန်းနှင့် ပင်ပန်းကြီးစွာ ခရီးသွားလာကြရမည့် အရေးကို
တွေးတော ကြောက်ရွံ့ဖွယ် ကောင်းလှ ပေသည်။ သို့ဖြစ်၍
ရှေးသူတော်ကောင်း အလောင်းအလျှာ ကြီးများသည် မိမိတို့
အပေ ၊ ဌ် တင်ရှိသော မိဘကြေးကို ပြေလည်ကျေအေးအောင်
ဆပ်တော်မူကြသည်။

သာလိကေဒါရဇာတ်

ရှေး လွန်လေပြီးသော အခါက မဂဓတိုင်း ရာဇဂြိုဟ် မြို့တော် အရှေ့မြောက်ယွန်း အရပ်၌ စည်ကားသာယာလှသည့် သာလိဒ္ဒိယ အမည်ရှိသော ပုဏ္ဏားရွာကြီး တည်ရှိသည်။ ထိုရွာ၏ အရှေ့မြောက်အရပ် သာနုတောင်၌လည်း တင့်တယ်သာမော လက်ပံတောကြီး ရှိ၏။ ယင်းလက်ပံတောကြီးဝယ် အသိုက်အရံ ပြုလုပ်နေကြသော ကျေးသားအပေါင်း ထောင်သောင်းမက ရှိလေရာ ငါတို့ မြတ်ရှင် ဗုဒ္ဓကံရ ဘုရား အလောင်း လျာ သည်လည်း သမ္ဘာတော် ညှိုးငယ်သဖြင့် ထို ကျေးမျိုးဝယ် ဖြစ်တော်မူသည်။

အလောင်းတော် ကျေးမင်းကား ထူးခြားလှ၏။ အရွယ် တော်ရောက်လျှင် လှည်းပုံတောင်း ပမာဏ လှပ ကြီးမား၍ စွမ်းပကားလည်း ရှိတော်မူ၏။ မိဘ နှစ်ပါးကိုလည်း အစာရွာ မသွားစေပဲ မိမိကိုယ်တိုင်ပင် အစာရွာတော်မူ၍ ကောင်းစွာ လုပ်ကျွေးသည့်ပြင် သားငယ် သမီးငယ်များနှင့် သက်ရွယ် ကြီးမား ကျေးသားအိုကြီး များအားလည်း အစားအစာ ဖွေရွာ လုပ်ကျွေးတော်မူ၏။

တနေ့တွင် ပယ်တထောင် ရှိသော ကောသိယ ပုဏ္ဏား၏ လယ်ကွင်း၌ကျေးသားအခြံအရံနှင့်တကွကျရောက်စားသုံးသည် ရှိသော် လယ်စောင့်သမားသည် ကျေးငှက်တွေ များလှသည် အတွက် သွားအောင် မချောက် နိုင် ချေ။ ချောက် ပြန် သော်လည်း ဤနေရာ ချောက်လျှင် ထိုနေရာမှာ၊ ထိုနေရာမှ ချောက်လျှင် ဤနေရာမှာ ကျ၍သာ စားသုံးကြသည်။

ထို လယ်ခင်း၌ သက်ဆင်း လာရောက်ကြသော ကျေးငှက် အပေါင်းတို့တွင် အခြားကျေးငှက်များသည်ကား အလိုရှိသမျှ ဝအောင်စား၍ နှုတ်ဖျားဖြင့် မကိုက်ချိပဲ ပြန်ကြသော်လည်း အလောင်းတော် ကျေးသားမှာမူကား မိမိ ကိုယ်တိုင်ကလည်း အဝစားသည့်ပြင် များစွာသော ကောက်နှံပေါင်း အကောင်း အကြီးတို့ကို နှုတ်သီးဖြင့် ကိုက်ချိ၊ ခြေဖြင့်လည်း ညှပ်ယူ၍ ပြန် သွားလေသည်။ လယ် စောင့် သမား သည် ထူးခြားစွာ ပြုမူသော အလောင်းတော် ကျေးမင်းကို “အမေးအမေး ကလည်းလှ၊ ကိုယ်ကာယကလည်း ကြီးထွားသဖြင့် ထူးခြား သော အရာပေတည်း” ဟု နှုတ်ဝါစာမြက်ဆိုပြီး အိမ်သို့ ပြန်သွားလေ၏။

လယ်စောင့်သမား အိမ်ရောက်သွားလေလျှင်ပင် လယ်ရှင် ပုဏ္ဏားက “အမောင် လယ်စောင့်သမား အမျိုးသား၊ ဘယ်လိုလဲ စပါးသီးနှံ သန်သန်စွမ်းစွမ်း ရှိပါ၏လော” ဟုမေးမြန်းလေရာ လယ်စောင့်သမားက “အို-အရှင်ပုဏ္ဏား၊ စပါးသီးနှံ သန်စွမ်း

လှသည်မှာ တစုံတရာ ဆိုစရာမရှိပါ။ ထူးဆန်းသော အရာ
 တခုကို ယနေ့မြင်ခဲ့ရပါသည်။ လယ်ကင်းထဲမှာ ကျေးငှက်တွေ
 အများအပြား စပါးနှံ စားကြရာတွင် အခြား ကျေးသား
 များနှင့်မတူ၊ အမူအရာ တမျိုးဖြင့် ကျေးဆိုးကြီး တတောင်
 ရှိပါသည်။ ထို ကျေးဆိုးကြီးကား စပါးကိုလည်း မအောင်
 စားသည်ဖြစ် ခြေထောက်ဖြင့် တနည်း၊ နှုတ်သီးဖြင့် တသွယ်
 လယ်ဆောင် ယူသွားပါသည်။ အခြားတပါးသော ကျေးငှက်
 များ အတွင်းမှာ လွန်စွာ ထူးခြားသည့် ကျေးသားကြီး
 ဖြစ်ပါသည်။ အဆင်းက လှလိုက်တာ၊ ကိုယ်ပေါက် ကိုယ်
 ရောက်ကလဲ ထွားကျိုင်းလိုက်တာ” စသည်ဖြင့် ပြောကြား
 လေလျှင် လယ်ရှင်ပုဏ္ဏားက “မြင်းမြီးကိုကျစ်၍ ကျော့ကွင်း
 လုပ် ကွင်းထောင်၍ ၎င်းကျေးသားကို မိအောင် ဖမ်းရမည်”
 ဟု အမိန့်ပေးလိုက်လေသည်။

လယ်စောင့်သမားသည် ပုဏ္ဏား ပြောသည့်အတိုင်း ထောင်
 ဖမ်းလေရာ အလောင်းတော် ကျေးမင်းကို မကြာမီ အတွင်း
 ချက်ချင်းမိသဖြင့် လယ်ရှင်ပုဏ္ဏားထံ အမြန် ယူဆောင်သွား
 လေ၏။ လယ်ရှင်ပုဏ္ဏားသည် အလောင်းတော် ကျေးမင်းကို
 မြင်လျှင်မြင်ခြင်း အားကြီးသော ချစ်ခင်ခြင်း ဖြစ်ပေါ်လာ၍
 ရင်ခွင်ပေါ် တင်ကာ ကြည်ရှင်စွာ ပိုက်ချီလျက် ကိုက်ချီ
 သွားသော စပါးနှံအကြောင်းကို မေးလေ၏။ အလောင်းတော်
 ကျေးသားသည်လည်း မေးသမျှကို မဆိုင်းမတူ ဖြေကြား
 လေသည်။

လယ်ရှင်ပုဏ္ဏား။ ။အသင် ကျေးသားသည် မိမိစား
သောက်ရုံမက ချီသယ်၍ သွားသည်မှာ လှောင်ထားဖို့ရာ
တိုက်တာကျိကျများရှိပါသလော၊ သို့မဟုတ်ကျွန်ုပ်ကို ရန်လုပ်၍
ပြုတ်ပြုတ်ပြုန်း ပျက်စီးအောင် အငြိုးကြီးနှင့် ပြုလုပ်လေ
သလော။

အလောင်းတော်ကျေးသား။ ။အို— ကောသိယ နွယ်
ဖွား လယ်ရှင်ပုဏ္ဏား၊ အကျွန်ုပ်သည် အရှင်ပုဏ္ဏားနှင့် ခိုက်ရန်
မတုံ့ ရန်ငြိုးဖွဲ့ခြင်းကား အလျဉ်းပုံသေမရှိပါချေ။ ကျွန်ုပ်မှာ
ဆန်ရေစပါး လှောင်ထားဖို့ရာ တိုက်တာကျိကျလည်း မရှိပါ။
အကျွန်ုပ်နေရာ ငှက်သံ တသောသောနှင့် လက်ပံတော
ပြန်ရောက်လျှင် မိမိအပေါ်ရစ်ဆောင်းနေသော ကြေးဟောင်း
မြွေဟောင်းကို လွတ်ကြောင်းပေးဆပ်၍ နောက်ထပ် တိုးပွား
ကြေးသစ်များကိုလည်း ချထားရပါသည်။ ထိုလက်ပံတောမှာ
နောင်ဘဝအားကိုးဖို့ အကျိုးပြီးမည်ဖြစ်သော ရှေ့အိုးကြီးကို
လည်း မြှုပ်နှံ ရပါသေးသည် ဟု ပြောကြား လေသည်။
အလောင်းတော်ကျေးသားသည် လူ့ဘာသာ လူ့စကားဖြင့်
ပြောကြားပါသော်လည်း ပုဏ္ဏားကြီး၏ နားတွင်းတွင် မရွင်း
မသင်းပဲ ရှိလေ၏။

လယ်ရှင်ပုဏ္ဏား။ ။အို...အမောင်ကျေးသား၊ အမောင်တို့
တိရစ္ဆာန်များမှာ ကြေးဟောင်းဆပ်ရသည်ဆိုသည်မှာ အဘယ်
ပါနည်း။ အမောင်တို့ ကျေးသားများမှာ ကြေးတင်သေး

သလော။ အတိုးပွားအောင် ပေးကမ်းချေးငှားခြင်း ဟူသည်
 လည်း အဘယ်ပါနည်း။ အတိုးအရင်းပွားအောင် ချေးငှား
 ရပါသေးသလော။ ရှေ့အိုးမြှုပ်နှံသည်ဆိုခြင်းကား ဘယ်သင်း
 ဘယ်ဟာပါနည်း။ ကျေးသားများမှာ သားစာ မြေးစာ
 ဖွေရှားခဲ့ခြား မြှုပ်နှံထားကြပါသေးသလော။ အပွေးယ် ရှင်း
 အောင် လင်းပါဦးလော့။

အလောင်းတော်ကျေးသား။ ။အို- လယ်ရှင် ပုဏ္ဏား၊
 အကျွန်ုပ်မှာ အင်္ဂါခြေလက် ပျက်ကွက်ယိုယွင်း အိုမင်းရင့်ရော်
 နေကြသော ကျေးဇူးရှင် မိခင် ဖခင်တို့ ရှိပါသည်။ ထိုမိဘ
 နှစ်ပါး တို့ကား အကျွန်ုပ် အား ငယ်စဉ် တောင် ကျေး
 ကလေးဘဝကပင် ကျေးမွေးခဲ့ကြပါသည်။ ထိုမိဘတို့ ကျေးမွေး
 ပေးကမ်းဘူးသော ကြေးဟောင်း မြီဟောင်းတို့သည် ကျွန်ုပ်
 အပေါ်တွင် တင်ရှိလျက်နေပါသည်။ ထို တင်ရှိနေသော
 ကြေးဟောင်း မြီဟောင်းမှ လွတ်ကင်းစေရန် နှုတ်သီးဖြင့်
 ချီဆောင်၍ မိဘအိုနှစ်ပါးအား ကျေးမွေးချေဆပ်ရပါသည်။
 ၎င်းကိုပင် ကြေးမြီဟောင်း ဆပ်သည်ဟု ဆိုရပါသည်။

လယ်ရှင် ပုဏ္ဏား။ ။ကြေးဟောင်း မြီဟောင်း ဆပ်ပုံ
 သဘောကို ကောင်းစွာနားလည်သဘောပေါက်ပါပြီ။ အတိုး
 အရင်း ပွားအောင် ကြေးသစ်များချထားပုံကို စုံလင်စွာရှင်းပြ
 စေချင်ပါသည်။

အလောင်းတော်ကျေးသား။ ။အို- လယ်ရှင် ပုဏ္ဏား၊
 အကျွန်ုပ်မှာ အဟောင်းအမွှေး မပေါက်မစုံသွေးသော သား

ကလေး၊ သမီးကလေးများ ရှိပါသေးသည်။ နောင် အကျွန်ုပ်
အိုမင်း ကြီးရင့်သောအခါ ထို သားငယ်၊ သမီးငယ် များက
အကျွန်ုပ်အား တဖန်ပြန်လှန်ကျွေးမွေး အရေးတယူပြုကြစေရန်
ရည်သန်မျှော်ကိုးပြီးလျှင် ယခုကပင် ရှာကြံ၍ ကျွေးမွေးမှုရ
ပါသည်။ ၎င်းတို့ကိုပင် အတိုးရအောင် ကြွေးမြီ ချခြင်းဟု
ခေါ်ဆိုရပါသည်။

လယ်ရှင်ပုဏ္ဏား။ ။ ကြွေး ဟောင်း နှင့် ကြွေးသစ် အ
ကြောင်းကို ကောင်းကောင်းသိရပါပြီ။ ရှေ့အိုး မြှုပ်နှံသည်
ဆိုသည့် အကြောင်းကိုလည်း ကောင်းစွာသိလိုပါသဖြင့် တဖန်
ဆက်လက်၍ ပြောပြပါဦး။

အလောင်းတော် ကျေးသား။ ။ အို—လယ်ရှင် ပုဏ္ဏား၊
ကြွေးသစ်ကြွေးဟောင်း အကြောင်းနှစ်ခုကတော့ ယခု ဘဝ
အတွက် မျှော်လင့်ချက်အရင်းထူ၍ ပြုမှုခြင်း ဖြစ်ပါသည်။
ရှေ့အိုးမြှုပ်နှံခြင်း ဆိုသည်မှာ နောင်ဘဝတွက် မျှော်လင့်ချက်
ကြီးကြီးခိုင်မြဲသောသဒ္ဓါဖြင့် ပြုရခြင်းဖြစ်ပါသည်။ အကြောင်း
မှာ ထို ကျွန်ုပ်နေသော လက်ပံတောမှာ မိဘနှင့် သားသမီး
များမှတစ်ပါး အခြားကြွင်းကျန် သော အိုမင်းကုန်းက အသက်
အရွယ်ကြီးပြင်း၍ ပြုစုသကင်းကြသည့် ကျေးတသင်း ဒုက္ခိတ
တို့မှာ အစာအာဟာရ ချိုင့်နွမ်းနဲ့လျက် အားထားရာ ကင်းမဲ့
ကြပါသည်။ ထိုကျေးအိုဒုက္ခိတတို့အား နောင်သံသရာ အရှည်
မွန်း၍ စပါးနဲ့တချို့ကို ခွဲခြမ်းပြီးပေးကမ်းမျှတကာ အလှူဒါန

ပြုကြရပါသည်။ ၎င်းကိုပင် အနုဂါမိကရှေ့အိုး မြှုပ်နှံသည်ဟု ဆိုရပါသည်။

လယ်ရှင်ပုဏ္ဏားသည် အလောင်းတော် ကျေးမင်း ဖြေရှင်းသော စကားကိုကြားရလေလျှင် “ဤကျေးမင်းကား လောကတလွှား လူသားများထက်ပင် ဝတ္တရား သိတတ်၍ မြင့်မြတ်သောစိတ် ရှိပေစွ” ဟု အားရ နှစ်သိမ့် ပီတိ စိမ့်ပြီးသော် “အမောင်ကျေးသား၊ ကျွန်ုပ်၏လယ်ခင်းကို ဆွေရင်းမျိုးချာ ကျေးများစွာတို့နှင့် အလို့ရှိရာ ချီဆောင်၍ ဝ, အောင်လည်း စားသုံးတော်မူ နောက်ထပ်လည်း အရှင်ကျေးသား၏ မျက်နှာကို မကြာခဏတွေ့မြင်ပါရစေ” ဟု ပြောဆိုကာ ပျားရည်နှင့် ရောသော ပေါက်ပေါက်တို့ကို ဝ, လောက်အောင် ကျွေးမွေးသည့်ပြင် ကျော့ကွင်းမိ၍ ထိရပုန်းပဲ့သော နေရာများကိုလည်း ဆီ, နှင်းတို့ဖြင့် ဖြည်းညှင်းသာယာစွာ သုတ်လိမ်းပေးပြီးသော် ကောင်းမွန်စွာ လှတ်လိုက်လေ၏။

ထိုအခါ အလောင်းတော် ကျေးမင်းက လယ်ရှင်ပုဏ္ဏားအား “အို—လယ်ရှင်ပုဏ္ဏား၊ အရှင်၏ အစားအစာကိုလည်း စားသုံးရပါပြီ။ မမေ့မလျော့ မပေါ့မဆသော သတိဖြင့် နေပြီးလျှင် အလှူခံ ပုဂ္ဂိုလ်အား ချီမြဲကြည်သာစွာ ပေးလှူပါလော့။ မိအို ဘအိုများကိုလည်း လေးစားကြည်ဖြူ အရေးယူပြီးလျှင် မွေးမြူပါလော့” ဟု တရား ဟောတော် မူပြီးလျှင် မိမိနေရာ လက်ပံတောသို့ ရှင်လန်း ဝမ်းမြောက်စွာ ပြန်ကြွတော်မူလေ၏။

(ဆောင်) လောကဓမ္မတာ၊ လူ့တံထွာဖြင့်၊ နောင်ခါထို့တူး
 မွေးစိမ့်ယူ၍၊ မှတ်ယူသောအား၊ သမီးသားကိုး
 ဝတ်စားဆင်ယင်၊ သုတ်သင်လုပ်ကျွေး၊ ပြုစုမွေး
 က၊ ကြေးသစ်ချသည်၊ သဘောမည်၏၊ ရှင်
 ကြည်အထူး၊ မွေးခဲ့ဘူးသည့်၊ ကျေးဇူးသခင်၊
 မွေးမိခင်နှင့်၊ ဖခင်တို့အား၊ ခစားမကင်း၊ လုပ်
 ကျွေးခြင်းမူ၊ မယွင်းပညတ်၊ ကြေးဟောင်းဆပ်
 တည်း၊ တရပ်သို့မူ၊ သမဏဗြာဟ္မဏာ၊ ယာစ
 ကာအား၊ သဒ္ဓါကြည်ဖြူ၊ ပေးလှသည်မှာ၊
 သံသရာဝယ်၊ လိုရာမညှိုး၊ သုံးရန်မျိုးဖြင့်၊ ရွှေအိုး
 မြှုပ်သည်၊ မည်လက်ရှောင်း၏၊ ကြေးဟောင်း
 ဆပ်လစ်၊ ကြေးသစ်ချခြင်း၊ မြေတွင်းနှံရိုး၊ သူမခိုး
 နိုင်၊ ရွှေအိုးမြှုပ်ထ၊ ဤကိစ္စနှင့်၊ သောကဆယ်မျိုး၊
 နောင်မစိုးအောင်၊ သတိုးသက်ဝေ၊ ကျင့်တတ်စေ
 လော၊ တက်နေသို့ပြုံး၊ ဘုန်းရောင်တိုး၍၊ တန်ခိုး
 လျှံလိမ့် မည်သောကြောင့် ။

ကြေးဟောင်းဆပ်ကြ၊ ကြေးသစ်တည်ကြ၊ ရွှေအိုးမြှုပ်ကြ

ဖော်ပြပါ အလောင်းတော်ကျေးမင်း၏ လုပ်ထုံးကို နှလုံး
 သွင်း၍ မိဘတို့ကို အတတ်နိုင်ဆုံးပြုစုစောင့်ရှောက်လုပ်ကျွေး၍

၁။ မဃဒေဝလင်္ကာသစ်။ ၃၂၁၊ ပိုဒ်။

ကြေးဟောင်းဆပ်ကြရ၏။ မိမိ၏ သားငယ် သမီးငယ်များ ကိုလည်း လူလားမြောက်အောင် မိဘ ဝတ္တရား ကျေပွန်စွာ ပြုစုစောင့်ရှောက်၍ ကြေးသစ် တည်ကြ ကုန်ရ၏။ ရတနာ သုံးပါးအား လူဒါန်းပူဇော်ခြင်း၊ သက်ကြီး ရွယ်အို ပုဂ္ဂိုလ် များအား လူဒါန်းစောင့်ရှောက်ခြင်းတို့ကိုပြု၍ ရှေ့အိုး မြှုပ် ကြကုန်ရ၏။

- (ဆောင်) မိခင် ဖခင်၊ ကျေးဇူးရှင်အား၊ နေ့စဉ်မြတ်လေး၊ ပြုစုမွေး၊ ကြေးဟောင်း ဆပ်ကြပါ။
- သားသမီးအား၊ လူလားမြောက်အောင်၊ စောင့်ရှောက်မွေး၊ ကြေးသစ်တည်ကြပါ။
- အလှခံများ၊ တတ်အားသမျှ၊ နိစ္စကြည်ဖြူ၊ အလှပြုလုပ်၊ ရှေ့အိုး မြှုပ်ကြပါ။

ဗြဟ္မာ အမည် ရရှိကြခြင်း

ဘုရားမြတ်စွာသည် မိဘတို့ကို ဗြဟ္မာအမည်ရှိသူတို့ ဟူ၍ လည်း ဟောကြားတော်မူသည်။ ဗြဟ္မာတို့သည် မေတ္တာ၊ ကရုဏာ၊ မုဒိတာ၊ ဥပေက္ခာ ဟူသော ဗြဟ္မဝိဟာရ တရား လေးပါးတို့ကို အခါ ပပ်သိမ်း မစွန့်လွှတ်ကြပဲ ထာဝစဉ် အမြဲ လက်ကိုင်ထား သကဲ့သို့ မိဘ နှစ်ပါး တို့သည်လည်း သားသမီးအပေါ် ထို ဗြဟ္မဝိဟာရတရားလေးပါး ထာဝရ အမြဲထားကြသည်။

မေတ္တာဖြစ်ပွားကြပုံ

မိခင် ဖခင် ကျေးဇူးရှင် နှစ်ဦးတို့သည် မမေ့ မဖွား သေးသော သားသမီးများကိုပင် 'ငါတို့သည် ဘယ်ခါကာလ ခါသမယတွင် ရောဂါ ကင်းရှင်း၍ အဆင်းအင်္ဂါ ပြည့်စုံစွာ နှင့် ချမ်းချမ်းသာသာ မီးရှူးသန့်စင် ဖွားမြင်လာသည်ကို တွေ့မြင်ကြရပါကုန်အံ့နည်း' ဟူ၍ ချစ်ခင်ဟူသော မေတ္တာစိတ် သည် ယိုဖိတ်မတတ် အဆက်မပြတ် ဖြစ်ပေါ်နေကြသည်။

(ဆောင်) ရောဂါကင်းကွာ၊ ချမ်းသာစွာဖြင့်၊ ရတနာတုံး၊
 သားရွှေတုံးကို၊ ပြုံးရွှင်ပိုမို၊ တို့မြင်လို၏၊ အစဉ်
 မကွာ၊ မေတ္တာ သက်ဝင်၊ လွန် ချစ် ခင် သည်၊
 ခေါ်တွင်ပြဟွာ မည်ကြောင်းတည်း။

ကရုဏာ ဖြစ်ပွားကြပုံ

မီးရှူးသန့်စင် ဖွားမြင်လာသော အခါ၌လည်း အိပ်ရာ
 ထက်၌ ပက်လက်ကလေးနေစဉ် မှက်၊ ခြင်၊ ကြမ်းပိုး ကိုက်ထိုး
 နှိပ်စက် ဆင်းရဲစွာ အိပ်စက်ရခြင်းကြောင့် ရှိုက်ကြီးတင်
 ပင်ပင်ပန်းပန်း မြည်တမ်းငိုကြွေးသံကို မိဘတို့ ကြားကြလျှင်
 သနား ကြင်နာခြင်း ကရုဏာသည် မျိုးသိပ်၍ မရအောင်
 ဖြစ်ကြကုန်၏။

(ဆောင်) ခြင်၊ မှက်ခဲ၊ ကိုက်ခဲလေရာ၊ ချိန်အခါ၌၊ မာတာ
 ပိတ၊ မိနှင့်ဘမ္မာ၊ ကရုဏာပွား၊ တဖွားဖွားသည်၊
 မှတ်သားပြဟွာ၊ မည်ကြောင်းတည်း။

မုဒိတာ ဖြစ်ပွားကြပုံ

စကားစမြည် မပီကလာပီကလာနှင့် တောင်တောင် ဤဤ
 တီတီတာတာ ပြောဆိုတတ်သောအရွယ်၊ မတ်တတ်ပြေးလွှား
 ကစားခုန်စားပြုနိုင်သောအရွယ်၊ မိုးဦးပေါက်သစ်မျှစ်စို့ သဖွယ်

ဆယ့်ငါးနှစ် ဆယ့်ခြောက်နှစ် ပျိုမျစ်လှပ ကိုယ်ပေါက်
ကိုယ်ရောက် မို့ မောက်လှပ ကျနသော အရွယ်၊ တင့်တင့်
တယ်တယ် ရှုချင်စဖွယ်ပြင်ဆင်၍ ဆင်ယင်ဝတ်စားထားသော
အခါ၊ စာမေးပွဲများအောင်ရာအခါ၊ လူရည်ချွန် စသည်ရရာ
စသည်များ၌ မိဘနှစ်ဦးတို့ ကြည်နူးနှစ်သိမ်ကြ၍ တစိမ့်စိမ့်
ပီတိဖြစ်ကာ မုဒိတာဖြစ်ကြကုန်၏။

(ဆောင်) မပီကလာ၊ ပီကလာနှင့်၊ တာတီကဲပို့၊ နှုတ်ချိုစကား၊
ပြောကြား တတ်ရာ၊ ရွယ်ချိန်ခါနှင့်၊ သဒ္ဓယာ
သင့်တင့်၊ ရှုချင်စဖွယ်၊ အရွယ်များမူ၊ မာတာပီတ
မိနှင့်ဘ၊ မုချမုဒိတာ ဖြစ်သတည်း။

ဥပေက္ခာ ဖြစ်ပွားကြပုံ

မိဘတို့သည် သားယောကျ်ား အရွယ်ရောက်လျှင်လည်း
သင့်တင့်သောသတို့သမီးနှင့် လက်ထပ်ထိမ်းမြားပေးကြရသည်။
ထမီး မိန်းကလေးအရွယ်ရောက်လျှင်လည်း ‘သမီးကညာအခါ
မလင့်’ ဆိုသည့်အတိုင်း အခါမလင့် အခါမလွန် စေရဘူး။
‘အိမ်ထောင်မချ၊ သမီးလှအား၊ မြင့်ရှည်ထားသော်၊ မောင်
ဘွား မိဘ၊ ထိန်းရပဲ၊ အရှက်ကွဲ၏’ ဟူသည့် အတိုင်း မိဘ
တို့သည် သမီးကို အိမ်ထောင်မချပဲ အကြာကြီးကြာအောင်
မထားရဘူး။ ယင်းသို့အကြာကြီးကြာအောင်မထားပဲ သင့်တင့်
သော သတို့သားနှင့် စုလျားရစ်ပတ် လက်ထပ် ချီးမြှောက်

ထောက်ပံ့ပြီးသောအခါ ငါတို့ သားသမီးများကား လောက
ခမ္မတာအိမ်ရာတည်ထောင် လူ့ဘောင်၌ တင့်တောင့်တင့်တယ်
နေနိုင်ကြပြီ။ ကိုယ်ဒူး ကိုယ်ချွန်နိုင်ကြပြီ။ လူကြီးလုပ်တတ်ကြ
ပြီဟု ယုံကြည်မျှော်လင့်၍ သင့်တင့်အောင် စိတ်ထားကြသဖြင့်
မိဘ နှစ်ပါးတို့အား ဥပေက္ခာတရား ဖြစ်ပွားကြကုန်၏။

(ဆောင်) ချစ်၍မအား၊ ငါတို့သားကား၊ လူလားမြောက်ပြီ
ပြည့်စုံပြီတည်း၊ ကိုယ့်နည်း၊ ကိုယ့်ဟန်၊ ကိုယ့်ဝန်
ကိုယ်ထမ်း၊ လူတန်းစေ့ပြီ၊ ရည်ရွယ် ကြကာ၊
ဥပေက္ခာကား၊ မှန်စွာမချွတ် ဖြစ်သတည်း။

ဤသို့ဖြင့် ဗြဟ္မာတို့အလား မေတ္တာ၊ ကရုဏာ၊ မုဒိတာ၊
ဥပေက္ခာ တရား လက်ကိုင်ထားကြသဖြင့် မိခင် ဖခင်တို့သည်
ဗြဟ္မာအမည်ကို ရကြပေသည်။

ပုဗ္ဗာစရိယ လက်ဦးဆရာမည်ကြခြင်း

မိဘနှစ်ဦးတို့သည် လက်ဦး ဆရာတို့လည်း မည်ကြသည်။
မိဘတို့သည် မိမိတို့သားသမီး မွေးဖွားပြီးသည်ကစ၍ ယုယ
ပိုက်ဆွေးအရေးတယူပြုစုခဲ့ကြပြီးလျှင် တဖြည်းဖြည်း နေပုံထိုင်ပုံ၊
စားပုံ သောက်ပုံ၊ ပြောဆိုပုံကစပြီး အဖုံဖုံအစုံစုံ ရှေးဦးမဆွ
အစလက်မှန် သင်ပြခဲ့သော ပုဂ္ဂိုလ်တို့ဖြစ်ရကား 'ပုဗ္ဗာစရိယ=
လက်ဦးဆရာ' ဟူသော အမည်ထူးကို ဆွတ်ခူးကြကုန်၏။

အာဟုနေယျဟူသော အမည်ကို ရရှိကြခြင်း

သားသမီးတို့သည် ခရီးတိုင်တာ ကွာလှမ်းသည့် အရပ်မှ ဆင်းရဲ ပင်ပန်းစွာ ဆောင်ယူ လာခဲ့သော ဝတ္ထု ပစ္စည်း စားသောက်ဖွယ်တို့ဖြင့် မိဘနှစ်ပါးတို့အား လေးမြတ် ကြည်ဖြူစွာ လုပ်ကျွေးအပ်၊ လုပ်ကျွေးသင့်၊ လုပ်ကျွေးထိုက်ပေသည်။ သို့ဖြစ်၍ မိဘနှစ်ပါးတို့သည် 'အာဟုနေယျ'ဟူသော အမည်ကိုလည်း ရရှိ ပိုင်ဆိုင်ကြကုန်၏။

ထို့ကြောင့် ဘုရားမြတ်စွာသည်—

ဗြဟ္မာတိ မာတာပိတရော၊ ပုဗ္ဗာစရိယာတိ ဝုစ္စရေ။
အာယုနေယျာစပုတ္တာနံ၊ ပဇာယအနုကမ္ပကာ။
တသ္မာဟိ နေ နမသေယျ၊ သက္ကရေယျစ ပဏ္ဍိတော။
အန္ဓေန အထပါနေန၊ ဝတ္ထေန သယနေနစ။
ဥစ္ဆာဒနေန နှာပနေန၊ ပါဒါနံ ဓောဝနေနစ။
တာယနံ ပါရိစရိယာယ၊ မာတာပိတူသု ပဏ္ဍိတာ။
ဣဇေဝနံ ပသံသန္တိ၊ ပစ္စေသဂ္ဂေ ပမောဒတိ။^၁

ဘိက္ခုဝေ၊ ချဉ်းကပ်ခစား ရဟန်းများတို့။ မာတာပိတရော၊ မွေးသမိခင် မွေးသဖခင် ကျေးဇူးရှင်တို့ကို။ ဗြဟ္မာတိ၊ ဗြဟ္မာတမ္ပ

.....
၁။ အံ၊ ၁၊ ၁၃၁။ သဗြဟ္မကသုတ်။ အံ၊ ၁၊ ၃၀၂။ ဗြဟ္မသုတ်။

အလားတူသော ပုဂ္ဂိုလ်တို့ဟူ၍လည်းကောင်း။ ပုဗ္ဗဒရိယာတိ၊
 ရှေးဦးမဆွ အစလင်္ကမ္ပန္တံ သွန်သင်ညွန့်တတ် ဆရာမြတ်တို့ ဟူ၍
 လည်းကောင်း။ ဝုစ္စရော သမုတ်ပညတ် ခေါ်ဆို အပ်ကုန်၏။
 ပုတ္တဘနံ၊ ချစ်၍မငြီး သားသမီးတို့၏။ အာဟုနေယျာစ၊ ဝေးရပ်
 ကပင် ယူဆောင်ငင်၍ လွန်လျှင်လေးမြတ် ပူဇော်အပ်သော
 အလူဝတ္ထု အတန်တန်ကိုလည်း ခံယူထိုက်ကုန်၏ဟူ၍။ ဝုစ္စရော
 သမုတ်ပညတ် ခေါ်ဆိုအပ်ကုန်၏။

ပဇယ၊ ပဇာမည်ငြား သားသမီးများကို။ အနုကမ္ပကာ၊
 နေ့ည မခြား အစဉ်ထာဝရ သနားစောင့်ရှောက် ချီးမြှောက်
 တတ်သူတို့ ဟူ၍။ ဝုစ္စရော ခေါ်ဆိုပညတ် သမုတ်အပ်ကုန်၏။

တသ္မာဟိ-တသ္မာဝေ၊ ထိုသို့ပြဟောသည် အမည်နာမ ရကုန်
 သူတို့၏ အဖြစ်ကြောင့်။ ပဏ္ဍိတော၊ အသိပညာ မကွာ
 မလွတ် ဖြစ်တတ်သော သားသမီးသည်။ ဝါ-ပညာရှိ သားသမီး
 သည်။ နေ၊ ထိုကျေးဇူးကြီးမားမိဘနှစ်ပါးတို့ကို နမသေယျ၊
 ရှိသေမြတ်နိုး ရှိခိုးလည်း ရှိခိုးရာ၏။ အဇ္ဈနုစ၊ ထမင်း စသား
 စားဖွယ်များဖြင့် လည်းကောင်း။ အထ၊ ထိုမူတပါး။ ပါနေနုစ၊
 အဖျော်ယမကာ အစရှိသော သောက်ဖွယ်ဖြင့် လည်းကောင်း။
 ဝတ္ထေနုစ၊ ထမီ၊ အင်္ကျီ၊ တဘက် ခြုံထည် အစရှိသော အဝတ်
 ဖြင့် လည်းကောင်း။ သယနေနုစ၊ ခုတင်၊ မွှေရာ အစရှိသော
 အိပ်ရာနေရာဖြင့် လည်းကောင်း။ ဥစ္ဆာဒနေနုစ၊ မကောင်း
 ဆိုးရွား အနံ့များကို ပယ်ရှားခြင်းငှာ အထက်၌ နုံသာလိမ်း

ပေးသဖြင့် လည်းကောင်း။ နှာပနေနစ၊ ရေချိုးပေးခြင်းဖြင့်
လည်းကောင်း။ ပါဒါနံ၊ ခြေတို့ကို။ ခေတ်နေနစ၊ ဆေးကြော
သုတ်သင် ပေးခြင်းဖြင့် လည်းကောင်း။ သက္ကရေယျာ၊
ကောင်းစွာလည်း ပြုစုရာ၏။ ဝါ-အရိအသေလည်း ပြုရာ၏။

မာတာပိတုသု၊ မြင်းမိုရ်ဆယ်ပြန် ကျေးဇူးလွန်သည့် ချစ်ဝှန်
ကဲထ အမိအဘတို့၌။ တာယာပါရိစရိယာယ၊ ထိုသို့ ရုံသေ
မြတ်လေး ပြုစုလုပ်ကျွေးခြင်းဖြင့်။ နံ၊ ထိုမိဘနှစ်ပါး လေးစား
မြတ်လေး လုပ်ကျွေးသော သားသမီးကို။ ပဏ္ဍိတာ၊ ဉာဏ်အသိ
မကွာ ပညာရှိသည်။ ဣဓေ၊ ဤယခုမျက်မြင် ပစ္စုပ္ပန် ဘဝ၌
ပင်လျှင်။ ပသံသန္တိ၊ တော်ပါပေစွ-ကောင်းပေစွဟု ယုံကြည်
စိတ်ဝမ်း ချီးမွမ်းကြကုန်၏။ သော၊ ထိုမိဘနှစ်ပါး လေးစား
ကြိုးကုတ် လုပ်ကျွေးသော သားသမီးသည်။ ပစ္စ၊ တမလွန်
လောက နောက်ဘဝသို့ရောက်၍။ သဂ္ဂေ၊ ထက်ရင်ဌာန်
တုံ့နတ်ပြည်၌။ မောဒတိ၊ မွေ့လျော်ပျော်ပိုက် နှစ်ခြိုက်ရပေ၏။

(ဆောင်) လက်သစ် တောင်တာ၊ ယူဇနာပေါင်း၊ တာပြန်
လောင်းသော်၊ ရှစ်သောင်းလေးဖောင်၊ အမြင့်
ဆောင်သား၊ တောင်မြင်းမိုရ်ရှိ၊ ဂုဏ်ကြီးဘိသည်၊
မွေးမိဖခင်၊ ကျေးဇူးရှင်နှင့်၊ ထိုပြင်တခြား၊
ဘိုးနှင့်ဘွားကို၊ ဘုရားတဆူ၊ ဂူတလုံးသွင်၊ စိတ်က
ထင်လျက်၊ ဦးတင်လက်ထား၊ အစားအဝတ်၊
မလွတ်ရစေ၊ ရေပူရေအေး၊ လိုရာပေး၍၊ မွေးကျွေး

ကြပေ၊ တထွေမှတ်သား၊ အခါး၊ အချို၊ သူတို့
ဆိုလည်း၊ ဘိုးဘွားမိဘ၊ ဆရာစသည်၊ ပြသဆိုတော့
မျှတတ်စေ။

ပုဗ္ဗဒေဝတာ=လက်ဦးနတ်

“ပုဗ္ဗဒေဝတာ ဘိက္ခုဝေ မာတာပိတုနံ ဧတံ အင်္ဂေစနံ”။
ရဟန်းတို့၊ ပုဗ္ဗဒေဝတာ=ရှေးဦးနတ် ဟူသော အမည်ဟာ
အမိအဘတို့၏ အမည်နာမ ဝေါဟာရဖြစ်တယ်လို့ ဘုရားရှင်
ဟောတော်မူသည်။ သားသမီးတို့သည် မိဘ နှစ်ပါးတို့ကို
အားထား အမှုပြုရသဖြင့် သမ္မုတိနတ်၊ ဥပပတ္တိနတ်၊ ဝိသုဒ္ဓိနတ်
တို့၏ အကြောင်းကို သိကြသည်။ ယင်းသို့ သိရသဖြင့် ကျင့်ကြံ
အားထုတ်မှုသာလျှင် ထိုကောင်းမှုကုသိုလ်၏ အကျိုးအာနိသင်
ကို ခံစားကြရသည်။ သို့ဖြစ်၍ သမ္မုတိနတ်၊ ဥပပတ္တိနတ်၊
ဝိသုဒ္ဓိနတ်တို့ကား နောက်မှ သိမြင်တွေ့ကြုံရသော နတ်များ
ဖြစ်ကြ၍ ‘ပုဗ္ဗဒေဝတာ’ မည်ကြ၏။ မိဘနှစ်ပါးတို့ကား
ထိုနတ်သုံးဦးတို့၏ ရှေးဦးမဆွ အစဉာ ကျေးဇူးဥပကာရ
ရသောကြောင့် ‘ပုဗ္ဗဒေဝတာ=လက်ဦးနတ်’ မည်ကြသည်။

၁။ အရှင်မဟာရဋ္ဌသာရ၏ လက်သစ်တောင်တာဆုံးမစာ။ ၁-ပုဒ်။

၂။ အံ၊ ၁။ ၃၀၂၊ မြဟူသုတ်။

(ဆောင်) သမ္မုဉ္ဇပပတ်၊ နတ်ဝိသုဒ္ဓိ၊ တို့၏ဦးစွာ၊ ဥပကာရ၊
ကျေးဇူးရသဖြင့်၊ မုချနတ်ပြင်၊ မိဖခင်၊ ခေါ်တွင်
ပုဗ္ဗဒေဝတာ ဟူသတည်း။

အမိအဘနှင့် ဝိသုဒ္ဓိနတ်

နတ်သည်—

၁။ သမ္မုတိနတ်၊

၂။ ဥပပတ္တိနတ်၊

၃။ ဝိသုဒ္ဓိနတ်—

ဟူ၍ သုံးမျိုးရှိ၏။

ယင်းသုံးမျိုးတွင် လူအများ သမုတ်ထင်မြင်အပ်သော
တုရင်မင်းမြတ်ကို ‘သမ္မုတိနတ်’ ဟု ခေါ်သည်။ ထက်ရပ်
နတ်ဘုံများ၌ ပျော်ပါးရွှင်ကြည် တည်ရှိကြသော နတ်တို့ကို
‘ဥပပတ္တိနတ်’ ဟု ခေါ်သည်။ သဗ္ဗညုဘုရားရှင်နှင့် ပစ္စေက
ဗုဒ္ဓါ ရဟန္တာသခင် အရှင်မြတ်တို့ကို ‘ဝိသုဒ္ဓိနတ်’ ဟု ခေါ်ဆို
ကြသည်။

ထိုနတ်သုံးမျိုးတို့တွင် အမိအဘနှစ်ပါးတို့ကား ဝိသုဒ္ဓိနတ်
တို့နှင့် တူလေသည်။ တူပုံကား ဤသို့တည်း။ ဝိသုဒ္ဓိနတ်
ဖြစ်တော်မူကြသော အာသဝေါ ကင်းကွာ ရဟန္တာသခင်
အရှင်မြတ်တို့သည် တရားမယှဉ် ဗာလပုထုဇဉ်တို့၏ ပြစ်မှား

ကျူးလွန်မှုကို အလေးပြု ဂရုမယူပဲ ထိုဗာလပုထုဇဉ်တို့၏
 အကျိုးစီးပွား တိုးတက်ရေးကိုသာ ငဲ့မျှော်တော်မူကြ၍
 ဗာလပုထုဇဉ်တို့၏ အပူဇော်မှုနှင့် အလှတော်ကို ခံတော်မူကြ၍
 ဗာလပုထုဇဉ်တို့၏ ပူဇော်သဏ္ဍာရကျိုးကို ဖွံ့ဖြိုးတိုးပွားကြီးမား
 အောင် ရှက်ဆောင်တော်မူကြလေသည်။

ထိုနည်းတူစွာပင် ဥပကာရဂုဏ်ထူး ကျေးဇူးရှိတော်မူကြ
 သော မိဘတို့လည်း သားဆိုးသမီးဆိုးတို့၏ စက်ဆုပ် ဖွယ်ရာ
 မသမာသောအချက်တို့ဖြင့် နှိပ်စက်ရမ်းကား ပြစ်မှားလွန်ကျူး
 ခြင်းကို ဝမ်းတွင်းမခူ ဂရုမယူ အပြစ်မယူပဲ ထိုသားသမီးတို့၏
 ကြီးပွားရေး၊ စီးပွားရေး၊ ချမ်းသာရေးလောဘကိုသာ မျှော်
 ထောက် ငဲ့စား လိုလားကြသည်ဖြစ်၍ သားသမီးတို့၏ ရိုးသ
 ကော်ရော် ပူဇော်လုပ်ကျွေး မှူးမြူပသ, သည် အကျိုး ဖွံ့ဖြိုး
 ထွန်းကား၍ ကြီးပွား ကြရလေအောင် အလှခံ အဖြစ်ဖြင့်
 ရှက်ဆောင်ကြရလေ၏။ ထို့ကြောင့် မိဘနှစ်ပါးကို 'ဝိသုဒ္ဓိ
 နတ်များနှင့်တူသည်' ဆိုရလေသည်။

နတ်များ စာရင်း ကောက်ယူခြင်း

စတုမဟာရာဇ် နတ်မင်းကြီးတို့သည် ဥပုသ် သီတင်းနေ့
 များတွင် လှူပြည်သက်ဆင်း လှည့်လည်ကြပြီးလျှင် အမိ, အဘ
 ပြုစုလုပ်ကျွေးသူတို့၏အမည်, နေရပ်, အမျိုးအနွယ်စာရင်းတို့ကို
 ရှေ့ပေ(ရှေ့ပြား)၌ ရေးသွင်း စာရင်းကောက်ယူကြ၍ တာ
 ဝတိံသာ နတ်ပြည် သုဓမ္မာ နတ်သဘင် အစည်း အဝေး၌

“မည်သည့်မြို့ရွာက မည်သူသည် ကုသိုလ်ကောင်းမှုပြု၍ မိခင်၊
ဖခင်ကျေးဇူးရှင်ကြီးများကို စားမြတ်လေး ရှိသော လုပ်
ကျွေးပါသည်” ဟု ပီပြင်စွာ စာရင်းဖတ်၍ နတ်အများအား
ပြောကြား သိစေကြကုန်၏။

ထိုအခါ သိကြားမင်းနှင့်တကွ စည်းဝေးရောက်ရှိကြသော
နတ်အပေါင်းတို့သည် ကောင်းမှုကုသိုလ်ပြု၍ မိဘ လုပ်ကျွေး
ကြသူတို့၏ စာရင်းကို ရှင်းလင်းပြတ်သားစွာ နာကြား ကြရ
လျှင် ‘ငါတို့ငှာနိ နတ်တို့ပြည်သည် လွန်စွာစည်ကားနတ်သစ်တွေ
များတော့မည် ဟု စိတ်ထားကြည်ညိုကာ နှစ်လို ဝမ်းမြောက်
ကြကုန်၏။ မိဘ လုပ်ကျွေးသူများ စာရင်း နည်းပါးလျှင်
စိတ်မရှင်လန်းပဲ ရှိကြကုန်၏။

သို့ဖြစ်၍ အမိအဘကို ယုယုယယ လုပ်ကျွေးသူ များသည်
နတ်ပြည်၌ စာရင်းရောက်၍ နာမည်သတင်း ပေါက် ပြီး သား
ဖြစ်ကြသဖြင့် မိဘလုပ်ကျွေးပြုစုသော ကုသိုလ်ကို နတ်ပြည်
ရောက်ကြောင်း ကုသိုလ် ကောင်း အစစ်အမှန် ဖြစ်သည် ဟု
မုချကေန်ဆိုရသည်ဖြစ်၍ ထိုကုသိုလ်မျိုးကို ကြီးကြီး စားစား
ပြုရာ၏။

၎င်းပြင် ကမ္ဘာ ပျက်ခါနီးတွင်လည်း “အို- အချင်းတို့၊
နောက်နှစ်ပေါင်းတသိန်း ကျရောက် လေလျှင် ဤကမ္ဘာကြီး
ပျက်စီးတော့မည်။ ထို့ကြောင့်အမောင်တို့အမိတို့၊ မေတ္တာပွား
ကြ၊ ကရုဏာ၊ မုဒိဏာ၊ ဥပေက္ခာပွားကြပါ။ ထို့ပြင်အမိအဘကို
တုပ်ကုမြတ်လေး လုပ်ကျွေး ကြပါကုန်” စသည်ဖြင့် လူသား
တို့အား သတိပေး ကြွေးကြော်ကြကုန်၏။

ယင်းသို့အမိနှင့်အဘကိုအဓိကထား၍ နတ်များကြေးကြော်
ကြသည်ကို ထောက်လျှင် မည်မျှလောက် ကျေးဇူးကြီးမား၍
နတ်များကပင် အရေးထားကြောင်း ကောင်းစွာ သိကြပေ
သည်။

မိဘနှစ်ပါးအား မေတ္တာပွားများရန်

၎င်းပြင် မိဘနှစ်ပါးတို့အားလည်း—

“မာတာပိတရော အဝေရာဟောန္တု။ အဗျာပဇ္ဈာ
ဟောန္တု။ အနိဿာဟောန္တု။ သုခိအတ္တာနံ ပရိဟရန္တု။
ဒုက္ခာ မုစ္ဆန္တု။ ယထာလဒ္ဓ သမ္ပတ္တိတော မာဝိဂစ္ဆန္တု။
ကမ္မဿကာ”

ဟု ပါဠိသက်သက်ဖြင့်လည်း မေတ္တာပွားများရာ၏။ သို့မဟုတ်
“မာတာပိတရော၊ အမိအဘတို့သည်။ အဝေရာ၊ တွင်းပနှစ်တန်
ရန်မရှိကြကုန်သည်။ ဟောန္တု။ ဖြစ်ကြစေကုန်သတည်း။ အဗျာ
ပဇ္ဈာ၊ စိုးရိမ်ကြောင့်ကြပျားပါဒ မရှိကြကုန်သည်။ ဟောန္တု။
ဖြစ်ကြပါစေကုန်သတည်း။ အနိဿာ၊ စိတ်ဆင်းရဲခြင်း မရှိကြ
ကုန်သည်။ ဟောန္တု။ ဖြစ်ကြပါစေကုန်သတည်း။ သုခိ၊ ကိုယ်စိတ်
နှစ်ဖြာ ချမ်းသာခြင်း ရှိကြကုန်သည်ဖြစ်၍။ အတ္တာနံ၊ အတ္တ
ဘောကို။ ပရိဟရန္တု။ ဆောင်နိုင်ကြပါစေကုန် သတည်း။
ဒုက္ခာ၊ ဆင်းရဲဟူသမျှမှ။ မုစ္ဆန္တု။ လွတ်မြောက်ကြပါစေကုန်
သတည်း။ ယထာလဒ္ဓ သမ္ပတ္တိတော၊ ရရှိမြဲ လက်ရှိစည်းစိမ်များ။

မာဝိဂစ္ဆန္တု၊ မကင်းကြ ပါစေ ကုန်သတည်း။ ကမ္မဿကာ၊
ကံသာလျှင် ကိုယ်ပိုင်ဥစ္စာ ရှိသူတို့ပါတကား။” ဟူ၍လည်း
ပါဠိအနက်နှစ်ချက်တို့၍ ရွတ်ဆို မေတ္တာပွားရာ၏။

သို့မဟုတ် အောက်ပါဂါထာ ပါဠိအနက်ဖြင့်လည်း မေတ္တာ
ပွားရာ၏။

သိနေရသန္တိဘာ သန္တာ၊ မာတာ ပိတာ ဟိတာဝဟာ။
သုခိတာ ပုညဝစ္ဆန္တာ၊ မုစ္ဆန္တု ဒုက္ခသမ္ဘဝါ။ ။

သိနေရသန္တိဘာ၊ ရှေးဦး မြပန် လေးတန်ရောင်စို့ တောင်
မြင်းမိုရ်နှင့် တူတော် မူကြကုန်သော။ သန္တာ၊ သားသမီးများ
အပေါ်မှာ မေတ္တာရေ အအေးဓာတ် ကိန်းဝပ်ကြကုန်သော။
ဟိတာဝဟာ၊ သားနှင့်သမီး ချစ်မငြီးတို့၏ ပစ္စည်းအထေထေ
ရှေ့ငွေစပါး အစီးအပွားတိုးအောင် ရွက်ဆောင်တော်မူကြကုန်
သော။ မာတာပိတာ၊ ငယ်စဉ်တောင်ကျေး ကလေးကစ နို့ချို
ကို ဝအောင်တိုက်ကျေး၍ မွေးဘူး ပေးဘူး ကျေးဇူးကြီးမား
မိဘနှစ်ပါးတို့သည်။ သုခိတာ၊ သော်တာ စန်းယုန် ပန်းပဒုမ်
အသွင် ရှင်ကြည်လန်းစွာ ချမ်းသာတော်မူကြကုန်သည်ဖြစ်၍။
ပုညဝစ္ဆန္တာ၊ ဒါနု၊ သီလ၊ ဘာဝနာပေါင်းစု ကောင်းမှု တရား
နေ့စဉ်ပွားကြ ကုန်လျက်။ ဒုက္ခ သမ္ဘဝါ၊ ဒုက္ခ ဖြစ်ကြောင်း
မကောင်းရန်စွယ် အန္တရာယ်ဟူသမျှမှ မုစ္ဆန္တု၊ ပိန်းကြာဖက်ပြင်
ရေမတင် သကဲ့သို့ လျင်မြန် ဆောစွာ ကင်းလွတ်တော်မူကြ
ပါစေကုန်သတည်း။

မိဘလုပ်ကျွေးက အကျိုးဆယ်ပါး ရရှိနိုင်

ဘုရားရှင်သည် ကျေးဇူးရှင် မိခင် ဖခင်တို့အား လုပ်ကျွေး ပြုစုသော ရဟန်းအားဖြစ်စေ၊ လူဝတ်ကြောင့် ပုဂ္ဂိုလ်အား ဖြစ်စေ ချီးမွမ်းတော်မူသည်။ မိဘကို ရိုသေမြတ်နိုးလေး လုပ်ကျွေး ပြုစုပါက—

လူဉ္ဇဂုဏ်ထူး၊ ကျေးဇူးကြီးစွာ၊ ဆရာမိဘ၊ ဘုရားစသား၊ ထိုမျှမိတ်ချစ်၊ သူတော်စစ်ကို၊ မပြစ်မမှား၊ သူတို့ အားကား—

- ၁။ တပါးရပ်ရှာ၊ သွားစပါလည်း၊ အစားအစာ၊ မရှား ပါပဲ၊ ရောက်သွားရာရာ၊ ပူဇော်လာ၏။
- ၂။ ရာဇာ စောရ၊ မြေခိုးသူ၊ ကလူနိုင်ထက်၊ မနှိပ်စက်ရာ။
- ၃။ မျက်နှာချစ်ဖွယ်၊ လ၊ သဖွယ်နှင့်။
- ၄။ ပွဲလယ်အထူး၊ ရဲဂုဏ်မြူးလျက်။
- ၅။ ကျေးဇူးသတင်း၊ ကျော်ခြင်းမိုးလုံ။

၆။ ခြံရံမကဲ့၊ အမြဲမကွေ့။

၇။ ကျက်သရေနတ်နှယ်၊ တင့်တယ်ပွင့်လင်း။

၈။ ဆင်၊ မြင်း၊ ကျွဲ၊ နွား၊ လယ်ယာများ၌၊ စပါးဆန်နှံ၊ သီးခံ့မပျက်။

၉။ တောင်ထက် ချောက်ကမ်း၊ စွဲလမ်းလွတ်ကွာ၊ ကျတို့ ပါလည်း၊ တည်ရာရငြား။

၁၀။ သားနှင့် သမီး၊ ညောင်ပင်ကြီးသို့၊ ခိုင်ပြီး ခြေမြစ်၊ မြဲမြံဖြစ်ဟု-

စင်စစ်မှန်လှ၊ ဟောဖော်ပြသား၊ ဒသမိတ္တ၊ ပူဇန ဂါထာ၊ ဤဆယ်ဖြာကို၊ ကောင်းစွာနားလည်၊ မှတ်သားတည်လော့။

ဟူသည့် ၁၀ ပါးသောအကျိုးကို လင်ငင်းမုချ ရနိုင်လေသည်။

၎င်းအကျိုး ၁၀ ပါးအပြင် နတ်ကောင်း နတ်မြတ်တို့က လည်း မပြတ် စောင်မ၍ ရောက်ရှိခံစားရသော ရောဂါ ဝေဒနာများကို ဆေးဝါးဖြင့် ကုသကြောင်း ထုံးဟောင်း သာဓက ဇာတက ဒေသနာလည်း ရှိပေသည်။ ထို့ဝတ္ထု ဇာတ်ကွက်မှ လိုရင်းအချက်ကို အောက်ပါအတိုင်း ဖတ်ရှု လေ့လာသိရှိရာ၏။

၁။ မသဒေဝလင်္ကာသစ်။

သုဝဏ္ဏသာမဇာတ်

ဘုရားလက်ထက်တော် အခါက သာဝတ္ထိ မြို့တော်သား ရဟန်းတော်တပါးသည် စားရမဲ့ သောက်ရမဲ့ ဖြစ်နေရသော မိဘနှစ်ပါးကို စားဦးစားဖျားပေး၍ မွေးမြူခြင်းကြောင့် အခြားရဟန်းများက အပြစ်ရှိသည် ဟူသော အထင်ဖြင့် ဘုရားရှင်အား လျှောက်ထားကြရာ ဘုရားရှင်က “မိဘလုပ်ကျွေးသော ရဟန်းအား အပြစ်တစုံတရာမရှိ။ ငါဘုရားအလိုတော်ကျ ဖြစ်ပေသည်” ဟု မိန့်တော်မူကာ သာဓုသုံးကြိမ်ခေါ်တော်မူသည့်အပြင် “ဤရဟန်းတော်သည် အပြစ်ရှိသောအမှုကိုပြုလုပ်သည် မဟုတ်။ ရှေးပညာရှိ သူတော်ကောင်းတို့ ပြုလုပ်မြဲ ဖြစ်သော ထုံးဥပဒေသကို ပြုလုပ်ပေသည်တကား” ဟု မိန့်ကြားတော်မူပြီးနောက် သုဝဏ္ဏသာမဇာတ်တော်ကို သက်သေသာဓကပြု၍ ဟောကြားတော်မူလေသည်။

ရှေးအတိတ်အခါက “မိဂဿမ္ပတာ” မြစ်၏ အနီးတွင် သီကြားမင်းလူဒါန်းသော သခံမီးကျောင်းဝယ် မျက်စိနှစ်ကွင်း အလင်းမရသော မိဘနှစ်ပါးကို ခစားလုပ်ကျွေးနေသော ဘုရားအလောင်းတော် သုဝဏ္ဏသျှံ သတို့သားသည် သမင်အပေါင်း ခြံရံလျက် ရေဆိပ်သို့ ဆင်းသက်လေရာ သမင်သားကို စားလို့၍ တိုင်းပြည်ကို အပ်နှင်းကာ ဟိမဝန္တာတော

အရပ်သို့ အဖော်မခေါ် တယောက်ထီးတည်း ထွက်လာသော
ဗာရာဏသီ တိုင်းပြည်သနင်း ပိဋိယက္ခမင်း တွေ့မြင်သဖြင့်
အဆိပ်လူးမြူးဖြင့် တအားကုန် ပစ်လိုက်သည်တိုင် အလောင်း
တော် သုဝဏ္ဏသျှသည် မြူးမှန်သဖြင့် ကျမ်းပြန်ကာ လဲသွား
လေ၏။

ပိဋိယက္ခမင်းသည် အလောင်းအလျာ ညည်းတူးသော
အခါကျမှ လှူဖြစ်ကြောင်း သိရှိရ၍ အနီးသို့ လာရောက်ကာ
မျက်ရည်လွှတ်စို့ ဝိုင်းရံပြီးသော် မျက်မမြင် ဒုက္ခိတ မိဘနှစ်ပါး
ကို သွား၍ ခေါ်ပေးလေ၏။

မိဘများလည်း သားအနီးရောက်ကြ၍ သစ္စာဆိုနေကြစဉ်
ဗဟုသုတရှိ အမည်ရှိသော နတ်ဒေဝီလည်း ကိုယ်တိုင်လာ၍
သစ္စာဆိုသဖြင့် အလောင်းတော် သုဝဏ္ဏသျှသည် အဆိပ်ကျေပ
ထနိုင်လေရာ ဆောဂါကင်းစင်၍ ကျေးဇူးရှင် မိဘနှစ်ပါးတို့
မူလည်း မျက်စိနှစ်ကွင်း အလင်းရကြလေကုန်၏။

ထိုအခါ အလောင်းတော် သုဝဏ္ဏသျှသည် ပိဋိယက္ခမင်း
အား “အို-မင်းသား၊ မိဘနှစ်ပါးကို ယုယုယယ လေးလေး
စားစား လုပ်ကျွေးမွေးမြူသောသူကို တန်ခိုးကြီးမားသော
နတ်များကသော်လည်း ဆေးဝါး မန္တရားဖြင့် ကုသခင်မကြ
ပါသည်။ ထို့ပြင် မိခင် ဖခင်တို့အား လုပ်ကျွေးမွေးမြူသော
သူကို ယခုဘဝမှပင် ပညာရှိတို့က ‘တော်ပါပေစွ၊ ကောင်းပါ
ပေစွ’ ဟု ချီးမွမ်းကြသည်။ သေလွန်ပြန်လျှင် ထက်ရပ်ဌာနီ
ဘုံနတ်ပြည်၌ ဖြစ်၍ နတ်စည်းစိမ်ကို ခံစားရပါသည်” စသည်
ဖြင့် ဟောကြားတော်မူသည်ကို ပိဋိယက္ခမင်း ကြားနာရ

သဖြင့် ကောင်းစွာလိုက်နာ ကျင့်ကြံလေရာ သေသည်၏အခြား
မဲ့၌ နတ်ပြည်၌ ဖြစ်ရလေသည်။ သုဝဏ္ဏသံ့ မိသားသုံးဦးတို့
ကား စျာန်အဘိညာဉ် ရကြ၍ ဗြဟ္မာ့ပြည်၌ ဖြစ်ကြကုန်၏။

(ဆောင်) တောခြေမြိုင်ခွင်၊ ကပ်လေဝင်သည့်၊ ရှင်သုဝဏ္ဏ၊
လောင်းသာမလည်း၊ မိဘနှစ်ယောက်၊ မျက်စိ
မှောက်အား၊ ချိတ်ကောက်တံချူ၊ သစ်သီးယူ၍၊
ကြည်ဖြူမကော၊ လုပ်ကျွေးပေရှင့်၊ မြူတေလန်း
လန်း၊ မြရည်ဖျန်းသို့၊ နိမြန်းလည်ရေး၊ နှုတ်အာ
မေးနှင့်၊ ရှေ့ကျေးသူတော်၊ ဟေဝန်ပျော်လည်း၊
မမျှော်မျက်စိ၊ ဘနှင့်မိကို၊ ဆောင်ဘိစားရေး၊
လုပ်ကျွေးပေရှင့်၊ သက်ဝေဖြာသွယ်၊ သားပန်း
နှယ်လည်း၊ မပယ်မရှား၊ မိဘအားကို၊ ဆပွား
သိမ်မွေ့၊ လုပ်ကျွေးလေ့ဖြင့်၊ စုတေ နတ်ရွာ
ရောက်စေမင်း။

အရှေ့ အရပ်မျက်နှာအလား မိဘနှစ်ပါး

ဘုရားရှင်သည် အမိအဘနှစ်ပါးတို့ကို အရှေ့ အရပ်မျက်နှာ
အလား အထွတ်အမြတ်ထား၍ ဟောကြားတော်မူသည်။ မိဘ

၁။ အကျယ် ၉၊ ၆။ ၈၅-၁၁၇-ကြည့်။
၂။ မာဘောဝါဒဆုံးမစာ၊ ၂၄-ပိုဒ်။

တို့ကို “ပုဗ္ဗဒိသာ” အရှေ့အရပ်မျက်နှာ၌ ထားအပ်သော ပုဂ္ဂိုလ်၊ ဆရာသမားတို့ကို တောင်အရပ်မျက်နှာ၌ ထားအပ်သောပုဂ္ဂိုလ်၊ သား၊ မယားတို့ကို အနောက်အရပ် မျက်နှာ၌ ထားအပ်သောပုဂ္ဂိုလ်၊ အဆွေခင်ပွန်းတို့ကို မြောက်အရပ် မျက်နှာ၌ ထားအပ်သောပုဂ္ဂိုလ်၊ ကျေးကျွန် အမှုလုပ် အစေအပါးတို့ကို ဆောက်အရပ်မျက်နှာ၌ ထားအပ်သော ပုဂ္ဂိုလ်၊ ရဟန်းပုဏ္ဏားတို့ကို အထက်အရပ်၌ ထားအပ်သော ပုဂ္ဂိုလ်တို့ ဟူ၍ ဟောတော်မူသည်။

(ဆောင်) မိဘမည်ငြား၊ ဤနှစ်ပါးကို၊ ရှေ့ထားအပ်စွာ၊ ဘာဝတ္ထကြောင့်၊ ပုဗ္ဗဒိသာ (ပုဗ္ဗဒိသာ)၊ မျက်နှာ ရှေ့မှတ်၊ ဆရာမြတ်အား၊ ပြတ်ကလေး၊ ပူဇော် ရကြောင့်၊ ဒက္ခိဏဇေါ၊ တတော်ဝန်းလျား၊ သားမယားမူ၊ နောက်ထားပစ္ဆိ၊ မှုရှိထုတ်ပေ၊ မိတ်ဆွေမြောက်ညာ၊ ဥတ္တရာမည်ထ၊ ကမ္မကရာ၊ ကျေးကျွန်မှာလျှင်၊ ဒိသာအောက်ခန်း၊ ရဟန်း ပုဏ္ဏား၊ တုရားပစ္စေက၊ ဟူသမျှကား၊ မြတ်လှ ဂုဏ်ဝါ၊ ထိပ်မှာတင်အပ်၊ အထက်ရပ်တည်၊ ပညတ်ဝေဟာ၊ ခြောက်ဒိသာကို....။

၀။ ဒီ။ ၃။ ၁၅၆။ (သိင်္ဂါလသုတ်)

၂။ မဃဒေဝလင်္ကာသစ်။ ၃၂၀-ပိုဒ်။

သားသုံးမျိုး

လောက၌ သားသုံးမျိုးရှိကြောင်း ဘုရားရှင် ဟောတော်
မူသည်။ ယင်း သုံးမျိုးကား-

၁။ အတိဇာတသား၊

၂။ အနုဇာတသား၊

၃။ အဝဇာတသား-

အားဖြင့် သုံးမျိုးဖြစ်သည်။

ယင်းသုံးမျိုးအနက် မိဘတို့ထက် သီလ၊ သမာဓိ၊ ပညာ
ဂုဏ်ရည် သာလွန်ထူးချွန်သောသားကို 'အတိဇာတသား' ဟု
ခေါ်သည်။

အတိဇာတံ အနုဇာတံ၊ ပုတ္တမိစ္ဆန္တိ ပဏ္ဍိတာ။

အဝဇာတံ န ဣစ္ဆန္တိ၊ ယောဟောတိ ကုလဂုဏ်ဇော။

ပဏ္ဍိတာ၊ ပညာရှိသော မိဘတို့သည်။ အတိဇာတံ ပုတ္တံ၊
မိမိတို့ထက် သီလ၊ သမာဓိ၊ ပညာဂုဏ်သိန် အရှိန်မြင့်များ အတိ

ဇာတသားကိုလည်းကောင်း၊ အနုဇာတံပုတ္တံ၊ မိမိတို့နှင့် သီလ၊ သမာဓိ၊ ပညာဂုဏ်ရည်တူညီသော သားကိုလည်း ကောင်း။ ဣစ္ဆန္တိ၊ အလိုရှိကြကုန်၏။ ဝါ- ရသို့ကြကုန်၏။ ယောအဝဇာတ ပုတ္တော၊ အကြင်မိဘတို့ အောက် သီလ၊ သမာဓိ၊ ပညာ ယုတ်ညံ့သော သားဆိုး သားမိုက်သည်။ ကုလ ဂန္ဓနော၊ အမျိုးကိုဖျက်ဆီးတတ်၏။ တံအဇဇာတံပုတ္တံ၊ ထို မိမိတို့အောက် သီလ၊ ပညာ ယုတ်ညံ့သောသားကို။ နုဣစ္ဆန္တိ၊ အလိုမရှိကြကုန်။

မိဘတို့ အလိုရှိသည့် သားဖြစ်အောင် ကြိုးပမ်းကြ

အို...အမျိုးသားသူတော်ကောင်း၊ ဖော်ပြပါ ဘုရားဇိနောသိ ဒေသနာတော်အရ မိဘတို့ကမူ မိမိတို့ထက် သီလ၊ သမာဓိ၊ ပညာကဲလွန်ထူးချွန်သည့် အတိဇာတသားမျိုးနှင့် အနည်းဆုံး မိမိတို့နှင့် သီလ၊ သမာဓိ၊ ပညာ ဂုဏ်ရှိန်ဂုဏ်ဝါတူသည့် အနုဇာတသားမျိုးကို အလိုရှိကြသည်။

သို့ဖြစ်၍ သင်သည် မိဘတို့ထက် သီလ၊ သမာဓိ၊ ပညာ ဂုဏ်အသရေ သာလွန်သည့် အတိဇာတသား ဖြစ်အောင် ကြိုးပမ်းပါလော့။ အနည်းဆုံး မိဘတို့နှင့် သီလ၊ သမာဓိ၊ ပညာ ဂုဏ်ရည်တူသည့် အနုဇာတသား ဖြစ်အောင် ကြိုးပမ်း ရာ၏။ သို့ရာတွင် ယခု ပါပသမုတ် ကလိယုဂ် ဆုတ်ကပ်ခေတ် မှာကား မိဘတို့အောက် သီလ၊ သမာဓိ၊ ပညာဂုဏ်ရည်ညံ့သည် အမူးသမား၊ အပျော်သမားတွေသာ များနေသည်။

(ဆောင်) အဘကောင်းသား၊ ခံရမ္ပာဒေ၏၊ သားကောင်း
 အဘ၊ ဖြစ်ခဲ့စေရုံ၊ သားလှမောင်သိ၊ အတိ၊ အနု၊
 ခေါ်ပြုအဝ၊ ဇာတသုံးဖြူ၊ ကျမ်းဌ်လာသား၊
 မာတာပိတာ၊ မိနှင့်ဘဏ်၊ သီလသမာ၊ ပညာ
 ကျင့်မှု၊ လှန်တယုတ်ထ၊ သားသုံးဝတည့်၊ ပါပ
 သမုတ်၊ ကလိယုဂ်၌၊ ဆုတ်ကပ်သွားသည့်၊ နောက်
 သားတကာ၊ အဝဇာဖြင့်၊ အလိမ္မာကို၊ ဖလ်
 ဆည်းပူး၊ လေလွင်ရှူး၍၊ အမူးအမော်၊ စားပျော်
 သောက်ပြု၊ ကစားမှုနှင့်၊ မိုက်တုမိုက်ထ၊ လိုက်များ
 ကြလိမ့် ။

ရွှေလမင်းသဖွယ် တင့်တယ်ထွန်းလင်းသည့်
 သားဖြစ်အောင် ကြိုးပမ်းကြ

ဘုရားရှင်သည် ဣတိဝုတ် ပါဠိတော် ပုတ္တသုတ်၌ပင်—
 တေခေါပုတ္တာ လောကသို့၊ ယေဘဝန္တိဥပါသကာ၊
 စဒ္ဒါသီလေန သမ္ပန္နာ၊ ဝဒညူ ဝိတမဇ္ဈရာ။
 စန္ဒော အပ္ပဗန်နမုတ္တာ၊ ပရိသာသု ဝိရာစရေ။
 ဟု ဟောတော်မူသည်။

၁။ မဃဒေဝလင်္ကာသစ်။ ၃၂၁-ပိုဒ်၊
 ၂။ ဣတိဝုတ္တကပါဠိ။ ၂၃၆။ ပုတ္တသုတ်။

ဘိက္ခုဝေ၊ ချဉ်းကပ်ဝစား အို-ရဟန်းများတို့။ လောကသို့ ၊
လောကအတွင်း၌။ ပုတ္တဘ၊ သားအမျိုးအစားတို့သည်။ ဇ တေ
ခေါ၊ ဤသုံးမျိုး သုံးစားတို့သာသည်။ ယေပုတ္တဘ၊ အကြင်
သားတို့သည်။ ဥပေါသကာ၊ ရတနာသုံးရပ်ကို ဆည်းကပ်
ကိုးကွယ်တတ်ကြကုန်၏။ သဒ္ဓါ၊ ရတနာသုံးတန်၊ ကံ-ကံ၏
အကျိုးကို သက်ဝင်ယုံကြကုန်၏။ သီလေန၊ ငါးပါးသီလ၊
ရှစ်ပါးသီလ စသည်ထွေပြား သီလများနှင့်။ သမ္မန္နဘ၊ ကံလုံ
လောက်င ပြည့်စုံကြကုန်၏။ ဝဒည၊ အလှူခံ ပုဂ္ဂိုလ်တို့၏
စကားကို သိကြကုန်၏။ ဝိတမစ္ဆရာ၊ မစ္ဆေရ အညစ်အကြေး
ကင်းစင်ဝေးကြကုန်၏။ တေပုတ္တဘ၊ သဒ္ဓါ သီလ ဒါနဆည်းပူး
ထိုသားထူး သားမြတ်တို့သည်။ အပ္ပသနာပုတ္တော၊ မိုးသား
တိမ်တိုက်မှ လွတ်သော။ စန္ဒောယထာ၊ ကမ္ဘာတန်ဆာ
လစန်းရတနာကဲ့သို့။ ပရိသာသု၊ များပြောထူထပ် ပရိသတိ
တို့၌။ ဝိရောစရေ၊ တင့်တယ်ထွန်းပကြကုန်၏။

သို့ဖြစ်၍ ဘုရားရှင် သွန်သင်ခိန့်ကြားတော်မူသည့် အတိုင်း
သဒ္ဓါ၊ သီလ၊ ဒါန စုံလင် ထူးမြတ်သည့် အဘိဇာတ၊
အနုဘာတသား ဖြစ်အောင် ကြိုးပမ်းဖြစ်အောင် ကြိုးပမ်းပါ
လေဟု ထင်မိ တိုက်တွန်းအပ်ပါသည်။

(ဆောင်) သဒ္ဓါသီလ၊ ဒါန စုံထ၊ သား ပုတ္တကား၊ မိုးဝ
အလယ်၊ လမင်းနယ်သို့၊ တင့်တယ်စံပ၊ ထူးခြားလှ
ဟု၊ မုနိထွတ်တင်၊ ဟောသွန်သင်သည်၊ အသင်
ဖြစ်အောင် ကြိုးပါလော့။

မိဘကျေးဇူးကို ဆပ်တော်မူသော ဘုရားရှင်

ဘုရားမြတ်စွာသည် ပဉ္စမမြောက် ဝါကို ဝေသာလီပြည်
 အနီး မဟာဝုန် တောကြီးအတွင်း စုလစ်မုန်ချွန် အထွတ်တင်
 အပ်သော ကုဋ္ဌာဂါရုကျောင်းတို့က၌ ဝါကပ်တော်မူသည်။
 ယင်းသို့ ပဉ္စမမြောက် ဝါကပ်တော်မူသော အခါမှာပင်
 ဖခမည်းတော် သုဒ္ဓေါဒန မင်းဘုရားကြီးကို ရှေ့နန်းတော်
 အတွင်း မင်္ဂလာထီးဖြူတော်အောက်၌ အရဟတ္တဖိုလ် ပေါက်
 ထောက်စေတော်မူ၍ ကျေးဇူးဆပ်တော်မူခဲ့လေသည်။ ။

၎င်းပြင် ခုနစ်ဝါမြောက်တွင် တာဝတိံသာ နတ်ပြည်
 ပင်လယ်ကသစ်ပင်ရင်း ခင်းထားအပ်သော ပဏ္ဍုကမ္မလာ
 မြေကျောက်ဖျာထက်၌ ဝါတွင်းသုံးလပတ်လုံး သီတင်းသုံးတော်
 မူ၍ မယ်တော်ဖြစ်ခဲ့ဘူးသော သန္တုသိတ နတ်သားကို အမှု
 ထား၍ အဘိဓမ္မာတရားကို ဟောကြားတော်မူခဲ့လေသည်။ ။
 ယင်းသို့ အဘိဓမ္မာတရား ဟောကြားတော်မူ၍ မွေးခဲ့ပေဘူး
 ကျေးဇူးတော် အနန္တကို ဆပ်တော်မူခြင်း ဖြစ်လေသည်။ ။
 ယင်းသို့ ဘုရားမြတ်စွာဟောကြားတော်မူအပ်သော အဘိဓမ္မာ
 ဒေသနာကို ကြားနာကြရသဖြင့် မယ်တော်နတ်သား အမှု
 ထားသည့် ကုဋ္ဌ ၈၀ နတ်ပြဟွာတို့ ကျွတ်ထမ်းဝင်ကြ
 ကုန်၏။

မိခင်ကျေးဇူးဆပ်တော်မူသော အရှင်သာရိပုတ္တရာ ၁၆၃

မာတရုံ ပမုခံကတုာ၊ တဿာ ပညာယ တေဇသာ။

အဘိဓမ္မာကထာမဂ္ဂံ၊ ဒေဝါနံ သမ္ပဝတ္တယိံ ။

မာတရုံ၊ ကျေးဇူးရှင်စစ် နတ်ခေတ်ရှင်ပျော် မြတ်မယ်
တော်ကို။ ပမုခံကတုာ၊ နို့ချိုတိုက်ကျေး မေးခဲပေဘူး ကျေးဇူး
တော် အနန္တကို ကျေပါစေ ကြံဆ၍ ဝံပြုမှူးရှင် အကြီးအမှူး
တင်တော်မူလျက်။ တဿာပညာယ၊ ထိုသဗ္ဗညုတ ရှေ့ဉာဏ်
တော်၏။ တေဇသာ၊ သုံးပါးသော အစွမ်းဖြင့်၊ အဘိဓမ္မာ
ကထာမဂ္ဂံ၊ အဘိဓမ္မာ ဒေသနာတော် အစဉ်ကို။ ဒေဝါနံ၊
ဘကြာဝဠာပေါင်း တိုက်တသောင်းမှ ခညောင်း လာ ငြား
နတ်ဗြဟ္မာ အများထို့အား၊ သမ္ပဝတ္တယိံ၊ အင်္ဂါရှစ်ဖော် အသံ
တော်ဖြင့် ဟောဖော် မိန့်ကြားတော်မူခဲ့လေပြီ။

မိခင်ကျေးဇူးဆပ်တော်မူသော
အရှင်သာရိပုတ္တရာ

ဘုရားမြတ်စွာ၏ ပညာတေဒ် လက်ယာတော်ရံတပည့်ကြီး
အရှင်သာရိပုတ္တရာ မထေရ်သည် နောက်ဆုံးပိတ် နာရိကရွာရှိ
မယ်တော်တိုက်ခန်းသို့ ကြွတော်မူ၍ မိခင်သာရိပုဏ္ဏေးမကြီး
အား မိစ္ဆာအယူမှ လွတ်မြောက်စေ၍ သောတာပတ္တိဖိုလ်၌
တည်စေတော်မူခဲ့ပြီး မွေးကျေးဇူး၊ ကျေးကျေးဇူး တို့ကို

ဆပ်တော်မူခဲ့လေသည်။ နောက်တွင် မယ်တော်တိုက်ခန်းမှာ
ပင် ပရိနိဗ္ဗာန် စံတော်မူခဲ့လေသည်။

ဤသို့ စသည်ဖြင့် ဘုရား အစရှိသော သူတော်ကောင်း
ကြီးများ မိဘကျေးဇူးကို ဆပ်တော်မူခဲ့ကြကုန်၏။

ကဿပဘုရားရှင် လက်ထက်က ဘဒ္ဒိကာရ အနာဂါမ်
အိုးထိန်းသည်သည် သက်ဆုံးတိုင် မျက်မမြင်ဒုက္ခိတမိဘနှစ်ပါး
ကို လေးမြတ်ကြည်ဖြူ လုပ်ကျွေးပြုစုခဲ့သည်။ ကွယ်လွန်ပြီး
နောက် သုဒ္ဓါဝါသ ဗြဟ္မာတို့၌ ဖြစ်လေသည်။ သုဒ္ဓါဝါသ
ဗြဟ္မာတို့၌ ပရိနိဗ္ဗာန် ဝင်စံမည် ဖြစ်သည်။

(ဇဇ္ဈိမပဏ္ဏာသ၊ ဘဒ္ဒိကာရသုတ်၊ ၂၄၂ကြည့်)

သားကောင်း သမီးကောင်းဖြစ်အောင် ကြိုးစားကြပါ

ဖော်ပြခဲ့သည့် သီလာပံသု ဖေရု ဗဟို ကျေးဇူးငိုမို ကဲလွန်
များပြားကြသော မိဘတို့ကို မေ့မေ့ လျော့လျော့ ပေါ့ပေါ့
ဆဆ သဘောထောင်းပဲ အတတ်နိုင်ဆုံး ယုယု ယယ ပြုစု

၁။ ဒီ၊ ဋ၊ ၂။ ၁၄၁-၁၄၄-ကြည့်။

၂။ မိကိုညာက၊ ဘကိုလက်ဝဲ၊ ကိုင်ဆွဲချီလျက်၊ ပခုံးထက်ငယ်၊
အသက်ဆုံးအောင်၊ မြတ်နိုးဆောင်ရွက်၊ အခေါင်အဖျား၊
လုပ်ကျွေးငြားလည်း၊ မွေးဖွားပိုက်ကျူး၊ ရှေးတင်ဘူးသည့်၊
ကျေးဇူးလှယ်ပြိုင်၊ မဆပ်နိုင်ခဲ့၊ ရောက်တိုင်မဂ်ဖိုလ်၊ ကုသိုလ်
တရား၊ ကြားစပေမှ၊ တို့ချေရဟု-

ကျေးဇူးမေး စောင့်ရှောက်ကြပြီး သားကောင်း သမီးကောင်း
 ဖြစ်အောင် ကြိုးစားကြပါ။ သား ကောင်း သမီးကောင်း
 ဟူသော ဘွဲ့ထူးကို ဆွတ်ခူးကြပါ။ အမိ အဘ မရှိသည့်
 နောက်ကျမှ မပြုစုလိုက်ရလေခြင်း၊ မကျေးဇူးမေးလိုက်ရလေ
 ခြင်းရယ်လို့ နောင်တ၊ တဖန် ပူပန်မှု မပြုကြကုန်လင့်။ မိဘ
 များ မရှိသည့်နောက်တွင်လည်း ရတနာသုံးပါးအား လှူဒါန်း
 ဥဇော် ကုသိုလ်ကောင်းမှုပြုပြီး အမျှပေးဝေကြပါ။ မိမိတို့
 ဘက်မှ ဘာ တခု လိုပါသေးတယ်လို့ မဖြစ်ရ လေအောင်
 ကြိုးပမ်း ကြကုန်ရာသည်။

သားသမီးတို့ ဤသို့ စိတ်ထားသင့်

သား သမီးများသည် မိဘတို့၏ ဥယျာဉ်ပျိုးသလို ပြုစု
 စောင့်ရှောက် မြေတောင် မြှောက်မှုကြောင့် လူလားမြောက်
 သည့် အခါကစ၍—

“သည်အချိန်မှစ၍ မိဘတို့ ဇရာထန်ပြင်း နှိပ်စက်ခြင်း
 ကြောင့် အိုမင်းခွဲသော်- အစစ အရာရာ ငါတာဝန် ယူ၍
 စောင့်ရှောက်မည်။ လိုနဲ့လသေး မရှိအောင် ငါ ပြုစုမည်။
 ငါကျေးဇူးမေးမည်။ ငါသုတ်သင်မည်” စသည်ဖြင့် သဘောထား
 ရမည်။ ကြံစည် စိတ်ကူးကြရမည်။

“မမာမကျန်း ရှိခဲ့လျှင် ငါ ကုသမည်။ ဆေးဖိုးဝါးခ ငါ
 အကုန်ခံမည်။ သမားတော် ငါ ဦးအောင် ခေါ်၍ ပြုစုမည်။

ဆရာဝန် ငါက ဦးအောင် ခေါ်၍ ပြုစုမည်။ လိုအပ်သမျှ ဆေးဝါး ဓာတ်စာ ငါက အကုန် အကျခံ၍ ကျွေးမွေးမည်” စသည်ဖြင့် စိတ်ထားကြရမည်။

“မတော်တဆ သင်္ခါရသဘောကို မလွန်ဆန် မရုန်းကန် နိုင်၍ မိဘတို့ ကယ်လွန်ပြန်လျှင်လည်း ကုန်ကျသမျှ ငါက တာဝန်ယူ၍ သင်္ဂြိုဟ်မည်” စသည်ဖြင့် စိတ်ကူးထားကြရမည်။ စိတ်ကူးထားသည့်အတိုင်းလည်း ပြုလုပ်နိုင်အောင် ကြိုးစား ကြရမည်။

(ဆောင်) သားဟူသည်လည်း၊ တည်တည်ပပ၊ မိဘတို့ကို၊ ကယ်သင်္ဂြိုဟ်အံ့၊ အိုလည်းငါသား၊ နာလည်း ငါချည်း၊ သေလည်း ငါ့ဝန်၊ ကော်မသွေ၊ ရှိပါစေဟု၊ ထေထေထူးထူး၊ ကြံစိတ်ကူး၍၊ ဆည်းပူး ပြုနိုင် ကြစေသော်။

မိဘမြတ်ကျေးဇူးကျမ်း

လက်စသတ်ခြင်း

မိမိသည် မိဘနှစ်ဦးကို စိတ်ကျေနပ်လောက်အောင် ပြုစု
 လိုက်ရပါသည်။ အစား၊ အဝတ် မလွတ်အောင် ကျေးဇူး
 ပေးကမ်း ပြုစုလိုက်ရပါသည်။ ဖခင် ဒါယကာကြီး ကွယ်လွန်
 စဉ်က သံဃာတော် ၈၀ ကျော်တို့ကိုပင့်၍ သင်္ကန်း၊ စာအုပ်
 များကို ဖခင် ဒါယကာကြီးကိုရည်မှန်း၍လှူဒါန်းပြီး များပြား
 သော ပရိသတ်ဖြင့် သင်္ဂြိုဟ်ခဲ့လေသည်။ ဖခင်ဒါယကာကြီးကို
 အကြောင်းပြု၍ ပခုက္ကူ ရှင်ကျင့်ဝတ်ကျမ်းကို ကိုယ်တိုင်ရေး
 သားပြုစုပြီး ရိုက်နှိပ်၍ လှူဒါန်းခဲ့လေသည်။

ယခုယဖန် ရွှေမြင်းမိုရ်တောင် ဆယ်ပြန်မတ ကျေးဇူးကြီး
 မားလှသည့် မိခင်ကြီး ဒေါ်လှပို့၊ ၁၃၄၂ ခုနှစ် နယုန်
 လဆန်း ၁၀ ရက်နေ့တွင် ကွယ်လွန် ခဲ့ပါသည်။ ၁၀ ရက်

၁။ ပခုက္ကူရှင်ကျင့်ဝတ်ကျမ်း နိဒါန်းကြည့်။

ထား၍၊ နယုန်လဆုတ် ၄ ရက်နေ့တွင် သံဃာတော် ၁၃၇
 ပါးတို့အား သင်္ကန်း (သင်းပိုင်)၊ ပခုက္ကူရှင်ကျင့်ဝတ်၊ ပခုက္ကူ
 အန္တရာယ်ကင်း ကမ္မဝါ၊ ပခုက္ကူ သာသနာဝင် ကျမ်းစာများ
 လှူဒါန်း၍၊ တထောင်နီးပါးရှိ လှူထူပရိသတ်ကြီးဖြင့် အန္တိမ
 ဈာပနပုံပြုလုပ်သင်္ဂြိုဟ်ခဲ့ပါသည်။ ယင်းသို့ သင်္ဂြိုဟ်ပြီး နောက်
 ကနေ့ဖြစ်သော နယုန်လဆုတ် ၅ ရက်နေ့တွင် ဤမည်သော
 မိဘမြတ်ကျေးဇူး ကျမ်းကို မိခင်ကြီး ကျေးဇူးတော် တစိတ်
 တဒေသ ကျေပါစေတော့ဟု ကြံဆ၍ စတင်ရေးသား၍ မိခင်
 ကြီး ကွယ်လွန်၍ တလမြောက် ဖြစ်သော ၁၃၄၂ ခု နှစ်
 ပထမ ဝါဆိုဆလန်း ၁၀ ရက်နေ့ ဖြစ်သော ဤယနေ့ ၅နာရီ
 ၁၂ မိနစ် အချိန်တွင် အောင်လံစိုက်ဆောက် ပြီးမြောက်ပါ
 သည်။ ယင်းသို့ ပြီးမြောက်သဖြင့် သင်္ခါရတရားတို့ကို အမြဲပင်
 ဆင်ခြင် သံဝေဂ ဖြစ်ပွားယင်း အောက်ပါ မြန်မာ ကေပုဒ်
 လင်္ကာဖြင့် အထွတ်တပ်၍ နိဂုံးအုပ်လိုက်ပါသည်။

မိဘမြတ်ကျေးဇူးကျမ်း နိဂုံး

သိမှတ်စိမ့်ငှာ၊ စာတမ်းမှာပိမ့်၊ ဗြဟ္မာဟူသည်၊ အမည်နာမ၊
 ဝေါဟာရနှင့်၊ ပုဗ္ဗာစရိယ၊ ဘွဲ့ထူးရသား၊ အာဟုနေယျ
 စသည့်ဥဿုံ၊ ကုံလုံလောကံင၊ မည်ထူးရ၏၊ လောကထင်ရှား၊
 မိဘများက၊ များပြားဆန်းထူး၊ ကျေးဇူးကြီး၏၊ သီးသီး
 ပေါက်ပွား၊ သမီးသားတို့၊ နှစ်ပါးမိဘ၊ ပြုစုကြလော့၊
 ယုယကြလော့၊ နောက်မှ နောင်တ၊ မရကြနှင့်၊ မိဘနှစ်ဖြာ၊

လှန်လေပါလည်း၊ များစွာအထူး၊ ကျေးဇူးရည်မှန်း၊ လူဒါန်း
 ကြလေ၊ မလစ်စေလင့်၊ ဗုဒ္ဓေမိန်မှသာ၊ မာတာပိတု၊ ဥပဋ္ဌာန်၊
 မင်္ဂလံကို၊ ကေန်ကေ၊ မမေ့ကြနှင့်၊ မိဘဂုဏ်ကို၊ အာရုံစွဲပြု၊
 ရည်မှန်းဘိ၍၊ ဤသည့်စာကျမ်း၊ စာတော်ပန်းကို၊ ခန်းခန်း
 စုံစွာ၊ ပြုစုပါ၏၊ အချားသူငါ၊ ဖတ်ရှုနာ၍၊ ကျမ်းလာ
 သည့်အား၊ လိုက်နာပွားကာ၊ မမှားပုံသေ၊ ကျင့်ကြစေရန်၊
 တိုက်တွန်းပါသည်၊ မှတ်ရန် နောက်နောင် စာတမ်းတည်း။

အရှင်ကောလိသ ပြုစုသော

ကျမ်းစာများ

- ၁။ အဘိဓမ္မာဂုဏ်ရည်ကျမ်း။
- ၂။ တိပိဋကအတ္ထုဒ္ဓါရသုစိကျမ်း။
- ၃။ တိပိဋကသုတ္တသုစိ။
- ၄။ အင်္ဂလိပ်-ပါဠိအဘိဓာန်။
- ၅။ ပါဠိ-အင်္ဂလိပ်အဘိဓာန်။
- ၆။ သက္ကတ-မြန်မာအဘိဓာန်။
- ၇။ ပဗ္ဗာဏု သာသနာဝင်။
- ၈။ မဟာဝိသုတာရာမ သာသနာဝင်။
- ၉။ မန္တလေးသာသနာဝင် ပထမတွဲ။
- ၁၀။ မန္တလေးသာသနာဝင် ဒုတိယတွဲ။
- ၁၁။ မန္တလေးသာသနာဝင် တတိယတွဲ။
- ၁၂။ မန္တလေးသာသနာဝင် စတုတ္ထတွဲ။
- ၁၃။ မန္တလေးသာသနာဝင် ပဉ္စမတွဲ။
- ၁၄။ မန္တလေးသာသနာဝင် ဆဋ္ဌမတွဲ။

- ၁၅။ မန္တလေးသဘာဝသနာဝင် သတ္တမတံ။
- ၁၆။ မန္တလေးသဘာဝသနာဝင် အဋ္ဌမတံ။
- ၁၇။ မန္တလေးသဘာဝသနာဝင် နဝမတံ။
- ၁၈။ မန္တလေးသဘာဝသနာဝင် ဒသမတံ။
- ၁၉။ မန္တလေးသဘာဝသနာဝင် ကောဒသမတံ။
- ၂၀။ မန္တလေးသဘာဝသနာဝင် ဒွါဒသမတံ။
- ၂၁။ မန္တလေးသဘာဝသနာဝင် တေရသမတံ။
- ၂၂။ မန္တလေးသဘာဝသနာဝင် စုဒ္ဒသမတံ။
- ၂၃။ မန္တလေးသဘာဝသနာဝင် ပန္နရသမတံ။
- ၂၄။ ပုဂံ သဘာဝသနာဝင်။
- ၂၅။ ပင်းယ သဘာဝသနာဝင်။
- ၂၆။ ဆင်းဝ သဘာဝသနာဝင်။
- ၂၇။ စစ်ကိုင်း သဘာဝသနာဝင်။
- ၂၈။ အမရပူရ သဘာဝသနာဝင်။
- ၂၉။ စွန်းလွန်း ပဋိပတ္တိသဘာဝသနာဝင်။
- ၃၀။ သီဟိုဠ် ရဟန္တာများ။
- ၃၁။ သီဟိုဠ်ဘုရားစုံ သမိုင်း။
- ၃၂။ စေတီယုပုတ္တိ ဒီပနီ။
- ၃၃။ ပခုက္ကူ ဘုရားစုံသမိုင်း။

၃၄။ ပခုက္ကူ ရှင်ကျင့်ဝတ်။

၃၅။ ပခုက္ကူ စာချနည်း။

၃၆။ ပခုက္ကူ ရေစက်ချကျမ်း။

၃၇။ ပခုက္ကူ သဒ္ဒါသုတ်နက်။

၃၈။ ပခုက္ကူ ဂုဏ်တော်ဖွင့်။

၃၉။ ပခုက္ကူ ဘုရားရှိခိုးကျမ်း။

၄၀။ ပခုက္ကူ စာစပ်ကျမ်း။

၄၁။ ပခုက္ကူ နိပါတ်နက်များကျမ်း။

၄၂။ ပခုက္ကူ ပရိတ် နိဿယအကျဉ်း။

၄၃။ ပါဠိ ပါဠိ မဉ္ဇရီ ပါဠိဖတ်စာ။

၄၄။ ဥပုသ်သည်များ လက်စွဲ။

၄၅။ တိုက်အုပ်ဆရာတော် အရှင်နန္ဒိယ၏ ထေရုပ္ပတ္တိဒီပနီနှင့် အဖိုးတန် စာပေများ။

၄၆။ အဘိဓဇ မဟာရဋ္ဌဂုရု အရှင်သုန္ဒရ၏ မဟာထေရု စရိတ။

၄၇။ အဂ္ဂမဟာပဏ္ဍိတ အရှင်နန္ဒဝံသ၏ ထေရုပ္ပတ္တိဒီပနီ။

၄၈။ ကျောက်ဖူးဆရာတော် အရှင်ကလျာဏ၏ ကလျာဏ ထေရဂုဏ်ရည်။

၄၉။ ဝါးကန် ဆရာတော် အရှင်သုန္ဒရ၏ ဝါးကန်ထေရု ဂုဏ်ရည်။

၅၀။ သံပုရာပင်ကုန်း ဆရာတော် အရှင်အရိယ၏ အရိယ ထေရဂုဏ်ရည်။

၅၁။ ကျန်းဦးရွာ မဟာဝိဇိတာရာမတိုက် ဆရာတော် အရှင်ဉာဏုတ္တရ၏ မဟာဝိဇိတာရာမ ထေရာပဒါန်။

၅၂။ ရေစကြို ဆရာတော်ဘုရားကြီး အရှင်ဂန္ထသဘရ၏ မဟာထေရဂုဏ်ပုဒ်ပိကာ။

၅၃။ အဂ္ဂမဟာပဏ္ဍိတ အရှင်ပညာဆရာတော်ဘုရားကြီး၏ မဟာထေရလလိတ။

၅၄။ သာသနာပိုင် ဆရာတော် ဦးဥယျထေရပုတ္တိ။

၅၅။ အရှင်သုန္ဒရ ဆရာတော်ဘုရားကြီး၏ ဘုန်းတော်ဘွဲ့ ဂါထာခြောက်ဆယ် ပါဠိနိဿယ။

၅၆။ အရှင်နန္ဒဝံသ ဆရာတော်ဘုရားကြီး၏ ဘုန်းတော်ဘွဲ့ ဂါထာရှစ်ဆယ် ပါဠိနိဿယ။

၅၇။ အရှင်ပညာ ဆရာတော်ဘုရားကြီး၏ ဘုန်းတော်ဘွဲ့ ဂါထာကိုးဆယ်ပါဠိ နိဿယ။

၅၈။ ရေစကြို ဆရာတော် ဘုရားကြီး၏ ဘုန်းတော်ဘွဲ့ ဂါထာ ၁၀၀ ပါဠိ နိဿယ။

၅၉။ ကျန်းဦး ဆရာတော် ဘုရားကြီး၏ ဘုန်းတော်ဘွဲ့ ဂါထာ သုံးဆယ်ပါဠိ နိဿယ။

၆၀။ လက္ခဏာတော် သုံးဆယ့်နှစ်ပါး ဘုရားရှိခိုး ဂါထာ ပါဠိ နိဿယ။

၁၇၄

အရှင်ကေလာသ ပြုစုသော ကျမ်းစာများ

၆၁။ လက္ခဏာတော်ငယ် ရှစ်ဆယ် ဘုရားရှိခိုးဂါထာပါဠိ နိဿယ။

၆၂။ တရားရှစ်ကွက် စက်လက္ခဏာ ဘုရားရှိခိုးဂါထာပါဠိ နိဿယ။

၆၃။ နမက္ကာရပါဠိ နိဿယ။

၆၄။ ရှင်ဥပဂုတ် ရှိခိုး ဆယ်နှစ်ဂါထာ ပါဠိ နိဿယ။

၆၅။ ပဉ္စသီခ သီချင်းဂါထာပါဠိ နိဿယ။

၆၆။ မြစ်ခြေမြို့အဘယာရာမတိုက် သောဘနာလင်္ကာရသိမ် မော်ကွန်း ပါဠိ နိဿယ။

၆၇။ မရဏသတိဘာဝနာ။

၆၈။ မူလပဏ္ဏာသ အဋ္ဌကထာဂဏ္ဍိ။

၆၉။ ပိဋကတ်သုံးပုံ ဘုရားရှိခိုး (၁၁၅- ဂါထာ ပါဠိ နိဿယ)။

၇၀။ မဟာဝံသ ပါဠိ (သီဟိုဠ် ပါဠိမှ မြန်မာ အက္ခရာ ပြန်ရေး)။

၇၁။ ဒီပဝံသပါဠိ (သီဟိုဠ်ပါဠိမှ မြန်မာပါဠိ ပြန်ရေး)။

၇၂။ အစ္ဆရိယပဒါန်နှင့်အဖိုးတန်စာပေများ။

၇၃။ ပခုက္ကူအဘိဓာန် နိဿယသစ်။

၇၄။ တိပိဋကုဝုတ္တန္တသန္တိပနိကျမ်း။

၇၅။ ကဝိဒပုဏ္ဏနိတိပါဌိ နိဿယ။

၇၆။ တိပိဋကဓရဝုတ္တန္တဝိကာသိနိ။

၇၇။ ဆယ့်နှစ်ရာသိဘွဲ့ဂါထာ ပါဌိ နိဿယ။

၇၈။ ရေနံချောင်းမြို့ ရွှေတောင် တိုက်အုပ် ဆရာတော်
အရှင်ဝဏ္ဏာစာရ၏ ထေရဝုတ္တန္တဝိလာသိနိ။

၇၉။ သမန္တကုဋဝဏ္ဏနာပါဌိ (သိဟိဋ္ဌပါဌိမှ မြန်မာပါဌိ
ပြန်ရေး)။

၈၀။ မဟာ ဝိသုတာရာမ နိကာယဝတ်ရွတ်စဉ်အဖွင့်။

၈၁။ မဟာဝိသုတာရာမ နိကာယသဒ္ဓါသနာဝင်သစ်။

၈၂။ မဟာဝိသုတာရာမိက ဂဏဝါစက နိကာယ သမိုင်း
မှတ်တမ်း။

၈၃။ မဟာစည်ထေရဝုတ္တန္တဝိလာသိနိ။

၈၄။ သာသနာဝင်ဘွဲ့တံဆိပ်တော်များသမိုင်း။

၈၅။ ၁၃၄၀-ပြည့် အဘိဓမ္မမဟာရဋ္ဌဂုရု ဆရာတော်ကြီး
၃-ပါးနှင့် အဂ္ဂမဟာပဏ္ဍိတဆရာတော်ကြီး ၁၀-ပါး
တို့၏ အဖြစ်တော်စဉ် ထေရုပုတ္တိသန္နိပနိ။

၈၆။ အဂ္ဂမဟာပဏ္ဍိတအရှင်ဂန္ဓမာ၏ မဟာထေရဝိက္ခိဋ္ဌိတ။

၈၇။ ပခုက္ကူ အဖိုးတန်စာပေများ။

၈၈။ မိဘမြတ် ကျေးဇူး။

၁၇၆ အရှင်ကောလိသ ပြုစုသော ကျမ်းစာများ

၈၉၈ ထမင်းခဲလ ထေရဂုဏ်ရည်။

၉၀၈ ၁၃၄၁-ခုနှစ် အဘိဓမ္မာမဟာရဋ္ဌဂုရု ဘွဲ့တံဆိပ်တော်ရ
ဆရာတော်ကြီး ၂-ပါးနှင့် အဂ္ဂမဟာပဏ္ဍိတဘွဲ့တံဆိပ်
တော်ရ ဆရာတော်ကြီး ၆-ပါးတို့၏ အဖြစ်တော်စဉ်
မဟာထေရုပ္ပတ္တိပကာသိနီ။

၉၁၈ ရွှေတန်တစ် ဘုရားသမိုင်း။

အရှင်ကေလသ၏
ပုံနှိပ်ဆဲ ကျမ်းစာများ

သာသနာဝင် ဘွဲ့တံဆိပ်တော်များသမိုင်း။

ဆရာတော် အရှင်ဝိစိတ္တသာရာဘိဝံသ ၏ အဋ္ဌပုတ္တိကျမ်းကြီး
(စာမျက်နှာ ၆၅၀-ခန့်)။

၁၃၄၀-ပြည့်နှစ် အဘိဓမ္မဟာရဋ္ဌဂုရု နှင့်
အဂ္ဂမဟာပဏ္ဍိတ ဘွဲ့တံဆိပ်တော်ရ
ဆရာတော်ဘုရားကြီး (၁၃) ပါးတို့၏ ထေရုပုတ္တိသန္နိပနီ။